

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
P O L I C I J A

POROČILO O DELU POLICIJE ZA LETO 2002

Ljubljana, 2003

VSEBINA

PREDGOVOR	4
UVOD	6
1 NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE	6
2 OKOLIŠČINE DELOVANJA	8
TEMELJNE DEJAVNOSTI	11
1 PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE	11
1.1 Skupne značilnosti	11
1.2 Splošna kriminaliteta	14
1.3 Gospodarska kriminaliteta	16
1.4 Organizirane in posebne oblike kriminalitete	17
2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA	19
2.1 Skupne značilnosti	19
2.2 Vzdrževanje javnega reda	21
2.3 Obravnavanje nesreč in drugih dogodkov	25
2.4 Pomoč policije državljanom in ustanovam	26
3 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA	27
3.1 Skupne značilnosti	27
3.2 Nadzor in urejanje cestnega prometa	28
3.3 Obravnavanje prometnih nesreč	28
4 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH	30
4.1 Skupne značilnosti	30
4.2 Mejna kontrola	32
4.3 Varovanje državne meje zunaj mejnih prehodov	34
4.4 Nedovoljene migracije	34
4.5 Vračanje tujcev	35
4.6 Nastanitve tujcev	36
5 VAROVANJE OSEB IN OBJEKTOV	38
5.1 Varovanje določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov	38
5.2 Druga varovanja	40
DRUGE DEJAVNOSTI	42
1 PREVENTIVNE NALOGE	42
1.1 Skupne značilnosti	42
2 OPERATIVNO-KOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST	44
2.1 Interventna dejavnost	44
2.2 Obveščanje in poročanje	46
2.3 Operativno štabne akcije in vaje	47
3 KRIMINALISTIČNOTEHNIČNA IN FORENZIČNA DEJAVNOST	48

4	ANALITSKA DEJAVNOST	49
5	NADZORNA DEJAVNOST	50
6	SPREMLJANJE IZVAJANJA POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN	52
7	REŠEVANJE PRITOŽB	53
8	NOTRANJE PREISKAVE	55
9	INFORMACIJSKA IN TELEKOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST	57
10	KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE	58
11	IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE	67
	11.1 Izobraževalna dejavnost policije	67
	11.2 Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje delavcev policije	69
12	FINANČNO-MATERIALNE ZADEVE	70
	12.1 Izvajanje finančnega načrta	70
	12.2 Materialno-tehnična sredstva in oprema	71
	12.3 Druge zadeve	73
13	NORMATIVNA DEJAVNOST	74
14	MEDNARODNO SODELOVANJE	77
15	SODELOVANJE Z DOMAČIMI USTANOVAMI	79
16	ODNOSI Z JAVNOSTJO	82
17	KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI	83
18	DEJAVNOST SPECIALIZIRANIH ENOT	84

PREDGOVOR

Letno poročilo, ki ga imate pred seboj, je zgoščena informacija o delu policije. V enem delu je tudi analitično, saj razčlenjuje naloge policije. Poročilo je treba razumeti tudi kot naše ugotavljanje dogodkov in dogajanj ter naših reakcij in razmerij do njih. Vsebina in kakovost naših odkritij je bila tudi v preteklem letu odvisna od zunanjih in notranjih dejavnikov. Zunanji dejavniki so bili: ministrove usmeritve in zahteve, ugotovitve urada za usmerjanje in nadzor policije, zahteve varuha človekovih pravic, poslanska vprašanja, splošno in posebno parlamentarno nadzorstvo, sodni nadzor, nadzor javnosti, pritožbe, peticije, usmeritve državnega tožilstva, proračunska sredstva in mnoge druge spodbude, pobude, zahteve in pričakovanja. Notranji dejavniki pa so označevali stopnjo naših medčloveških odnosov, raven in vsebino policijske subkulture, sposobnost kritičnosti in samokritičnosti, pripravljenost javnega delovanja in nastopanja, odprtost do civilne družbe, pristajanje na različne oblike nadzora, funkcionalno sodelovanje s tožilstvom, vsebinsko preoblikovanje izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja ter krepitev notranjega nadzora.

Menimo, da celota zunanjih in notranjih dejavnikov nikakor ni bila in tudi ni mogla biti popolnoma vzorna, vendar je večina sprožila iskanje najboljših rešitev. Poročilo temelji na naših izkušnjah in spoznanjih, ki izhajajo iz neposrednega doživljanja in dojetanja družbene realnosti in naših obvez pri soočanju z njimi. Poročilo nosi tudi pečat prirojenega in pridobljenega moralnega čuta za razlikovanje dobrega in zlega. Opaziti je mogoče našo težnjo k dejanjem, ki osmišljajo policijsko delo. Poročilo označuje tudi našo razumsko dejavnost, s katero ugotavljamo pomenske zveze med postavljenimi in opravljenimi obveznostmi. Predstavlja tudi prikaz procesa nečesa, kar je bilo možno uresničiti, kar smo glede na pričakovanja presegli, pa tudi realno spoznanje o naših omejenostih s konkretnimi danostmi.

Poročilo je tudi prikaz tisoč in tisoč različnih policijskih postopkov, policijskih poročil, uradnih zaznamkov, opravičil, pojasnil, kazenskih ovadb, dogovorov, sporazumov, uresničitvev usmeritev in zahtev, uresničenih sklepov in naročil, udeležbe na domačih in mednarodnih sestankih, okroglih mizah in konferencah, javnih nastopih in še in še.

Poročilo govori o naših uspehih in neuspehih, našem ugledu in slabostih, naših željah, da slovenska policija poleg zagotavljanja nacionalne varnosti sodeluje tudi pri zagotavljanju globalne varnosti. Iz poročila lahko poznavalec razbere tudi odnos policijskega vodstva do pomembnosti in nujnosti varovanja človekovih pravic.

Poročilo je vrednostno nevtrarno, neosebno, neangažirano, suhoparno, logično in sledi zahtevam usmeritev za leto 2002 in mnogim drugim izhodiščem. Drugače tudi ne more biti. Le predgovor mi omogoča skleniti letno poročilo v bolj osebno noto. Za tem poročilom stoji delo in trud, požrtvovalnost in profesionalizem večine od skoraj devet tisoč naših delavcev. Za to, da ga je bilo mogoče napisati, so bila potrebna mnoga odrekovanja, pogoste osebne in strokovne stiske, veliki stres, mnoga nerazumevanja in nujnost njihovega preseganja.

V preteklem letu so bili na višjo kakovostno raven dvignjeni odnosi z uradom za usmerjanje in nadzor policije v ministrstvu za notranje zadeve. Veliko bolj kakovosten in za nas koristen je bil njegov nadzor. Skupaj z našim notranjim strokovnim nadzorom smo dosegli pomembno, celo ključno povezavo z drugimi oblikami nadzorstva nad policijo. Veseli nas dejstvo, da se prisluhne strokovnim argumentom z večjo pozornostjo kot prej.

Odnosi z upravnim delom ministrstva za notranje zadeve in ministrom so korektni, zahtevni in kompleksni, pravno in strokovno utemeljeni. Policija kot organ v sestavi je vsak trenutek civilnodružbeno obvladljiva, tudi takrat, ko opravlja represivne naloge. Slovenska policija je evropsko prepoznavna, velja za partnerico, vredno zaupanja.

Dosegli smo tudi primerno spoštovanje različnih organov oblasti v Republiki Sloveniji. Smo tudi dobrodošli in zaželeni predavatelji, svetovalci, predlagatelji, recenzenti gradiv, pobudniki različnih dejavnosti, animatorji in sopotniki. Cenimo in spoštujemo druge, spoštujemo pa tudi sebe, svoja znanja in veščine.

Takšne so moje misli k poročilu. To ni končna ocena, končno oceno bo dal čas, ocenili pa nas bodo tisti, ki formalno in neformalno spremljajo naše delo.

Marko Pogorevc
GENERALNI DIREKTOR POLICIJE

UVOD

1 NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE

Policija je v letu 2002 izvajala naloge, določene v zakonu o policiji in drugih zakonih ter podzakonskih predpisih. Njene temeljne naloge so bile:

- varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi;
- preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov, drugih iskanih oseb ter njihovo izročanje pristojnim organom;
- vzdrževanje javnega reda;
- nadzor in urejanje cestnega prometa;
- varovanje državne meje in izvajanje mejne kontrole;
- izvajanje predpisov o tujcih;
- varovanje določenih oseb, organov, objektov, okolišev, delovnih mest in tajnih podatkov.

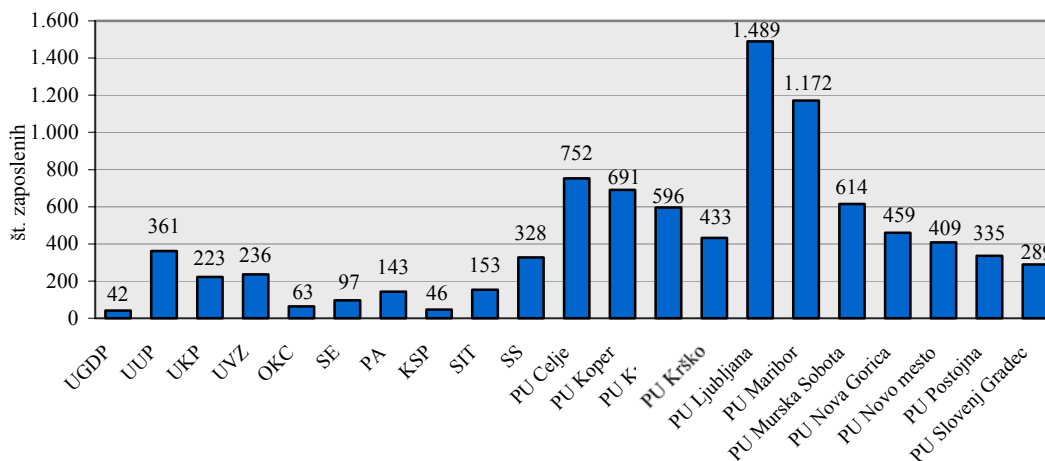
Policija je poleg navedenih izvajala tudi naslednje naloge:

- izvajanje kriminalističnotehničnih opravil in forenzičnih preiskav;
- zbiranje, obdelovanje, posredovanje in hranjenje podatkov s področja dela policije ter upravljanje in vzdrževanje informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije;
- spremljanje, analiziranje in ocenjevanje varnostnih razmer in dogodkov ter policijskega dela;
- informiranje pristojnih državnih organov in javnosti o delu policije, aktualnih varnostnih vprašanjih in varnostnih razmerah;
- izdelava pravnih podlag in pravil policijskega dela;
- izpopolnjevanje organiziranosti policijskega sistema in metod dela;
- zaposlovanje in razporejanje delavcev policije;
- organiziranje in izvajanje strokovnega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja;
- predlaganje in izvajanje finančnih načrtov in načrtov nabav policije, upravljanje in vzdrževanje zgradb, naprav in opreme policije, določanje sistemizacije, standardizacije in tipizacije materialno-tehničnih sredstev in opreme policije;
- izvajanje mednarodnih sporazumov s področja nalog policije;
- sodelovanje s tujimi policijami in mednarodnimi organizacijami s področja dela policije idr.

Policija je kot organ v sestavi ministrstva za notranje zadeve opravljala naloge v organizacijskih enotah na državni, regionalni in lokalni ravni. Na državni ravni je delovala generalna policijska uprava z 10 notranjimi organizacijskimi enotami, na regionalni ravni je delovalo 11 policijskih uprav, na lokalni ravni pa 99 policijskih postaj.

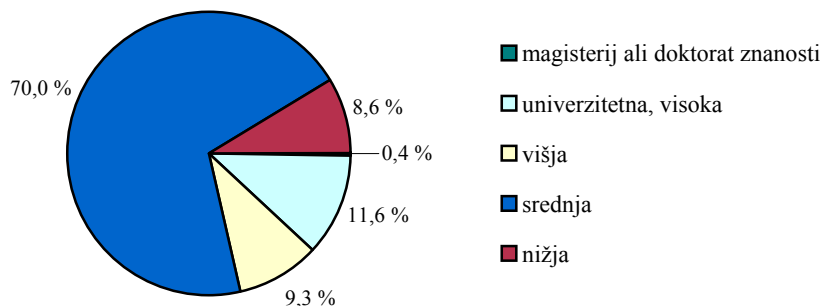
V policiji je bilo konec leta 2002 sistemiziranih 9.922 delovnih mest, zasedenih pa 8.931 mest ali 90,0 %.

Zaposleni po enotah v letu 2002

Med zaposlenimi je imelo 0,4 % delavcev magisterij ali doktorat znanosti, 11,6 % univerzitetno ali visoko izobrazbo, 9,3 % višjo, 70,0 % srednjo in 8,6 % nižjo izobrazbo.

Izobrazbena struktura zaposlenih v letu 2002

Med zaposlenimi je bilo 20,1 % žensk, povprečna starost zaposlenih pa je bila 33 let.

2 OKOLIŠČINE DELOVANJA

Na delo policije so v letu 2002 vplivale številne okoliščine. Ena najpomembnejših okoliščin je bilo precejšnje zmanjšanje nedovoljenih migracij. Zaradi postopno umirjajočih se konfliktnih razmer na Balkanu ter v preteklih letih pridobljenih izkušenj policije na področju boja zoper nedovoljene migracije, boljše opremljenosti obmejnih policijskih enot ter okrepljenega sodelovanja z varnostnimi organi sosednjih držav se je migracijski tok preusmeril vzhodno od slovenskih meja. Po drugi strani pa je policija ugotovila, da so kriminalne skupine, ki

tihotapijo ilegalne prebežnike, vse bolj organizirane, tudi mednarodno, zato jih je vse težje odkriti.

Na delo policije na področju kriminalitete je vplivala sprememba strukture kaznivih dejanj, in sicer naraščanje kaznivih dejanj z elementi nasilja, zlasti kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter zoper spolno nedotakljivost. Kriminal se je začel tudi vse bolj seliti iz večjih mest na podeželje. Tragični dogodki, povezani z nasiljem v družini, so povzročali negativno razpoloženje javnosti, ki je bila pogosto tudi zelo kritična do ukrepov policije, zato je bila izvedena vrsta dejavnosti za učinkovitejšo policijsko intervencijo. Privatizacija nekdanjih družbenih podjetij je še vedno privlačila potencialne storilce kaznivih dejanj t. i. belega ovratnika. Velik del premoženjske kriminalitete pa se je kazal kot sekundaren, kot posledica širše družbene problematike zlorabe prepovedanih drog, saj so bili odvisniki vse pogosteje storilci premoženjskih kaznivih dejanj.

Na področju kriminalističnega dela je bila policija podvržena tudi pritiskom domače in celo mednarodne javnosti ter parlamentarnih teles, zlasti v primeru preiskovanja nekaterih v javnosti odmevnejših primerov kaznivih dejanj iz prejšnjih let (napad na novinarja, razkrivanje povojnih množičnih pobojev). Vse to je zahtevalo večje angažiranje policije, k čemur so dodatno prispevale zahteve pravosodja po izboljšanju kakovosti predkazenskih postopkov, zaradi česar je policija opravila tudi več preiskovalnih dejanj, ki so imele ustrezno kazenskopravno veljavo.

V letu 2002 je bil okrepljen zunanji in notranji nadzor nad delom policije. Zaradi povečanih dejavnosti vladnih, nevladnih in mednarodnih organizacij na področju varovanja človekovih pravic in svoboščin je policija intenzivneje spremljala uporabo policijskih pooblastil, še posebej tistih, s katerimi najgloblje posega v človekove pravice in svoboščine.

Diplomatske dejavnosti države so v preteklem letu dosegle vrh konec maja med srečanjem predsednikov srednjeevropskih držav. Policija, ki se je začela pripravljati na varovanje že v začetku leta, je zagotovila varen in nemoten potek srečanja. Sicer pa varnost najvišjih državnih predstavnikov Republike Slovenije in tujih državnikov med njihovimi obiski v naši državi ni bila doslej še nikoli ogrožena.

Članstvo Slovenije v številnih mednarodnih organizacijah in njeno vključevanje v mednarodne integracije (Evropska unija, Nato) je vplivalo na vse intenzivnejšo mednarodno dejavnost slovenske policije in izpolnitev prevzetih obveznosti. Policija je nadaljevala z organizacijskim in kadrovskim načrtovanjem ter usposabljanjem policistov za delo na bodoči zunanji meji Evropske unije v skladu s schengenskim akcijskim načrtom. Skladno s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi je morala Slovenija usposobiti tudi policiste, ki so se vključili v enote za mirovne operacije OVSE in OZN na Kosovu, v Makedoniji, Bosni in Hercegovini in na Vzhodnem Timorju.

Javnih shodov in z njimi povezanih kršitev javnega reda je bilo v letu 2002, ki so ga zaznamovala pomembna notranjepolitična (lokalne in predsedniške volitve) in zunanjepolitična dogajanja (mednarodni boj proti terorizmu), več kot v letu prej. Javni shodi so postali reden pojav v Ljubljani, kjer so sedeži večine državnih ustanov in tujih predstavništev. Poseben problem so predstavljale športne prireditve, ki jih je pogosto spremljalo nasilje organiziranih navijaških skupin. V zadnjih letih so na povečan obseg dela policistov vplivali tudi vse bolj razširjeni t. i. ekstremni športi oziroma športne dejavnosti v

ekstremnih razmerah. Zato je bilo tudi več reševalnih akcij v sredogorju in visokogorju ter na rekah, zlasti Soči, v katerih je policija sodelovala z gorsko reševalno službo.

Na delo policije v letu 2002 je zaradi nedoločenosti poteka državne meje vplival tudi precejšen porast mejnih incidentov v Piranskem zalivu, ki so jim običajno sledile protestne note ministrstva za zunanje zadeve.

Nenehna krepitev ekonomskih tokov med vzhodno in zahodno Evropo je prispevala k povečanju tranzitnega prometa, zlasti na območjih policijskih uprav Murska Sobota in Nova Gorica. Vendar pa cestna infrastruktura marsikje v državi ni omogočala ustrezne varnosti in pretoka prometa, še zlasti ne ob dnevnih konicah, ob koncu tedna in med turistično sezono. Razmere so se še poslabšale ob prometnih nesrečah, ko ni bilo primernih obvoznikov za večja tovorna vozila in avtobuse. Na pretok prometa so dodatno vplivale rekonstrukcije ter novogradnje cest. Povečevalo se je število registriranih osebnih vozil in s tem vozil v cestnem prometu, temu pa žal gradnja novih cest ni sledila z ustrezno hitrostjo. Prav tako veliko pomembnejših cest v naseljih še ni imelo pločnikov, promet motornih vozil, pešcev in kolesarjev pa je potekal na istih prometnih površinah.

Na delo policije so vplivale tudi kadrovske težave, saj se je marsikje obseg dela precej povečal. Zaposlovanje je bilo odvisno od ukrepov vlade na tem področju, plačne politike ter proračunskih sredstev, ki so bila na razpolago. Na delo policije je v letu 2002 vplivala tudi omejevalna finančna politika, ki je onemogočila uresničitev nekaterih razvojnih nalog. Primanjkovalo je tudi sredstev za obnovo zastarelega voznega parka ter informacijske in telekomunikacijske opreme, za nabavo različne opreme in tehničnih sredstev za nadzor telekomunikacij. Številne policijske enote so se soočale tudi s prostorskimi težavami.

TEMELJNE DEJAVNOSTI

1 PREPREČEVANJE, ODKRIVANJE IN PREISKOVANJE KRIMINALITETE

1.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

V letu 2002 je policija obravnavala več kaznivih dejanj kot v enakem obdobju lani, kar je poleg poslabšanja varnostnih razmer tudi posledica doslednejšega prijavljanja kaznivih dejanj s strani oškodovanih oseb in navodil državnega tožilstva o kvalifikaciji istovrstnih ravnanj kot samostojnih kaznivih dejanj. Več je bilo kaznivih dejanj z elementi nasilja in več smrtnih žrtev, pogostejša so bila tudi kazniva dejanja zoper otroke in mladoletnike itd.

Kljub neugodnim varnostnim razmeram in restriktivni finančni politiki je policija zagotovila ustrezno strokovno raven preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete. Izboljšala se je strokovnost preiskovanja zahtevnejših primerov kaznivih dejanj, obseg opravljenih preiskovalnih dejanj se je povečal, prav tako tudi obseg mednarodnega operativnega sodelovanja.

Policija je poslala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenske ovadbe zaradi 77.218 (74.795)¹ kaznivih dejanj ali 3,2 % več kot leto prej. Med njimi je bilo 78 (61) kaznivih dejanj umora, 86 (82) kaznivih dejanj posilstva, 410 (416) kaznivih dejanj posebno hude in hude telesne poškodbe, 449 (503) kaznivih dejanj rop, 16.431 (15.617) vlomov, 548 (720) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo in 1.534 (1.537) kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog.

Zaradi suma storitve kaznivih dejanj je policija obravnavala in vnesla v evidenco zaznav kaznivih dejanj in/ali evidenco ovadenih oseb 19.548 (19.439) oseb. Med njimi se je povečal delež povratnikov (z 18,7 na 28,2 %) in upadel delež mladoletnikov (s 13,7 na 11,9 %). Poleg tega je bilo med njimi 85,5 % (85,3 %) moških oziroma 89,3 % (87,4 %) slovenskih državljanov.

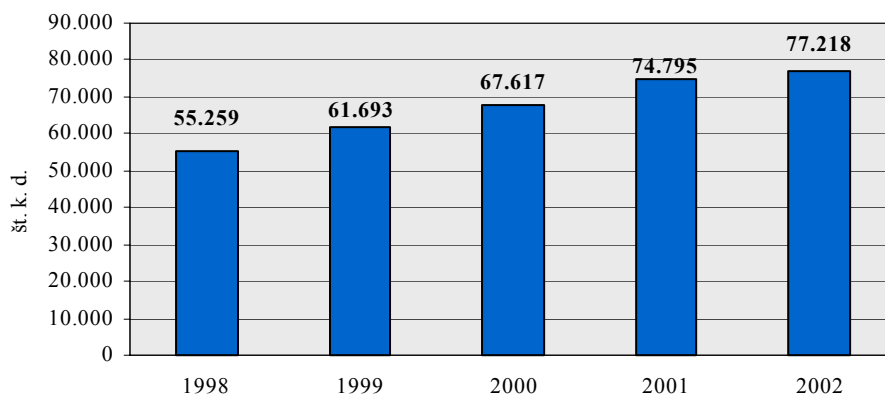
Policija je poslala državnemu tožilstvu tudi poročila o 11.690 (11.194) domnevnih kaznivih dejanjih, pri katerih ni potrdila suma storitve oziroma ni bilo podlage za kazenski pregon.

Obravnavana kazniva dejanja, njihova preiskanost in škoda v letih 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Kazniva dejanja (k.d.)	55.259	61.693	67.617	74.795	77.218
K.d. z znanimi osumljenci	29.242	29.766	31.707	35.210	36.744
Delež k.d. z zn. os. (v %)	52,9	48,3	46,9	47,1	47,6
Škoda (v mio SIT)	26.794,70	19.910,56	29.311,84	34.263,09	33.524,26

¹ Med obravnavano kriminaliteto ni prikazanih kaznivih dejanj, katerih posledica je bila prometna nesreča, in kaznivih dejanj, ki so jih povzročili otroci. Ker informacijski sistem s področja kriminalitete še ne zagotavlja ustrezne kakovosti statističnih podatkov, so podatki le orientacijski, primerjalni podatki iz predhodnih let pa se ponekod razlikujejo od podatkov v prejšnjih poročilih o delu policije.

Obravnavana kazniva dejanja v letih 1998 – 2002

V letu 2002 je naraščalo število kaznivih dejanj, za katera je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe. Osumljenci so bili znani pri 47,6 % (47,1 %) kaznivih dejanj. Policisti so zaradi suma storitve kaznivih dejanj 43.696-krat (42.299-krat) obravnavali fizične in 240-krat (162-krat) pravne osebe. S kaznivimi dejanji so storilci poškodovali in/ali oškodovali 46.548 (45.020) ali za 3,4 % več oseb in povzročili za 33,5 (34,3) milijarde tolarjev škode ali 3,5 % manj kot v letu prej.

V primerjavi z lanskim letom se je najbolj povečalo število kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, med njimi poslovnih goljufij (s 771 na 2.079), poneverb (s 448 na 520) ter izdajanja nekritnega čeka in zlorab bančne ali kreditne kartice (s 1.865 na 2.516). Precej se je povečalo tudi število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine, med njimi kaznivih dejanj ogrožanja varnosti (z 2.041 na 2.354), grdega ravnanja (z 224 na 253), kršitve tajnosti občil (s 7 na 22), kršitve nedotakljivosti stanovanja (s 405 na 427) in kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in mladino (z 266 na 384). Razraščanje nasilja se je odrazilo v povečanju števila kaznivih dejanj umora in poskusa umora (z 61 na 78), lahke telesne poškodbe (s 1.734 na 2.049), posebno hude telesne poškodbe (z 18 na 21) in nasilništva (s 359 na 520), povečalo pa se je tudi število kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let (z 221 na 239), nepravilne proizvodnje in prometa z mamili (s 1.140 na 1.164), velike tatvine (s 17.058 na 18.088), zatajitve (z 859 na 1.170), prikrivanja (s 1.203 na 1.543), poškodovanja tuje stvari (s 5.986 na 6.356), povzročitve splošne nevarnosti (z 254 na 337) idr.

Največji porast obravnavanih kaznivih dejanj je bil v PU Postojna (za 20,7 %), Celje (za 12,3 %), Nova Gorica (za 11,6 %) in Kranj (za 10,9 %), največji upad pa v PU Maribor (za 16,8 %) in Koper (za 16,3 %).

Obravnavana kazniva dejanja po enotah v letih 2001 – 2002

Enota	Število k.d.			Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002	Porast/upad (v %)	2001	2002
PU Celje	6.946	7.802	12,3	51,3	51,7
PU Koper	4.651	3.891	-16,3	45,5	54,9
PU Kranj	3.541	3.928	10,9	57,0	52,5
PU Krško	2.316	2.162	-6,6	70,9	67,5
PU Ljubljana	36.444	39.300	7,8	40,9	40,5
PU Maribor	9.034	7.514	-16,8	49,2	54,6
PU Murska Sobota	3.238	3.072	-5,1	60,2	66,7
PU Nova Gorica	2.959	3.303	11,6	45,6	39,6
PU Novo mesto	2.714	2.983	9,9	57,0	56,5
PU Postojna	1.366	1.649	20,7	47,1	55,3
PU Slovenj Gradec	1.575	1.607	2,0	65,8	66,8
GPU	11	7	-36,4	81,8	85,7
Skupaj	74.795	77.218	3,2	47,1	47,6

Pri obravnavanju kaznivih dejanj so policisti napisali 459.859 uradnih dokumentov ali 16,1 % več kot leto prej. Med njimi je bilo 78.432 zaključnih dokumentov, in sicer 57.545 kazenskih ovadb, 9.299 poročil v dopolnitev kazenske ovadbe, 11.588 poročil o dejanjih brez pravne podlage za pregon, 168.357 uradnih zaznamkov idr.

Policisti so pri preiskovanju kriminalitete opravili 24.351 (20.389) ogledov kraja kaznivega dejanja ali 19,4 % več, 2.035 (1.446) hišnih preiskav ali 40,7 % več in 168 (112) osebnih preiskav ali 50,0 % več kot leto prej, pri čemer so 11.420-krat (10.213-krat) zasegli različne predmete. Izdali so 1.582 (1.398) ali 13,2 % več odločb o pridržanju.

Preiskovalna dejanja v letih 2001 – 2002

Vrsta dokumenta	2001	2002	Porast/upad (v %)
Ogled kraja dogodka	20.389	24.351	19,4
Hišne preiskave	1.446	2.035	40,7
Osebnih preiskave	112	168	50,0
Zaseg predmetov	10.213	11.420	11,8

V letu 2002 se je povečal obseg mednarodnega operativnega sodelovanja. S posodobitvijo računalniške opreme, z dostopom do novih podatkovnih baz generalne skupščine Interpola preko mednarodne elektronske pošte in vzpostavitev nacionalne enote Europol se je povečala izmenjava sporočil s tujimi varnostnimi organi. Največ sporočil je bilo izmenjanih z nacionalnimi centralnimi enotami Interpola iz Italije, Nemčije, Hrvaške in Avstrije. Na podlagi mednarodnega operativnega sodelovanja je bilo na novo odprtih 10.970 (9.484) zadev, rešenih pa je bilo 2.884 zadev iz tekočega in preteklih let.

1.2 SPLOŠNA KRIMINALITETA

Obravnavanje splošne kriminalitete

V letu 2002 je policija obravnavala 68.691 (67.580) ali 1,6 % več kaznivih dejanj s področja splošne kriminalitete kot leto prej.

Število obravnavanih **kaznivih dejanj zoper življenje in telo** se je povečalo za 11,1 %, preiskanih je bilo 92,8 (93,9) % tovrstnih kaznivih dejanj. Poraslo je število kaznivih dejanj umora, saj je policija obravnavala 25 (15) umorov, od katerih sta dva primera ostala nerazrešena, in 46 (35) poskusov umora.

Nekatera kazniva dejanja zoper življenje in telo v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Umor (dokončan) *	15	25	66,7	14	23	93,3	92,0
Poskus umora *	35	46	31,4	33	46	94,3	100,0
Posebno huda telesna poškodba	18	21	16,7	14	20	77,8	95,2
Huda telesna poškodba	398	389	-2,3	362	344	91,0	88,4
Lahka telesna poškodba	1.734	2.049	18,2	1.621	1.894	93,5	92,4

* Ročno zbrani podatki UKP GPU

Policija je v letu 2002 uspela preiskati dva umora iz preteklih let in nadaljevala preiskovanje drugih najtežjih nepojasnjenih kaznivih dejanj zoper življenje in telo. Nadaljevala je tudi preiskovanje zunajsodnih pobojev po drugi svetovni vojni.

Število obravnavanih **kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost** se je povečalo s 437 na 474 ali za 8,5 %. Najbolj je poraslo število kaznivih dejanj spolne zlorabe slabotne osebe, kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let.

Nekatera kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Posilstvo	82	86	4,9	75	77	91,5	89,5
Spolno nasilje	73	76	4,1	68	65	93,2	85,5
Kršitev spol. nedot. z zlorabo položaja	15	28	86,7	15	28	100,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	221	239	8,1	209	216	94,6	90,4

Policija je obravnavala 54.853 (53.527) **kaznivih dejanj zoper premoženje** ali 2,5 % več kot leto prej.

Nekatera kazniva dejanja zoper premoženje v letih 2001 – 2002

Vrsta kaznivega dejanja	Število k.d.		Porast/upad (v %)	Št. k.d. z znanim osumljencem		Delež k.d. z znanimi osumljenci (v %)	
	2001	2002		2001	2002	2001	2002
Poškodovanje tuje stvari	5.986	6.356	6,2	1.725	1.821	28,8	28,7
Tatvina (211. in 212. člen KZ, brez vlomov, drznih tatvin in tatvin mot. vozil)	23.806	23.803	0,0	6.649	6.159	27,9	25,9
Vlom – skupaj	15.617	16.431	5,2	2.702	2.899	17,3	17,6
Vlom v gostinski lokal	677	806	19,1	173	223	25,6	27,7
Vlom v trgovino	479	521	8,8	162	127	33,8	24,4
Rop	503	449	-10,7	260	211	51,7	47,0
Zatajitev	859	1.170	36,2	600	704	69,8	60,2
Roparska tatvina	76	78	2,6	54	59	71,1	75,6
Klasična goljufija	2.816	2.273	-19,3	2.590	2.049	92,0	90,1
Požig	67	69	3,0	33	21	49,3	30,4

Tudi v letu 2002 so med premoženjskimi kaznivimi dejanji prevladovala tatvine, vlomi, ropi in poškodovanja tuje stvari. V primerjavi z letom prej se je povečalo število zatajitev (za 36,2 %) poškodovanj tuje stvari (za 6,2 %), vlomov (za 5,2 %) in roparskih tatvin (za 2,6 %), število ropov pa se je zmanjšalo za 10,7 %. Število tatvin je ostalo na enaki ravni kot leto prej.

Med vlomi se je precej povečalo število vlomov v stanovanja (za 72,2 %) in vlomov v sakralne objekte (za 55,6 %), zmanjšalo pa se je število vlomov v cestna vozila (za 5,2 %) in počitniške hiše (za 19,6 %). Naraščanje vlomov je kljub bolj kakovostnemu varovanju objektov opozorilo na večjo profesionalnost storilcev tovrstnih kaznivih dejanj.

Povečalo se je število ropov v menjalnicah (s 3 na 10), manj pa je bilo ropov v drugih finančnih ustanovah. Policija ocenjuje, da so se roparji usmerili na menjalnice zaradi slabšega tehničnega varovanja. Pri ropih v finančnih ustanovah so se pogosteje pojavljale organizirane kriminalne združbe, kar je zmanjšalo učinkovitost sedanjih ukrepov za zaščito ljudi in premoženja v teh ustanovah.

Policija je obravnavala 815 (691) ali 17,9 % več tatvin motornih vozil. Storilci so za izvrševanje kaznivih dejanj uporabljali moderne mehanske in elektronske pripomočke, v tatvine pa so bile vključene tudi mednarodno organizirane skupine. Več je bilo primerov, ko so storilci najprej vlomili v stanovanjsko hišo, poiskali kontaktne ključe in nato odpeljali vozilo. Policija je obravnavala tudi tri primere, ko je storilec z grožnjo uporabe strelnega orožja poskušal odvzeti vozilo. V enem primeru mu je to uspelo, v dveh primerih pa je kaznivo dejanje ostalo pri poskusu.

Število odvzemov motornih vozil se je zmanjšalo (s 531 na 365), razen na območjih PU Maribor, Celje in Murska Sobota, zato policija domneva, da so tovrstna kazniva dejanja izvrševale osebe, ki so ilegalno prestopile mejo s Hrvaško in vozila uporabile za prevoz proti Italiji.

Obravnavanih je bilo tudi 234 kaznivih dejanj, povezanih s kulturno dediščino, in sicer 185 tatvin (zlasti iz zasebnih stanovanj in sakralnih objektov), 16 goljufij in 33 primerov poškodovanja in uničenja predmetov.

Obravnavanje mladoletnih žrtev in osumljencev kaznivih dejanj

V letu 2002 je policija obravnavala 4.007 (4.344) kaznivih dejanj, katerih storitve je bilo osumljenih 2.337 (2.671) mladoletnikov.

V primerjavi z letom prej je upadlo predvsem število tatvin, ropov in izsiljevanj.

*Kazniva dejanja, katerih storitve so bili osumljeni mladoletniki
v letih 2001 – 2002*

Vrsta kaznivega dejanja	2001	2002	Porast/upad (v %)
Umor in poskus umora	3	4	33,3
Lahka telesna poškodba	157	161	2,5
Huda telesna poškodba	44	33	-25,0
Ogrožanje varnosti	65	62	-4,6
Grdo ravnanje	13	20	53,8
Posilstvo	5	3	-40,0
Spolno nasilje	9	4	-55,6
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	25	22	-12,0
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	170	179	5,3
Omogočanje uživanja mamil	113	100	-11,5
Tatvina	1.478	1.289	-12,8
Velika tatvina	691	889	28,7
Rop	138	77	-44,2
Izsiljevanje	150	77	-48,7
Poškodovanje tuje stvari	355	392	10,4
Nasilništvo	48	42	-12,5

Zmanjšalo se je tudi število dejanj z elementi kaznivega dejanja, za katere je policija državnemu tožilstvu poslala poročilo o sumu, da so jih storili otroci (s 655 na 586).

Z obravnavanimi kaznivimi dejanji je bilo poškodovanih in/ali oškodovanih 3.483 (3.485) otrok in mladoletnikov. V starostni strukturi žrtev izstopa porast števila otrok, mlajših od 8 let (z 99 na 147), v strukturi kaznivih dejanj pa porast spolnih napadov zoper osebo, mlajšo od 15 let (z 221 na 239), odvzemov mladoletne osebe (s 36 na 50) ter zanemarjanja mladoletne osebe in surovega ravnanja (s 167 na 220). Sicer pa so bili otroci in mladoletniki najpogosteje oškodovani s kaznivimi dejanji zoper premoženje (tatvine, izsiljevanja, ropi itd.).

1.3 GOSPODARSKA KRIMINALITETA

Leta 2002 je policija obravnavala 8.527 (7.215) kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete ali 18,2 % več kot leto prej.

Povečalo se je zlasti število kaznivih dejanj z goljufivim namenom (različne goljufije, ponarejanja in preslepitve). Število poslovnih goljufij je poraslo s 771 na 2.079, kar je posledica uspešnega razkritja primera, v okviru katerega je policija obravnavala več kot tisoč tovrstnih kaznivih dejanj. Upadlo pa je število t. i. tradicionalnih gospodarskih kaznivih dejanj (zlorabe položaja in davčne utaje).

Nekatera kazniva dejanja gospodarske kriminalitete v letih 2001 – 2002

Kaznivo dejanje	2001	2002	Porast/upad (v %)
Poslovna goljufija	771	2.079	169,6
Poneverba	448	520	16,1
Izdaja nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice	1.865	2.516	34,9
Tatvina telefonskih impulzov	359	179	-50,1
Pranje denarja	11	5	-54,5

Druge vrste kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, med njimi tudi kazniva dejanja z elementi organiziranega kriminala, so ostala na enaki ravni kot leto prej. Pri preiskovanju gospodarske kriminalitete z elementi organiziranega kriminala so bili na podlagi zakona o policiji in zakona o kazenskem postopku uporabljeni tudi prikriti preiskovalni ukrepi.

Na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je bilo obravnavanih 240 (162) kaznivih dejanj, kjer je bila poleg odgovornosti fizičnih oseb podana tudi kazenska odgovornost pravne osebe. Policija je vložila tudi 34 kazenskih ovadb zaradi nedovoljenega odjemanja mineralnih surovin, ki jih je obravnavala v skladu z usmeritvami za delo na tem področju.

Z gospodarsko kriminaliteto so storilci povzročili za 19,5 (16,8) milijard tolarjev ali 16,3 % več škode kot leto prej. Najbolj se je povečala škoda zaradi poslovnih goljufij in lažnih stečajev.

1.4 ORGANIZIRANE IN POSEBNE OBLIKE KRIMINALITETE

Policija je v letu 2002 obravnavala 551 (924) kaznivih dejanj, ki so bila po presoji policistov posledica **organizirane kriminalne dejavnosti**, kar je 40,4 % manj kot leto prej. Statistični upad kaznivih dejanj je predvsem posledica doslednejšega upoštevanja kriterijev za identificiranje organizirane kriminalitete v skladu z Europolovo definicijo.

Na področju **računalniške kriminalitete** je bilo obravnavanih 6 (0) kaznivih dejanj izdelovanja in pridobivanja pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje vdora v računalniški sistem, 6 (2) kaznivih dejanj neupravičenega vstopa v zaščiteno računalniško bazo podatkov, 17 (23) kaznivih dejanj neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela, 1 (6) kaznivo dejanje vdora v računalniški sistem idr. Po oceni policije je bilo na področju računalniške kriminalitete precejšnje temno polje, saj so se le redka podjetja in posamezniki odločali za prijavo kaznivih dejanj.

Na področju **prepovedanih drog** je policija obravnavala 1.534 (1.537) kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog. Obseg evidentirane kriminalitete je ostal na enaki ravni kot prejšnje leto, s čimer je bil prekinjen desetletni razvoj njenega naraščanja. Obravnavala je nekoliko več osumljencev (porast s 1.681 na 1.715) in manj organiziranih kaznivih dejanj (upad z 253 na 203), ki so predstavljala več kot tretjino celotne organizirane kriminalitete.

Kaziva dejanja prepovedanih drog v letih 2001 – 2002

Kaznivo dejanje	2001	2002	Porast/upad (v %)
Neupravičena proizvodnja in promet z mamili	1.140	1.164	2,1
Omogočanje uživanja mamil	397	370	-6,8

Policija je v sodelovanju s carino zasegla večje količine prepovedanih drog kot leto prej. Povečalo se je tudi število mrtvih zaradi uživanja prepovedanih drog (z 18 na 20).

Zasežene prepovedane droge v letih 2001 – 2002

Vrsta zasežene snovi	2001	2002	Porast/upad (v %)
Heroin (g)	88.929	68.670	-22,8
(ml)	282	167	-40,8
Kokain (g)	1.079	55.382	5.032,7
Amfetamin (g)	61	33	-45,9
(tableta)	89	256	187,6
Ekstazi (g)	70	359	412,9
(tableta)	1.852	7.876	325,3
Konoplja (rastlina) (g)	2.781	27.751	897,9
(bilka) (kos)	1.925	9.425	389,6
Konoplja rastlina (Marihuana) (g)	175.051	1.099.943	528,4
Konoplja smola (hašiš) (g)	2.361	119	-95,0
Metamfetamini (g)	3,29	4,14	25,8
(tableta)	9	390	4.233,3
Metadon (g)	6,38	183,97	2.783,5
(ml)	3.347	3.408	1,8
(tableta)	382	16	-95,8
Benzodiazepini (ml)	0	26,25	-
(tableta)	460	8	-98,3

Policija je obravnavala 175 (173) kaznivih dejanj **nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi**, od tega je bilo 19 (22) kaznivih dejanj posledica organizirane kriminalitete. Količina zaseženega orožja in razstrelilnih snovi se je zmanjšala v primerjavi z letom prej, ko je bilo v koprskem pristanišču odkritih okoli 50 ton orožja.

Pri preprečevanju **nedovoljenih migracij** je bilo obravnavanih 548 (720) kaznivih dejanj prepovedanega prehoda čez državno mejo in evidentiranih 1.088 (743) osumljencev. Od skupnega števila obravnavanih kaznivih dejanj jih je bilo 196 (283) posledica organizirane kriminalitete. Policija je ovadila 179 (49) članov kriminalnih združb, med katerimi je bilo 73,7 % slovenskih državljanov. Večje število osumljenih oseb ob zmanjšanju števila kaznivih dejanj je pokazalo večjo organiziranost storilcev pri tihotapljenju prebežnikov.

Policija je obravnavala 987 (1.857) kaznivih dejanj **ponarejanja denarja**, zaradi katerih je bilo osumljenih 176 (328) oseb. Najpogosteje so bili ponarejeni slovenski tolarji, ameriški dolarji in evri, v prvih treh mesecih pa tudi italijanske lire in nemške marke.

Na področju **prostitucije in trgovine z ljudmi** se je povečalo število kaznivih dejanj spravljanja v suženjsko razmerje z 2 na 10, ovadenih pa je bilo 25 (1) osumljencev. Policija je obravnavala 21 (17) kaznivih dejanj posredovanja pri prostituciji. Odkrila je 30 (24) žrtev spravljanja v suženjsko razmerje in siljenja v prostitucijo. Porast kaznivih dejanj je predvsem

posledica večje pozornosti, ki so jo policisti in drugi organi pregona namenjali odkrivanju teh dejanj in njihovih storilcev.

Policija je obravnavala 51 (58) kaznivih dejanj **korupcije**², med katerimi so opazno porasla kazniva dejanja neupravičenega dajanja daril (z 1 na 10). Obravnavala je tudi 63 (72) kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic in 185 (333) kaznivih dejanj zlorabe položaja ali pravic, ki se pojmujejo kot korupcijska dejanja v širšem smislu.

V okviru boja proti **terorizmu** je policija izvedla številne naloge, ukrepe in dejavnosti za preprečevanje morebitne teroristične dejavnosti. V dveh primerih je sodelovala pri preiskovanju kaznivega dejanja mednarodnega terorizma in financiranja terorističnih skupin.

Policija je obravnavala 13 (8) **eksplozij**, od katerih so 4 povzročile organizirane kriminalne skupine, in 13 kaznivih dejanj **izsiljevanja**, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti. Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj, ki jih je policija okvalificirala kot **ugrabitve** (s 14 na 4), kar je posledica doslednejšega razmejevanja kaznivega dejanja ugrabitve od kaznivega dejanja **protipravnega odvzema prostosti**, katerih število se je povečalo s 102 na 110.

Policija je obravnavala tudi 1 (0) kaznivo dejanje **kršitve enakopravnosti**, 474 (377) kaznivih dejanj **ogrožanja varnosti** in 4 (4) kazniva dejanja **zbujanja narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva**. Obravnavala je 3 (10) kazniva dejanja **tihotapstva** in 7 osumljencev (predvsem zaradi tihotapljenja potrošniškega blaga).

2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN ZAGOTAVLJANJE SPLOŠNE VARNOSTI LJUDI IN PREMOŽENJA

2.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

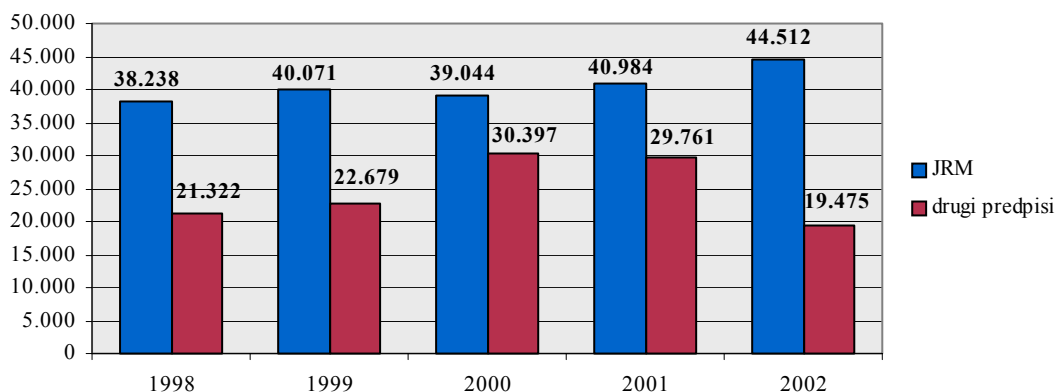
Načrtno in organizirano delo policije je prispevalo k razmeroma ugodnemu stanju na področju javnega reda. V letu 2002 se je število kršitev različnih predpisov nekoliko zmanjšalo, na kar je vplivalo predvsem manjše število ilegalnih prebežnikov. Zaradi tega se je zmanjšalo tudi število ukrepov, ki so jih policisti izvajali za zagotovitev javnega reda.

Po drugi strani pa so bili policisti pogosteje vključeni v varovanja javnih prireditvev, zlasti športnih, in druga javna zbiranja večjega obsega, kot so protiglobalistični protesti, napovedani protesti hrvaških ribičev v Piranskem zalivu ter protestne zapore cest in mejnih prehodov (zapora mejnega prehoda Dolga vas, kmečki protest v Ljubljani, zapora državne ceste na območju PU Novo mesto idr.).

Leta 2002 so policisti obravnavali 63.987 (70.745) ali 9,6 % manj kršitev predpisov o javnem redu. Število kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir se je povečalo za 8,6 %, število kršitev drugih predpisov pa se je zmanjšalo, najbolj število kršitev zakona o tujcih (za 59,6 %) in zakona o nadzoru državne meje (za 54,7 %).

² Kazniva dejanja korupcije obsegajo kazniva dejanja po 162., 247., 248., 267. in 268. členu kazenskega zakonika.

Kršitve predpisov o javnem redu v letih 1998 – 2002

Prevladovala so kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir (69,6 %), sledile so kršitve zakona o tujcih (9,6 %), zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (6,6 %), zakona o osebni izkaznici (3,0 %), zakona o nadzoru državne meje (2,9 %) idr.

Kršitve predpisov o javnem redu po enotah v letih 2001 – 2002

Enota	Skupaj		Zakon o prekrških zoper JRM		Drugi predpisi	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
PU Celje	6.428	7.329	5.061	5.637	1.367	1.692
PU Koper	7.358	4.456	2.140	2.217	5.218	2.239
PU Kranj	3.960	4.501	3.108	3.451	852	1.050
PU Krško	2.232	2.066	1.047	1.202	1.185	864
PU Ljubljana	22.268	22.721	15.393	16.255	6.875	6.466
PU Maribor	10.189	8.628	5.561	6.295	4.628	2.333
PU Murska Sobota	4.932	4.034	3.047	3.262	1.885	772
PU Nova Gorica	7.380	4.047	1.953	1.909	5.427	2.138
PU Novo mesto	2.313	2.622	1.685	1.951	628	671
PU Postojna	1.997	1.701	580	760	1.417	941
PU Slovenj Gradec	1616	1833	1.341	1.530	275	303
GPU	72	49	68	43	4	6
Skupaj	70.745	63.987	40.984	44.512	29.761	19.475

Policisti so sodnikom za prekrške poslali 42.907 (41.880) predlogov za uvedbo postopka o prekršku zoper 57.342 (62.153) fizičnih in 534 (405) pravnih oseb. Število tujcev, obravnavanih zaradi prekrškov, se je zmanjšalo za 49,7 %, kar je posledica zmanjšanja števila ilegalnih prebežnikov. Tretjina kršiteljev je bila ob storitvi prekrška pod vplivom alkohola, skoraj polovica je bilo nezaposlenih.

Pri operativnem delu so policisti ugotavljali identiteto 117.467 (131.837) oseb, kar je 10,9 % manj kot leto prej, od tega je bilo 40.835 (48.322) oseb operativno zanimivih.

Ukrepi, ki so jih policisti izvedli za vzpostavitev javnega reda ali zagotovitev uspešnega postopka, so razvidni iz tabele.

Ukrepi policistov v letih 2001 – 2002

Ukrepi	2001	2002
Pridržane osebe ³		
do 48 ur (Zpol)	2.369	1.025
do 24 ur (Zpol)	99	33
do streznitve (ZP)	2.893	2.889
pridrzanje s privedbo	7.503	2.816
Privedba (ZP)	4.241	1.723
Opravljenе preiskave:		
hišne	296	321
osebne	100	40
Privedbe z odredbo:		
na sodišče	6.673	5.230
sodniku za prekrške	4.993	3.259
inšpekcijskim službam	198	122
upravnemu organu	36	12
drugim upravičencem	630	493
Drugo:		
neuspešne hišne preiskave ⁴	322	318
intervencije ⁵	20.174	22.107
opozorila ⁶	834	443

Število pridržanih oseb se je precej zmanjšalo zaradi manjšega števila ilegalnih prebežnikov.

2.2 VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA

Kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir

V letu 2002 so policisti obravnavali 44.512 (40.984) kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir ali 8,6 % več kot v letu prej. Kršitve tega zakona so predstavljale 69,6 % (57,9 %) vseh obravnavanih kršitev.

Med kršitvami zakona o javnem redu in miru je prevladovalo prepiranje in vpitje (41,3 %) ter motenje in ogrožanje varnosti v zasebnem prostoru (25,0 %).

³ Osebe, pridržane zaradi storitve prekrškov, ne glede na področje dela (javni red, cestni promet, izvajanje predpisov o tujcih).

⁴ Pri neuspešnih hišnih preiskavah predmeti prekrška niso bili najdeni, zato je bil predlog sodniku za prekrške preklican.

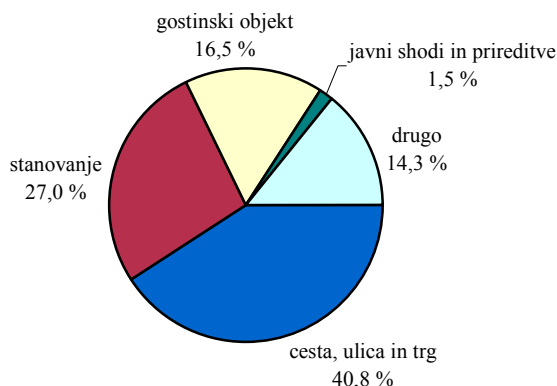
⁵ Upoštevane so samo intervencije, ko je bil poslan predlog sodniku za prekrške.

⁶ Zajeta niso opozorila, izrečena zaradi kršitev v cestnem prometu ter kršitev zakonov o tujcih in nadzoru državne meje.

Kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir v letih 2001 – 2002

Kršitve	2001	2002	Porast/upad (v %)
Prepiranje, vpitje	16.808	18.364	9,3
Motenje in ogrožanje varnosti v zasebnem prostoru	10.278	11.113	8,1
Nedostojno vedenje do uradnih oseb	5.031	5.187	3,1
Pijančevanje	3.400	3.574	5,1
Pretepanje in drzno vedenje	2.834	3.157	11,4
Točenje alkoholnih pijač vinjenim in mladoletnim	1.421	1.365	-3,9
Klatenje, potepanje	370	788	113,0
Nenaznanitev kršitve JRM	104	91	-12,5
Streljanje z ogrožanjem ljudi	55	48	-12,7
Drugi prekrški zoper JRM	683	825	21,8
Skupaj	40.984	44.512	8,6

Največ kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir je bilo storjenih na cestah, ulicah in trgih, in sicer 18.146 (17.032), v stanovanjih jih je bilo 12.000 (10.820), v gostinskih objektih 7.329 (7.093), na javnih shodih in prireditvah 682 (595) itd.

Kršitve zakona o prekrških zoper javni red in mir po kraju storitve v letu 2002

Policisti so vzpostavljali javni red pri 161 (140) kršitvah, pri katerih je sodelovalo pet ali več kršiteljev. Te kršitve so bile najpogostejše v gostinskih lokalih in na javnih prireditvah. Kršitelji so bili pogosto pod vplivom alkohola, še zlasti člani navijaških skupin različnih športnih klubov. Ogrožanje javnega reda na športnih prireditvah se je v primerjavi z letom prej povečalo za 14,1 %. Za zavarovanje varnostno tveganih športnih prireditev je bila aktivirana posebna policijska enota, ki je varovala prireditve in spremljala navijače pred prireditvijo in po njej.

Kršitve drugih predpisov

Policisti so obravnavali 19.475 (29.761) kršitev drugih predpisov o javnem redu ali 34,6 % manj kot leto prej. Največ je bilo kršitev zakona o tujcih (31,7 %) in zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami (21,8 %). Najbolj se je zmanjšalo število kršitev zakona o tujcih (za 59,6 %) in zakona o nadzoru državne meje (za 54,7 %). Povečalo se je število kršitev uredbe o pirotehničnih izdelkih in o hrupu v naravnem in življenjskem okolju, zakona o javnih shodih in javnih prireditvah, zakona o prijavi prebivališča idr.

Kršitve drugih predpisov v letih 2001 – 2002

Kršitve drugih predpisov	2001	2002	Porast/upad (v %)
Zakon o tujcih	15.254	6.165	-59,6
Zakon o proizv. in prometu s prep. drogami	4.352	4.245	-2,5
Zakon o osebni izkaznici	1.675	1.907	13,9
Zakon o nadzoru državne meje	4.156	1.884	-54,7
Zakon o prijavi prebivališča	1.306	1.665	27,5
Zakon o orožju	1.002	1.065	6,3
Uredba o hrupu v naravnem in živ. okolju	486	770	58,4
Zakon o zaščiti živali	413	531	28,6
Zakon o javnih shodih in prireditvah	211	272	28,9
Zakon o osebnem imenu	256	266	3,9
Uredba o pirotehničnih izdelkih	48	169	252,1
Zakon o zasebnem varovanju	156	134	-14,1
Zakon o izvrševanju kazenskih ... sankcij	160	109	-31,9
Uredba o varstvu pred požarom	17	97	470,6
Zakon o varnosti na smučišču	37	47	27,0
Drugi predpisi	232	149	36,7
Skupaj	29.761	19.475	-34,6

Policisti so obravnavali tudi 3.095 (2.771) kršitev različnih predpisov, za katere je predpisana denarna kazen, ki se izreče takoj na kraju prekrška.

V letu 2002 so policisti obravnavali 1.065 (1.002) kršitev zakona o orožju ali 6,3 % več kot leto prej. Število kršitev se je povečalo predvsem na območju PU Ljubljana (za 31,3 %), Murska Sobota (za 29,4 %) in Nova Gorica (za 23,1 %), najbolj pa se je zmanjšalo na območju PU Slovenj Gradec (za 67,2 %).

V postopkih zaradi kaznivega dejanja ali prekrška je bilo zaseženih 1.340 (8.982) kosov različnega orožja, od tega 278 (1.295) pištol, 95 (5.389) pušk, 185 (192) kosov plinskega orožja, 462 (546) kosov hladnega orožja, 167 (1.510) kosov lovskega, 49 (43) kosov zračnega orožja in 2 (7) s tetivo ter 102 kosa drugega orožja (dušilci zvoka, orožje za omamljanje živali idr.). Poleg tega je bilo zaseženih še 1.464 (5.716) delov orožja in 50 (50) bomb. Zaseženih je bilo tudi 23.707 (25.692) kosov ostrega, 18.378 (31.410) lovskega in 1.862 (2.697) plinskega streliva ter 10,13 (17,92) kg eksploziva, 15 (1.063) vžigalnikov, 60 (1.247) m vžigalne vrvice in 1.287 minsko-eksplozivnih sredstev. V letu 2002 je bilo zaseženih tudi 1.042.486 (683.482) pirotehničnih izdelkov.

Brez lastnika je bilo najdenih 52 (80) kosov različnega orožja, od tega 22 (26) pištol, 18 (20) pušk, 3 (21) kosi plinskega orožja in 6 (13) kosov hladnega orožja. Poleg tega je bilo najdenih 8 (20) delov orožja, 1 (34) bomba, 46 (60) minsko-eksplozivnih sredstev in 3 (4) dušilci zvoka. Najdenih je bilo tudi 6.260 (4.200) kosov ostrega, 84 (145) kosov lovskega in 38 (87) kosov plinskega streliva ter 7,0 (36,25) kg eksploziva in 112 (39) vžigalnikov.

Najdeno in zaseženo orožje v letih 1998 – 2002

Vrsta orožja	1998	1999	2000	2001	2002
Orožje (kos)	2.203	2.117	2.614	9.062	1.392
Strelivo (kos)	310.837	157.025	98.953	64.231	50.329
MES/bombe (kos)	79/243	113/74	96/252	93/84	1.287/50
Eksploziv (kg)	137,84	98,3	127,5	54,175	17,13
Vžigalniki (kos)	2.379	303	363	1.102	127
Pirotehnika (kos)	11.710	138.166	35.017	683.482	1.042.486

Zaradi suma, da posamezniki ne izpolnjujejo več pogojev za posest orožja, je bilo pristojnim upravnim enotam poslanih 91 (79) pobud za uvedbo upravnega postopka za odvzem orožja.

Policisti so v letu 2002 ugotovili 30 (23) poškodb fizičnih oseb z orožjem, strelivom ali razstrelivom, s pirotehničnimi izdelki pa 18 (9). Najpogostejši vzrok telesnih poškodb je bilo nepazljivo ali nestrokovno ravnanje ter lahkomišelnost pri razkazovanju teh predmetov. S strelnim orožjem je bilo storjenih tudi 46 (37) samomorov in 8 (11) poskusov. Najpogosteje je bila uporabljena pištola.

Tako kot v prejšnjih letih so policisti posebno pozornost namenili uporabi pirotehničnih izdelkov. Z uveljavitvijo uredbe o pirotehničnih izdelkih so dobili pravno podlago za izrekanje denarnih kazni na kraju prekrška. V letu 2002 so tako izrekli 45 (40) denarnih kazni. Sodniku za prekrške so poslali 138 (139) predlogov za uvedbo postopka o prekršku. Zaradi uporabe pirotehničnih izdelkov je bilo poškodovanih 18 (9) oseb.

Protesti

V letu 2002 je bilo zaradi nezadovoljstva z delom državnih ali lokalnih organov oblasti, socialnih problemov, zahtev po izboljšanju varstva okolja, zahtev za spoštovanje človekovih pravic in drugih vzrokov več različnih protestnih oblik izražanja nezadovoljstva. Najpogostejši so bili protestni shodi, ki jih je bilo 107 (107).

Policisti so pri nedovoljenih protestnih shodih in zaporah cest ukrepali na podlagi usmeritev, ki zahtevajo nenasilno razreševanje konfliktnih situacij, opozarjanje udeležencev na njihovo protipravno ravnanje in uporabo prisilnih sredstev le pri skrajnem nespoštovanju odrejenih zakonitih ukrepov. Med pomembnejšimi protesti so bili protestni shodi v organizaciji protiglobalizacijskih skupin iz Slovenije in tujine, protestni shodi proti vstopu Slovenije v Nato, protestna zapora mejnega prehoda Dolga vas, ki so jo izvedli avtoprevozniki, zapora hitre ceste Ljubljana – Zagreb pri Novem mestu, ki so jo izvedli kmetje v zvezi s t. i. mlekarско afero itd. Ta zbiranja niso imela formalnega organizatorja in zato tudi niso bila priglašena v skladu z veljavnimi predpisi.

Javni shodi in prireditve

Policisti so vzdrževali javni red, urejali promet ter zagotavljali varnost ljudi in premoženja tudi na javnih shodih in prireditvah. Večje angažiranje policistov je bilo potrebno na nekaterih gostinsko-turističnih in kulturno-zabavnih prireditvah ter sejnih, kjer so opravljali naloge po posebej izdelanih načrtih. Glede na število obiskovalcev in varnostno problematiko so bili

najbolj angažirani na sejmu piva in cvetja v Laškem, kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni, Koprski noči in na obrtnem sejmu v Celju.

2.3 OBRAVNAVANJE NESREČ IN DRUGIH DOGODKOV

Policisti so obravnavali 73 (78) primerov **onesnaženja in ogrožanja okolja**. V 50 (54) primerih so se nevarne snovi izlile v vodo in zemljo. V drugih primerih so bili odpadki nepravilno odlagani in skladiščeni, ali pa je bilo okolje onesnaženo na drug način. Policisti so o onesnaževanju ali nevarnosti za okolje obveščali inšpektorat za varstvo okolja in regijske centre za obveščanje ministrstva za obrambo.

Policisti so opravljali svoje naloge tudi pri 38 (22) **naravnih nesrečah** in 11 (10) **nesrečah na vodah**. Obravnavali so 83 (102) **gorskih nesreč**, v katerih je umrlo 12 (14) oseb, 35 (48) je bilo hudo in 29 (31) lahko telesno poškodovanih. Največ gorskih nesreč je bilo zaradi zdrsa, padajočega kamenja, padca pri plezanju, neprimerne opreme, nepoznavanja terena in turnega smučanja. Obravnavali so tudi 43 (30) **nesreč z zračnimi plovili**, v katerih je 7 (1) oseb umrlo, 15 (12) je bilo hudo in 14 (6) lahko telesno poškodovanih. Vzroki za nesreče so bile predvsem vremenske razmere, okvare plovila in neizkušenost.

V zvezi z **varnostjo na smučiščih** je bilo obravnavanih 110 (98) dogodkov. Umrle so 4 (3) osebe, večinoma zaradi precenjevanja lastnih sposobnosti pri smučanju. Obravnavanih je bilo tudi 25 (15) **utopitev**.

Policisti so obravnavali 436 (371) **nesreč pri delu**, v katerih je umrlo 40 (34) oseb, 223 (177) je bilo hudo in 164 (132) lahko telesno poškodovanih. Največ nesreč je bilo pri delu z delovnim strojem, na gradbišču, s traktorjem in v gozdu.

Skupaj s strokovnimi službami slovenskih železnic so obravnavali 117 (74) **izrednih dogodkov na železnici**, v katerih je 11 (6) oseb izgubilo življenje, 6 (5) jih je bilo hudo, 5 (3) pa lahko telesno poškodovanih, nastala pa je tudi materialna škoda. Največ je bilo iztirjenj (25), povoženj (23) in trčenj (9). Med vzroki so prevladovala ovire na tirih, okvare prevoznega sredstva in hoja po progi.

Policisti so obravnavali 518 (546) **samomorov**. Najpogostejši vzroki so bili bolezen, alkoholizem in neurejene družinske razmere, najpogostejši način storitve pa obešanje, ustrelitev, zastрупitev in skok v globino. Obravnavali so tudi 359 (340) poskusov samomora.

Policisti so obravnavali 1.726 (1.549) **požarov**, od tega 1.335 (1.237) v objektih, 297 (231) na travnikih in 94 (81) v gozdovih in na drugih površinah. Najpogostejši vzroki požara so bili okvara električne napeljave, samovžig, odvržen cigaretni ogorek, udar strele in okvara stroja.

Za iskanje **pogrešanih oseb** je policija organizirala in v sodelovanju z drugimi izvedla 91 (125) iskalnih akcij. V njih je bilo najdenih 8 (3) mrtvih oseb, 85 (120) oseb pa je bilo najdenih živih ali pa so se same vrnile domov. Policisti so opravili tudi 540 (538) ogledov krajev, kjer je prišlo do **nenadne smrti** ljudi.

2.4 POMOČ POLICIJE DRŽAVLJANOM IN USTANOVAM

Humanitarne dejavnosti

Letalska policijska enota je tudi poleti 2002 organizirala stalno navzočnost reševalne ekipe za gorsko reševanje ob koncu tedna, saj se je takšna organizacija izkazala za zelo učinkovito. Čas reševalne akcije se je v primerjavi z letom prej skrajšal. Dežurna reševalna posadka je opravila 38 % vseh reševalnih akcij. Večina reševanj v gorah je potekala v stenah po zahtevnem postopku z elektromehanskim vitlom.

Letalska policijske enota je sodelovala v 77 (96) reševalnih in 5 (6) iskalnih akcijah, z gora pa je bilo pripeljanih 6 (9) mrtvih in 71 (90) poškodovanih oseb. Pri tem je bilo opravljenih 98 (126) ur letenja.

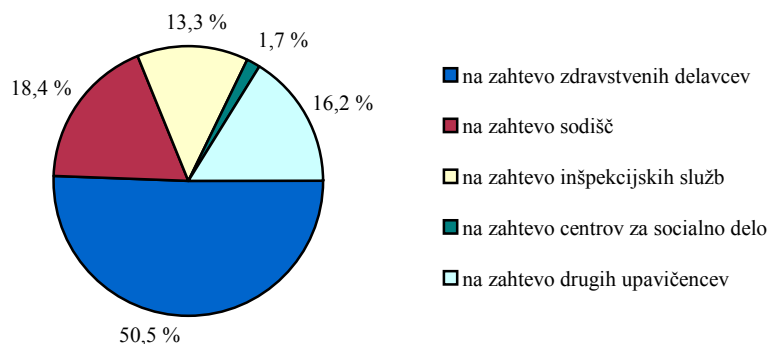
Zelo pomembna dejavnost te enote je bil tudi medklinični prevoz bolnikov, poškodovancev, dojenčkov v inkubatorju in obolelih. V te namene je bilo opravljenih 109 (146) ur letenja. Ta dejavnost je bila še vedno zelo otežena, ker ob kliničnem centru in drugih zdravstvenih objektih ni bilo zagotovljeno primerno pristajalno mesto za helikopterje.

Asistence

V skladu s predpisi so policijske enote zagotavljale pomoč državnim organom, gospodarskim družbam in zavodom ter drugim organizacijam in posameznikom z javnim pooblastilom, kadar so se jim državljan pri opravljanju nalog iz njihove pristojnosti fizično upirali ali so upiranje pričakovali.

Policijske enote so takšno pomoč zagotovile v 594 (640) primerih. Največ asistenc je bilo na zahtevo zdravstvenih delavcev (pri napotitvi in sprejemu duševnih bolnikov v psihiatrične bolnišnice) - 300 (250), sodišč - 109 (166), inšpekcijskih služb - 79 (86), centrov za socialno delo - 10 (15), na zahtevo drugih upravičencev pa jih je bilo 96 (123).

Asistence v letu 2002

Druge oblike pomoči

Policisti so tako kot prejšnja leta pomagali predstavnikom državnih organov pri odkrivanju ter preprečevanju dela in zaposlovanja na črno. Ta pomoč je na podlagi sklepa vlade o

ustanovitvi vladne komisije za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno potekala s skupnimi poostrenimi nadzori v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih, ki se ukvarjajo z gradbeno, gostinsko in trgovsko dejavnostjo. Pri 275 (196) nadzorih za preprečevanje zaposlovanja na črno so policisti napisali 13 (47) predlogov za uvedbo postopka o prekršku, 15-krat (96-krat) so ugotavljali identiteto oseb, pristojnim inšpekcijskim organom pa so poslali 256 (76) poročil o prekršku.

3 ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

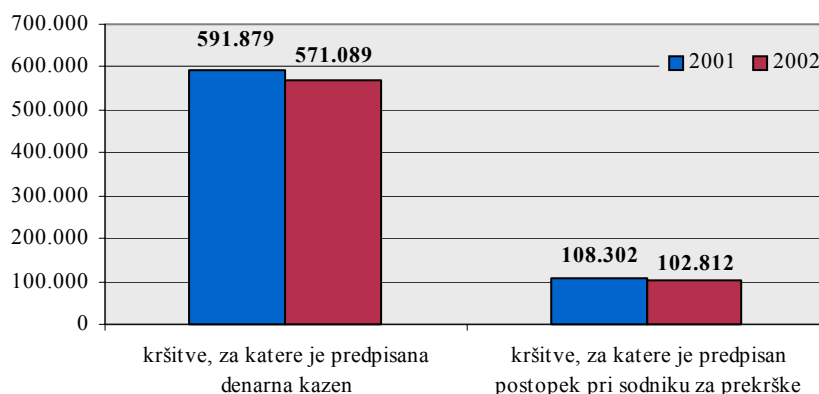
3.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

V letu 2002 je policija na področju cestnega prometa sledila splošnim ciljem, ki so opredeljeni v nacionalnem programu varnosti cestnega prometa in v usmeritvah za delo policije na tem področju. Osredotočila se je predvsem na nadzor nad hitrostjo, vožnjo pod vplivom alkohola, uporabo varnostnega pasu in čelade, nadzor nad večkratnimi kršitelji cestnoprometnih predpisov in na večjo opaznost policistov v cestnem prometu.

Večina statističnih podatkov je pokazala, da se je prometna varnost v primerjavi z letom prej izboljšala. Na ugodne razmere so po oceni policistov vplivale tako represivne kot preventivne dejavnosti, podprte s strani javnih medijev. Že v začetku leta je bil pripravljen program dejavnosti za večjo varnost v cestnem prometu z nadzorom hitrosti, vožnje pod vplivom alkohola in nadzorom nad vožnjo voznikov motornih koles in koles. Učinki so bili pozitivni, saj je na slovenskih cestah umrlo manj voznikov motornih koles in koles z motorjem, zmanjšalo pa se je tudi število mrtvih zaradi hitrosti.

Policisti so ugotovili 571.089 (591.879) kršitev, za katere je predpisana denarna kazen, in 102.812 (108.302) kršitev, za katere je predpisan postopek pri sodniku za prekrške.

Kršitve varnosti cestnega prometa v letih 2001 – 2002

Najpogostejši ukrep policistov pri nadzoru cestnega prometa je bila odreditev alkotesta. Med obravnavanimi kršitelji jih je 8.890 (10.021) imelo v krvi nad 1,5 g alkohola/kg krvi, 2.669 (2.741) povzročiteljev prometnih nesreč pa je imelo v krvi nad 1,1 g alkohola/kg krvi.

Najpogostejši ukrepi policistov pri nadzoru cestnega prometa v letih 2001 - 2002

Ukrepi	2001	2002	Porast/upad (v %)
Odrejen alkotest	176.042	188.326	7,0
pozitiven	36.223	34.759	-4,0
Odrejen strokovni pregled zaradi alkoholiziranosti	6.609	5.826	-11,8
pozitiven	1.931	1.769	-8,4
Odrejen strokovni pregled zaradi mamil	3.008	3.552	18,1
pozitiven	638	652	2,2
negativen	214	468	118,7
odklonjen	2.156	2.407	11,6
Pridržani do iztreznitve	811	693	-14,5
Začasni odvzem voznškega dovoljenja	31.845	30.912	-2,9
Zaseg kolesa z motorjem ali motornega kolesa	210	119	-43,3
Privedba k sodniku	532	422	-20,7
Opozorila (zakon o varnosti cestnega prometa)	4.368	17.604	303,0
Opozorila (zakon o prevozih v cestnem prometu)	26	117	350,0

3.2 NADZOR IN UREJANJE CESTNEGA PROMETA

Policisti so sodelovali pri zavarovanju 587 (466) izrednih prevozov, katerih širina je presegala 5 metrov na avtocestah in 4 metre na drugih cestah, ter v primerih, ko je bilo na posameznih delih poti treba ustaviti promet. Pregledali so tudi 6.769 (7.501) vozil, ki so prevažala nevarno blago. Zaradi hujših kršitev predpisov o prevozu nevarnega blaga so iz prometa izločili 352 (290) vozil, 614 (592) kršiteljev zakona o prevozu nevarnega blaga pa so predlagali v postopek sodniku za prekrške ali jim izrekli denarno kazen, največkrat zaradi neustreznih listin na vozilu, nepravilne označitve, pomanjkljive opreme in neustreznosti vozila.

Ministrstvo za notranje zadeve je organizatorjem športnih prireditev izdalo 49 (45) odločb za prireditve, ki so potekale na območju dveh ali več upravnih enot. V postopkih za izdajo odločb je sodelovala policija, ki je opravila predhodne terenske ogleda ter določila oblike varovanja. Policisti so za zagotovitev varnega poteka prireditev fizično urejali promet na cestah in križiščih, predvsem ob zgostitvah prometa.

Urejanje prometa je bilo potrebno tudi v vseh tistih primerih, ko s prometno ureditvijo ni bilo mogoče zagotoviti ustrezne varnosti. Promet so prav tako usmerjali ob večjih zgostitvah na cestah med turistično sezono, včasih pa tudi zaradi pritiskov javnosti. Ta prizadevanja pa niso bila vedno uspešna, saj je pretočnost prometa odvisna predvsem od prepustnosti cest.

3.3 OBRAVNAVANJE PROMETNIH NESREČ

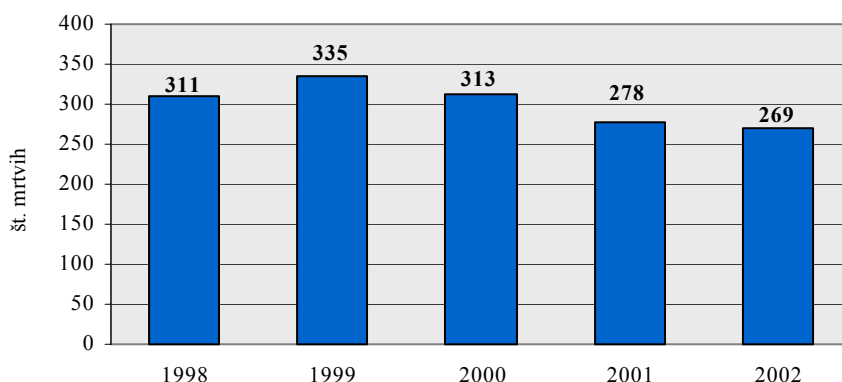
Policisti so obravnavali 39.601 (39.431) prometno nesrečo, od tega je bila v 74,2 % prometnih nesreč le materialna škoda. V prometnih nesrečah je bilo udeleženih 77.945 (77.372) oseb, umrlo jih je 269 (278) ali 3,2 % manj kot leto prej. Zelo se je zmanjšalo število hudo poškodovanih (za 41,6 %), povečalo pa se je število lahko poškodovanih (za 23,8 %).

Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi ter njihove posledice v letih 1998 – 2002

Leto	Prometne nesreče			Posledice		
	Skupaj*	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
1998	5.837	272	5.565	311	1.685	5.687
1999	7.009	307	6.702	335	2.074	7.010
2000	8.469	289	8.180	313	2.995	8.579
2001	9.199	243	8.956	278	2.689	9.984
2002	10.199	239	9.960	269	1.571	12.359

* Prometne nesreče s smrtnim izidom in telesno poškodovanimi

Mrtvi v prometnih nesrečah v letih 1998 – 2002

Prometne nesreče z mrtvimi in telesno poškodovanimi na območju policijskih uprav v letu 2002

Enota	Prometne nesreče			Posledice		
	Skupaj*	Št. nesreč s smrtnim izidom	Št. nesreč s telesnimi poškodbami	Št. mrtvih	Št. hudo poškodovanih	Št. lahko poškodovanih
PU Celje	1.419	40	1.379	46	208	1.703
PU Koper	491	18	473	20	116	526
PU Kranj	616	19	597	21	126	655
PU Krško	224	10	214	10	42	238
PU Ljubljana	3.032	59	2.973	64	442	3.789
PU Maribor	2.328	36	2.292	45	232	3.005
PU Murska Sobota	542	14	528	14	96	635
PU Nova Gorica	369	11	358	12	93	388
PU Novo mesto	576	20	556	22	124	640
PU Postojna	225	5	220	5	43	258
PU Slovenj Gradec	377	7	370	10	49	522
Skupaj	10.199	239	9.960	269	1.571	12.359

* Prometne nesreče s smrtnim izidom in telesno poškodovanimi

Neprilagojena hitrost je bila tudi v letu 2002 najpogostejši vzrok prometnih nesreč z najhujšimi posledicami. V prometnih nesrečah, katerih vzrok je bila neprilagojena hitrost, je bilo mrtvih 43,5 % vseh oseb, ki so v tem letu umrle v prometnih nesrečah.

*Najpogostejši vzroki prometnih nesreč z mrtvimi in telesno poškodovanimi
v letih 2001 – 2002*

Vzrok	Skupaj*		Mrtvi		Hudo poškodovani		Lahko poškodovani	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Neprilagojena hitrost	2.870	3.044	140	117	998	630	3.136	3.707
Nepravilna stran ali smer	1.500	1.641	59	70	464	321	1.554	1.840
Neupoštevanje prednosti	1.926	2.149	43	36	495	284	2.176	2.686
Nepravilno prehitevanje	357	403	11	15	160	100	407	542
Nepravilno ravnanje pešcev	190	203	9	10	64	47	130	160
Nepravilni premiki z vozilom	562	607	4	3	118	51	565	676
Neustrezna varnostna razdalja	1.246	1.494	1	0	245	33	1.540	2.088

* Prometne nesreče s smrtnim izidom in telesno poškodovanimi

V 9,2 % vseh prometnih nesreč je bil vzrok tudi alkoholiziranost udeležencev. V teh nesrečah je umrlo 37,3 % vseh oseb, ki so v letu 2002 izgubile življenje v prometnih nesrečah.

Več kot polovica oseb, umrlih v prometnih nesrečah (52,8 %), je umrlo na glavnih in regionalnih cestah. Največ prometnih nesreč se je zgodilo v poletnih mesecih, sicer pa ob petkih, sobotah in nedeljah. V nesrečah, ki so se zgodile v navedenih dneh, je umrla dobra polovica vseh oseb (52,8 %), ki so izgubile življenje v prometnih nesrečah.

Policisti so obravnavali 4.450 (3.914) ali 11,2 % (9,9 %) vseh prometnih nesreč, v katerih je eden od udeležencev pobegnil s kraja prometne nesreče. Med njimi je bilo 457 (362) prometnih nesreč z mrtvimi in telesno poškodovanimi, neraziskanih pa je bilo 148 (125) ali 32,4 % (34,5 %) teh nesreč.

Policisti so obravnavali tudi 32 (31) prometnih nesreč, v katerih so bila udeležena vozila za prevoz nevarnega blaga, polovico teh nesreč pa so povzročili vozniki teh vozil. Najpogostejši vzrok prometnih nesreč so bili neprilagojena hitrost, nepravilni premiki z vozilom ter nepravilna stran oziroma smer vožnje. Zaradi teh nesreč ni prišlo do večjega onesnaženja okolja.

4 NADZOR DRŽAVNE MEJE IN IZVAJANJE PREDPISOV O TUJCIH

4.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

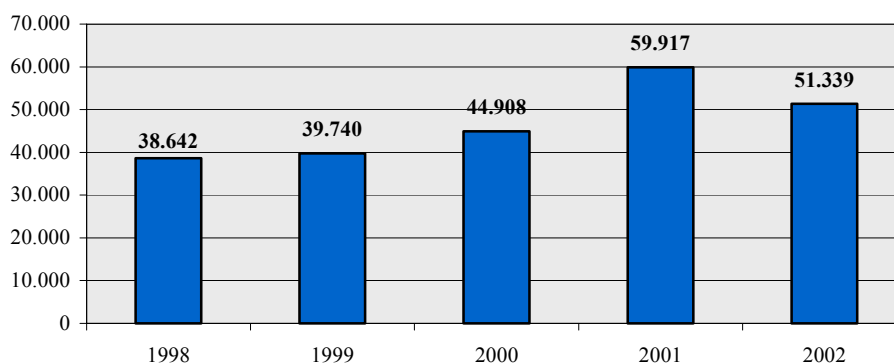
Policija je na področju nadzora državne meje redno izvajala poostrene nadzore na mejnih prehodih, pri varovanju državne meje zunaj mejnih prehodov in v notranjosti države. V letu 2002 je nadaljevala z izvajanjem številnih ukrepov varovanja državne meje. Več pozornosti je namenila bolj kakovostnemu opravljanju mejne kontrole, predvsem odkrivanju zlorab dokumentov, in ukrepom, ki naj bi pripomogli k izboljššanju odnosa policistov do potnikov na mejnih prehodih.

Razmere na področju nedovoljenih migracij so se bistveno izboljšale. Število nedovoljenih prehodov čez državno mejo se je v primerjavi z letom prej zmanjšalo za dve tretjini. Več dela pa so policisti imeli pri obravnavanju mejnih incidentov, saj se je število incidentov zaradi nedoločenosti poteka državne meje na morju povečalo za tretjino.

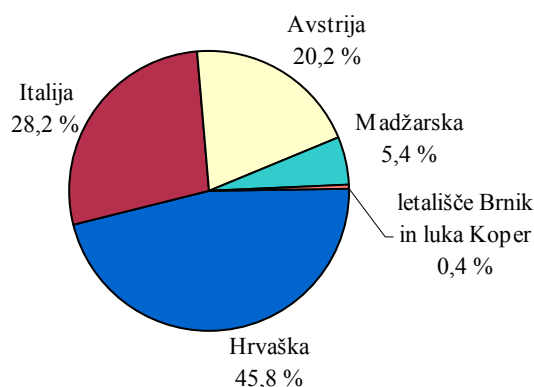
Zaradi kršitev zakona o tujcih je bilo obravnavanih 6.165 (15.251) oseb ali 59,6 % manj kot leto prej. Vloženih je bilo 4.577 (14.752) predlogov za uvedbo postopka o prekršku, 2.234-krat (502-krat) pa so bili kršitelji le opozorjeni na prekršek. Največ predlogov je bilo vloženih zaradi nedovoljenega prestopa državne meje, in sicer 4.428 (11.466) ali 61,4 % manj, zaradi nedovoljenega bivanja v državi pa je bilo vloženih 438 (392) predlogov ali 11,7 % več kot leto prej. Zaradi nezakonitega bivanja so bili v postopek pri sodniku za prekrške predlagani večinoma državljani držav na območju nekdanje Jugoslavije. Vloženih je bilo tudi 168 (210) predlogov za uvedbo postopka o prekršku zoper osebe, ki so pomagale tujcem ilegalno prestopiti mejo zunaj mejnih prehodov.

Na mejnih prehodih je bilo zavrženih 51.339 (59.917) ali 14,3 % manj tujcev, ki niso izpolnjevali zakonskih pogojev za vstop v državo. Razlog za znižanje števila zavrženih tujcev na meji je uveljavitev evropskega sporazuma o ureditvi pretoka oseb med državami članicami Sveta Evrope, ki omogoča potovanje državljanov držav podpisnic tudi z drugimi dokumenti.

Zavrženi tujci na mejnih prehodih v letih 1998 – 2002

Zavrženi tujci glede na mejo v letu 2002

Največ je bilo zavrženih državljanov Hrvaške, Italije ter Bosne in Hercegovine.

Zavrtnjeni tujci na mejnih prehodih po državljanstvu v letih 2001 – 2002

Država	2001	2002	Porast/upad (v %)
Hrvaška	12.012	13.774	14,7
Italija	6.267	6.873	9,7
Bosna in Hercegovina	9.648	6.155	-36,2
Nemčija	8.292	4.219	-49,1
Romunija	2.803	3.294	17,5
Bolgarija	1.762	2.791	58,4
Makedonija	2.218	2.676	20,6
ZR Jugoslavija	2.239	2.442	9,1
Turčija	1.308	1.089	-16,7
Avstrija	3.716	912	-75,5
drugo	9.652	7.114	-26,3
Skupaj	59.917	51.339	-14,3

Zaradi kršitev zakona o nadzoru državne meje in zakona o orožju so policisti na mejnih prehodih zasegli 412 (660) kosov različnega orožja ali 37,6 % manj kot leto prej, od tega največ na meji s Hrvaško – 291 (465). Največ je bilo zaseženega hladnega – 171 (260) in plinskega – 93 (264) orožja. Na mejnih prehodih so bile pri 10 (11) osebah odkrite večje količine orožja in razstrelilnih snovi, vsi osumljenci pa so bili obravnavani zaradi kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali razstrelilnih snovi. Poleg orožja so policisti zasegli 15.725 (30.348) kosov streliva različnega kalibra ali 48,2 % manj kot leto prej.

Policisti so na mejnih prehodih obravnavali tudi 125 (75) poskusov vnosa oziroma iznosa prepovedanih drog ali 66,7 % več kot leto prej, od tega dve tretjini na meji s Hrvaško. Večinoma je šlo za manjše količine, pri 12 (31) osebah pa so bile odkrite večje količine prepovedanih drog.

Na mejnih prehodih in na meji zunaj mejnih prehodov so policisti zasegli 39 (49) vozil, za katera je obstajal utemeljen sum, da so ukradena. Večina vozil je bila zasežena na meji s Hrvaško – 35 (48), 4 (1) pa na meji z Italijo.

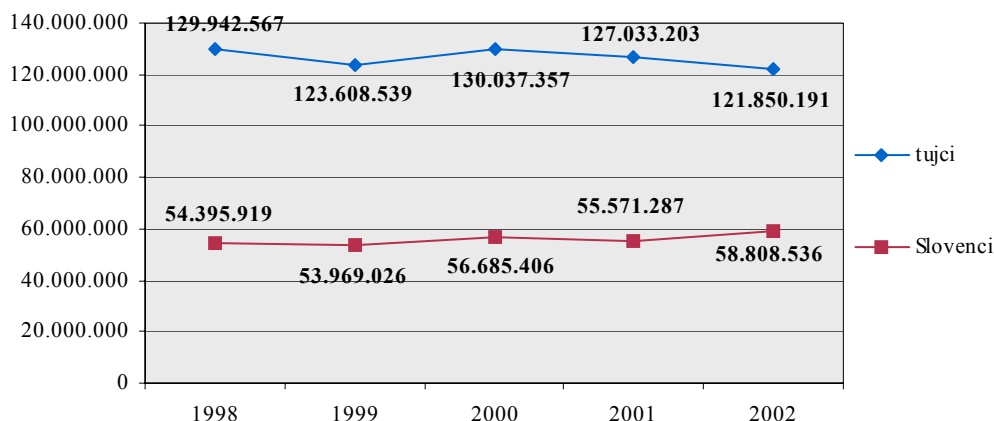
Na mejnih prehodih je bilo izdanih 33.212 (36.329) dovoljenj ali 8,6 % manj kot leto prej. Največ je bilo izdanih dovoljenj za vnos, posest in nošenje lovskega, športnega in drugega orožja ter streliva med bivanjem v Sloveniji – 30.945 (32.452). Izdanih je bilo še 2.229 (3.779) vizumov, od tega 1.262 (2.232) vstopnih in 967 (1.547) tranzitnih.

4.2 MEJNA KONTROLA

Promet potnikov in prevoznih sredstev čez mejne prehode

Promet potnikov na mejnih prehodih se je v primerjavi z letom prej zmanjšal za 1,1 %, število motornih vozil za 1,5 %, medtem ko se je število plovil povečalo za 6,5 %, vlakov za 16,3 % in letal za 5,8 %. Število domačih potnikov se je povečalo za 5,8 %, število tujih potnikov pa zmanjšalo za 4,1 %.

Promet potnikov čez državno mejo v letih 1998 – 2002

Promet potnikov se je zmanjšal na meji z vsemi državami, razen z Avstrijo, kjer se je povečal za 4,7 %, nekoliko pa se je povečal tudi na mejnih prehodih za pomorski in letalski promet – za 1,2 %.

Potniki po vrsti prometa v letih 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Mednarodni promet	152.719.256	146.428.876	154.121.874	151.068.872	149.508.378
Obmejni promet	23.555.012	22.186.348	22.855.313	22.248.316	22.773.952
Meddržavni promet	8.064.218	8.962.341	9.745.576	9.287.302	8.376.397
Skupaj	184.338.486	177.577.565	186.722.763	182.604.490	180.658.727

Poskusi prehoda državne meje z neustreznimi dokumenti

Policisti so na mejnih prehodih zaradi zlorabe listin obravnavali 920 (966) oseb, od tega največ državljanov Makedonije – 286 (139), Bosne in Hercegovine – 163 (205) in ZR Jugoslavije – 91 (72). V 1.111 primerih je šlo za uporabo različnih ponarejenih ali predrugačenih listin, v 24 primerih pa za poskus uporabe tuje potne listine.

Zlorabe dokumentov na mejnih prehodih v letu 2002

Zlorabe dokumentov	2002
Uporaba ponarejenih in predrugačenih potnih listov	314
Uporaba ponarejenih in predrugačenih osebnih izkaznic	144
Uporaba ponarejenih in predrugačenih vizumov	126
Uporaba ponarejenih in predrugačenih bivalnih in delovnih dovoljenj	183
Uporaba ponarejenih in predrugačenih voznških dovoljenj	164
Uporaba drugih ponarejenih in predrugačenih listin (prometna dovoljenja, žigi, dovolilnice...)	180
Uporaba tujih potnih listin	24
Skupaj	1.135

Največ zlorab listin je bilo odkritih na meji s Hrvaško – 73,6 %, na meji z Italijo je bilo odkritih 15,0 %, na meji z Avstrijo 6,0 %, na meji z Madžarsko 3,1 %, na letališču Brnik 2,3 % in na morskih mejnih prehodih 0,1 %.

4.3 VAROVANJE DRŽAVNE MEJE ZUNAJ MEJNIH PREHODOV

Varovanje državne meje

Policija je izvajala vse oblike varovanja državne meje na mejni črti in ob njej ter v notranjosti države. V varovanje so bile vključene enote vodnikov službenih psov in konjenikov ter letalska policijska enota, policisti pa so uporabljali tudi vozila z optoelektronsko napravo. K učinkovitejšemu delu na tem področju je pripomogla specializirana enota za nadzor državne meje, ki je začela z delom sredi leta. Poleg tega so bili izvedeni tudi štirje več dni trajajoči poostreni nadzori, usmerjeni v varovanje državne meje in nadzor glavnih komunikacij v Sloveniji. Med PU Nova Gorica in italijanskimi varnostnimi organi ter med PU Murska Sobota in Maribor ter hrvaškimi varnostnimi organi pa je potekalo že ustaljeno sodelovanje v obliki mešanih policijskih patrolj.

Največ nedovoljenih prehodov čez državno mejo je bilo na območju PU Nova Gorica, kjer je bila najkrajša pot iz Hrvaške v Italijo. Zato je bilo tej policijski upravi vrnjenih največ oseb, ki so jih italijanski varnostni organi prijeli po nedovoljenem prehodu meje. Veliko oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo, je bilo odkritih tudi na območju PU Koper, policisti PU Ljubljana pa so te osebe odkrivali predvsem v tranzitu čez državo.

Kršitve nedotakljivosti državne meje

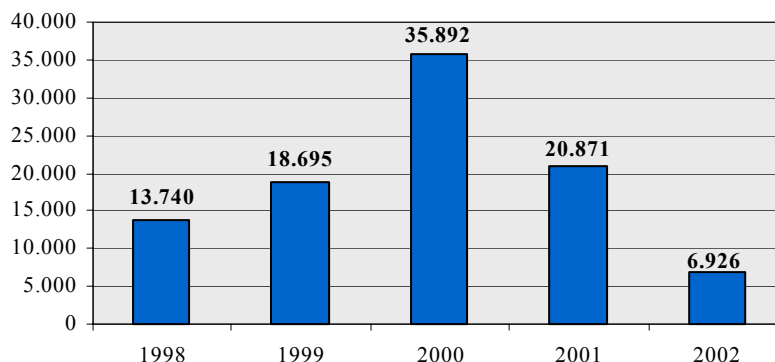
V letu 2002 je bilo obravnavanih 34 (25) mejnih incidentov, od tega jih je bilo 31 (3) na državni ravni in 3 (22) na lokalni. Število mejnih incidentov se je povečalo predvsem na območju PU Koper zaradi nedoločenosti meje v Piranskem zalivu, incidentom pa so najpogosteje sledile protestne note slovenskega ministrstva za zunanje zadeve .

Mejni incidenti na območju policijskih uprav v letu 2002

Območje	Na lokalni ravni	Na državni ravni
PU Koper	1	30
PU Maribor	0	1
PU Murska Sobota	2	0
Skupaj	3	31

4.4 NEDOVOLJENE MIGRACIJE

V letu 2002 je bilo 6.926 (20.871) nedovoljenih prehodov čez državno mejo ali 66,8 % manj kot leto prej. Med osebami, ki so ilegalno prestopile državno mejo, se je predvsem zmanjšalo število državljanov Romunije, Turčije in Iraka. Zaradi nedovoljenega prehoda državne meje je bilo v skladu z zakonom o prekrških opozorjenih 1.922 (678) oseb.

Nedovoljeni prehodi čez državno mejo v letih 1998 – 2002

Med osebami, ki so ilegalno prestopile državno mejo, so tako prevladovali državljani ZR Jugoslavije in Makedonije, pri katerih ni bilo večjih težav pri njihovem vračanju v matično državo.

Državljanstvo oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo v letih 2001 – 2002

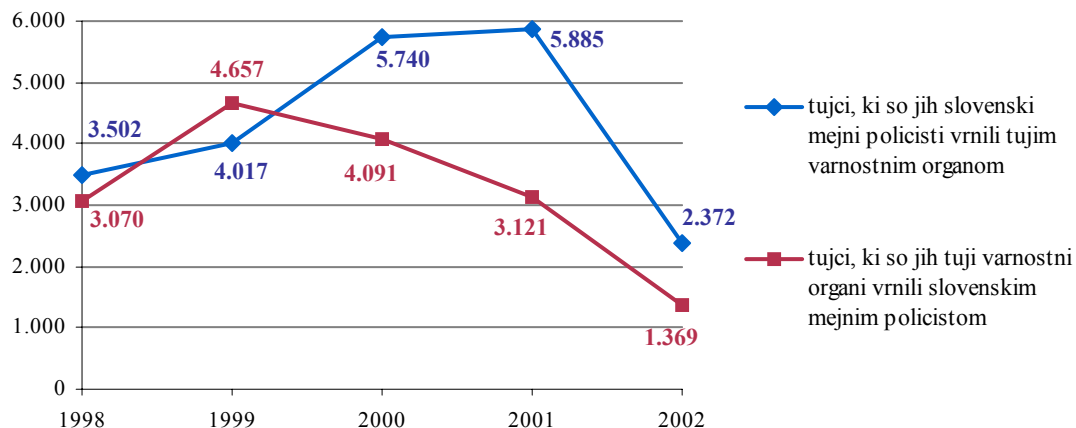
Država	2001	2002	Porast/upad (v %)
ZR Jugoslavija	2.785	2.015	-27,6
Makedonija	1.728	1.221	-29,3
Turčija	3.159	820	-74,0
Irak	3.219	586	-81,8
Bosna in Hercegovina	405	425	4,9
Hrvaška	511	328	-35,8
Moldavija	748	295	-60,6
Romunija	3.844	178	-95,4
Albanija	22	142	545,5
drugi	4.450	916	-79,4
Skupaj	20.871	6.926	-66,8

Največ oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo, je bilo obravnavanih na meji s Hrvaško, in sicer 4.828 (12.687), med njimi je bilo največ državljanov ZR Jugoslavije – 1.422 (1.758) in Makedonije – 798 (1.121).

4.5 VRAČANJE TUJCEV

V letu 2002 so tuji varnostni organi na podlagi mednarodnih sporazumov o vračanju oseb vrnili slovenski policiji 1.369 (3.251) oseb ali 57,9 % manj kot leto prej. Največ jih je bilo vrnjenih na meji z Italijo – 1.013 (2.940), na meji z Avstrijo je bilo vrnjenih 260 (191) oseb, na meji s Hrvaško 45 (70), na letališkem mejnem prehodu Brnik 38 (32) in na meji z Madžarsko 13 (18) oseb.

*Tujci, vrnjeni oziroma sprejeti na podlagi mednarodnih sporazumov
v letih 1998 – 2002*

Slovenski policisti pa so tujim varnostnim organom zaradi nedovoljenega prehoda čez državno mejo vrnili 2.372 (5.885) tujcev ali 59,7 % manj kot leto prej. Največ jih je bilo vrnjenih na meji s Hrvaško – 2.208 (4.888), na meji z Italijo je bilo vrnjenih 80 (98) oseb, na meji z Madžarsko 81 (892) in na meji z Avstrijo 3 (5) osebe.

Na podlagi določil zakona o tujcih je bilo iz države odstranjenih 2.155 (3.131) tujcev, od tega največ državljanov ZRJ – 628 (606), Turčije – 397 (655) in Makedonije – 352 (321). Iz Slovenije je bilo skupno prisilno odstranjenih 4.527 oseb ali 65,4 % glede na število odkritih nedovoljenih prehodov čez državno mejo.

4.6 NASTANITVE TUJCEV

V letu 2002 so bile osebe, ki so ilegalno prestopile državno mejo, nastanjene v objektih centra za tujce v Ljubljani (do prenove objekta v Velikem Otoku pri Postojni), v Velikem Otoku (razen v času prenavljanja objekta), v Prosenjakovcih in Vidoncih. Z obnovo objekta v Velikem Otoku so se izboljšali bivalni prostori za tujce in delovne razmere za zaposlene. Objekt ima štiri ločene nastanitvene dele, in sicer prostor za mladoletnike in otroke brez spremstva, za samske ženske in moške, družine in bolne ter prostor za strožji policijski nadzor, ki je fizično ločen in posebej varovan.

Zaradi zaježitve nedovoljenih migracij se je precej zmanjšalo število na novo sprejetih tujcev. Vzrok temu so bili poleg učinkovitega varovanja državne meje in takojšnjega vračanja ilegalnih prebežnikov varnostnim organom sosednjih držav tudi izboljšanje varnostnih razmer na Balkanu in sprememba vizumske politike nekaterih držav (npr. ukinitvev predhodne pridobitve vizuma za državljane Romunije za potovanje v države Evropske unije).

V letu 2002 je bilo v objektih centra za tujce nastanjenih 3.272 (10.034) tujcev, med njimi 2.804 polnoletnih moških in 231 polnoletnih žensk ter 237 otrok in mladoletnikov. Največ tujcev (1.124 ali 34,4 % vseh nastanjenih tujcev) je bilo iz ZR Jugoslavije, večinoma s Kosova, ki so želeli priti v Italijo. Iz Turčije in Iraka je bilo 970 ali 29,6 % vseh nastanjenih tujcev, pri čemer je bilo ugotovljeno, da je šlo večinoma za državljane Turčije kurdske

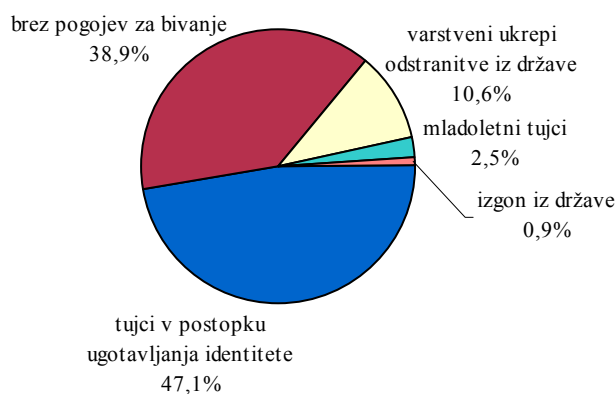
narodnosti, ki so se večkrat lažno predstavljali za državljane Iraka. Pri ugotavljanju njihove identitete oziroma državljanstva so pomagali predstavniki turškega veleposlaništva. Če so ugotovili, da gre dejansko za njihove državljane, so izdali potni list za njihovo vrnitev.

Novo nastanjeni tujci po državljanstvu v letu 2002

Država	Št. tujcev	Delež (v %)
ZRJ	1.124	34,4
Turčija	534	16,3
Irak	436	13,3
Makedonija	328	10,0
BiH	174	5,3
Moldavija	132	4,0
Romunija	87	2,7
Kitajska	71	2,2
Albanija	69	2,1
Bangladeš	43	1,3
Iran	32	1,0
Palestina	32	1,0
Alžirija	31	0,9
Pakistan	25	0,8
Rusija	23	0,7
druge države	131	4,0
Skupaj	3.272	100,0

Najpogostejši vzrok nastanitve tujcev v objektih centra za tujce je bilo ugotavljanje njihove identitete (47,1 % vseh nastanjenih tujcev), ker niso imeli pri sebi nobenega dokumenta za dokazovanje identitete. Le 11,5 % nastanjenim tujcem je bil izrečen varstveni ukrep odstranitve iz države ali kazen izгона iz države.

Vzroki nastanitve posameznih kategorij tujcev v letu 2002

V letu 2002 je bilo iz države odstranjenih 1.737 (2.854) ali 53,1 % vseh tujcev, nastanjenih v objektih centra. Vrnjeni so bili v 22 držav, največ v ZR Jugoslavijo (712), Turčijo (476), Makedonijo (197), Romunijo (87) ter Bosno in Hercegovino (87). Največ tujcev je bilo vrnjenih z letalom (1.355), drugi pa z avtobusom (194) in vlakom (122). Sosednjim varnostnim organom je bilo na podlagi sporazumov o vračanju vrnjenih 570 tujcev. Objekte centra je samovoljno zapustilo 726 tujcev, ki se po dovoljenem izhodu niso več vrnili.

Sodelovanje z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi v Sloveniji in tujini je bilo zelo dobro. Pridobljenih je bilo 689 potnih listov za vrnitev tujcev v matično državo.

Zaradi manjšega števila nastanjenih tujcev in izboljšanih delovnih razmer je bilo delo delavcev centra bolj učinkovito, saj so se lažje posvetili individualni obravnavi tujcev oziroma ugotavljanju njihove identitete in državljanstva, kar je pripomoglo tudi k uspešnejšemu vračanju tujcev v njihove matične države.

Za status begunca je zaprosilo 283 (399) tujcev, ki so bili zato preseljeni v azilni dom, razen tistih, ki jim je pristojni organ izrekel varstveni ukrep odstranitve ali kazen izгона iz države. Tujci so pogosto zlorabljali status prosilca za azil, saj jim je omogočal svobodno gibanje na območju Slovenije, zato jih je večina takoj po preselitvi zapustila azilni dom.

5 VAROVANJE OSEB IN OBJEKTOV

5.1 VAROVANJE DOLOČENIH OSEB, OBJEKTOV IN OKOLIŠEV OBJEKTOV, V KATERIH SO SEDEŽI DRŽAVNIH ORGANOV

V letu 2002 je policija uspešno opravila vsa⁷ varovanja najvišjih političnih predstavnikov Republike Slovenije med njihovimi dejavnostmi doma in v tujini ter tujih državljanov med njihovim zadrževanjem v naši državi. Opravljena so bila na visoki strokovni ravni, v skladu z ocenami ogroženosti in načrti varovanj. Sicer pa je varovanje določenih oseb, objektov in okolišev objektov potekalo v razmeroma ugodnih varnostnih razmerah, saj ni bila njihova varnost nikoli ogrožena.

Na obseg dela je vplivala diplomatska dejavnost Republike Slovenije, ki je v minulem letu gostila 14 (17) obiskov in srečanj predsednikov ali podpredsednikov tujih držav, 11 (19) obiskov predsednikov vlad, 3 (9) obiske predsednikov parlamentov, 18 (22) obiskov in srečanj zunanjih ministrov, 6 (11) obiskov ministrov za notranje zadeve in več obiskov visokih predstavnikov Evropske unije, Nata, Združenih narodov in drugih mednarodnih ustanov. Nekoliko manj kot leto prej je bilo potovanj domačih varovanih oseb v tujino.

Med zahtevnejšimi nalogami so bila varovanja 9. srečanja predsednikov srednjeevropskih držav, multilateralnih srečanj ali konferenc ministrov za obrambo, zunanje in notranje zadeve. Od 16. oktobra do 1. decembra 2002 je policija opravljala tudi varovanja predvolilnih dejavnosti kandidatov za predsednika Republike Slovenije.

Preventivno-operativna dejavnost in ukrepi

Preventivno-operativna dejavnost je vključevala vrsto varnostnih ukrepov in opravil, ki jih je policija izvajala samostojno ali v sodelovanju z drugimi ustanovami zaradi pravočasnega odkrivanja in preprečevanja poskusov ogrožanja določenih oseb, objektov in okolišev

⁷ Število varovanj ni navedeno zaradi neprimerljivosti obsega ukrepov, ki jih policija izvaja pri varovanjih dejavnosti domačih varovanih oseb v Sloveniji, in ukrepov, ki jih izvaja pri varovanjih njihovih potovanj v tujino ali varovanjih tujih državljanov med obiski v Sloveniji.

objektov. Podlaga za načrtovanje ukrepov so bile ocene ogroženosti. Zaradi ugotavljanja motivov ravnanja oseb, ki so pošiljale grožnje, protestirale pred varovanimi objekti ipd., je bilo opravljenih 12 (7) preverjanj. Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji je bilo posredovanih 27 (46) zahtevkov za odstop podatkov, na podlagi katerih je bilo pripravljenih 69 (78) ocen ogroženosti tujih varovanih oseb. Obravnavanih je bilo 100 (228) anonimnih ali psevdonimnih pisemskih pošiljk, naslovljenih na varovane osebe in ustanove. Največ pisem je bilo naslovljenih na predsednika Republike Slovenije (41), predsednika vlade (22), ministra za zunanje zadeve (10) in ministra za finance (8). Upad števila obravnavanih pisem je v veliki meri posledica prenehanja dejavnosti nekaterih piscev. Avtorji 67 (122) pisemskih pošiljk so ostali neznani. Grožnje je vključevalo 20 (29) pisem, od katerih je več kot polovico (11) poslal še neidentificirani avtor iz Maribora.

Pri varovanjih je bilo, poleg izvajanja ukrepov neposrednega fizičnega varovanja, v 208 (360) primerih odrejeno neposredno vodenje varovanja v koloni, objektu ali na območju varovanja, v 181 (197) hiter prehod državne meje, v 145 (163) zunanje fizično varovanje objekta in okoliša objekta zadrževanja varovane osebe, v 124 (250) primerih operativna predhodnica, v 123 (98) dostop varovane osebe ali delegacije do letala, v 114 (177) fizično varovanje v notranjosti objekta, v 104 (81) primerih preventivno-tehnični ali protibombni pregled objekta in okoliša objekta zadrževanja varovane osebe, v 61 (90) pregled prostorov za pripravo in skladiščenje živil ter odvzem kontrolnih vzorcev hrane, v 35 (50) urejanje prometa na trasi potovanja, prireditvenem prostoru ali območju varovanja.

Varovanje oseb

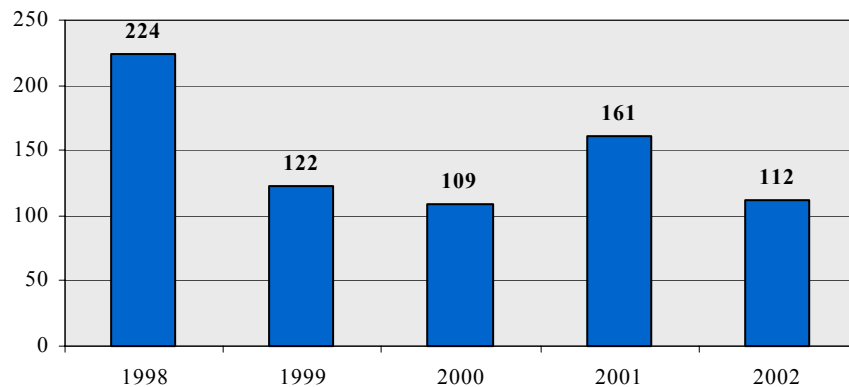
Z ukrepi fizičnega, preventivno-operativnega in tehničnega varovanja so bili varovani predsedniki republike, vlade in državnega zbora ter ministri za zunanje, notranje zadeve in obrambo. Poleg varovanj uradnih in zasebnih dejavnosti teh oseb v domovini, je bilo opravljenih 88 (100) varovanj njihovih potovanj v tujino.

Varovanje kandidatov, ki so sodelovali v prvem in drugem krogu volitev predsednika Republike Slovenije, je potekalo v skladu z določili uredbe o varovanju določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov, ki določa, da se neposrednemu fizičnemu varovanju lahko pisno odpovejo, kar so tudi storili. Kandidat, ki se je pozneje premislil, je bil fizično varovan do konca prvega kroga volitev.

V skladu z navedeno uredbo so policisti v letu 2002 varovali vodjo skupine državnega tožilstva Republike Slovenije za posebne naloge, od marca do novembra 2002 pa sodnika okrožnega sodišča v Kopru.

S preventivno-operativnimi ukrepi je policija varovala tudi nekatere druge ministre, predsednika državnega sveta, predsednika ustavnega sodišča, predsednika vrhovnega sodišča, generalnega državnega tožilca, direktorja Sove ter zakonca predsednika republike in predsednika državnega zbora.

Opravljenih je bilo 112 (161) varovanj tujih državnih predstavnikov in delegacij med njihovimi uradnimi in zasebnimi obiski v Sloveniji, večstranskimi srečanji, predajami poverilnih pisem ter potovanji čez ozemlje naše države. Varovanj predaje poverilnih pisem tujih diplomatskih predstavnikov je bilo 21 (31). Najzahtevnejša varovanja so bila opravljena v 16 (20) operativnih akcijah.

Varovanje tujih državnikov v letih 1998 – 2002**Varovanje objektov in okolišev objektov**

Policisti so v skladu z vladno uredbo varovali sedeže državnih organov Republike Slovenije, diplomatsko-konzularna predstavništva tujih držav in protokolarne objekte Republike Slovenije. V sklopu zagotavljanja varnosti določenih oseb so varovali bivališča predsednikov republike, vlade in državnega zbora ter ministrov za zunanje, notranje zadeve in obrambo. Večina objektov je bila varovana z mobilnimi policijskimi patruljami, sedeži predsednika republike, državnega zbora, vlade, ministrstva za notranje zadeve ter bivališči predsednikov republike in vlade pa še s policisti stražarji. Pretežni del objektov je bil varovan tudi tehnično. Z ustreznimi ukrepi so bili varovani objekti, v katerih so se med obiskom v Sloveniji zadrževali najvišji predstavniki tujih držav.

V objektih državnih organov in v protokolarnih objektih Republike Slovenije je bilo opravljenih 1.258 (1.104) fizičnih varovanj v času sej, konferenc, sprejemov ipd. Dodatne varnostne ukrepe so policisti izvajali tudi med protestnimi shodi v okolici državnih organov in diplomatsko-konzularnih predstavništev. Zagotavljanje varnosti 30 (30) veleposlaništev je vključevalo varovanje rezidenc veleposlanikov ter objektov, v katerih so potekali sprejemi ob njihovih državnih praznikih. Na podlagi ocene o še vedno visoki ogroženosti predstavništva ZDA, so policisti vse leto izvajali dodatne ukrepe varovanja predstavništva in rezidence veleposlanika.

5.2 DRUGA VAROVANJA

V zvezi z grožnjami policistom je bilo v 50 (52) primerih ocenjeno, da so potrebni konkretni ukrepi za zaščito ogroženih. Zelo velika ogroženost je bila ugotovljena v 2 primerih. V skladu z oceno ogroženosti so bili uporabljeni kombinirani sistemi fizičnega in tehničnega varovanja oseb.

Policisti so poleg sedeža ministrstva za notranje zadeve varovali tudi nekatere objekte ministrstva oziroma policije (objekta centra za protibombno zaščito in centra za forenzične preiskave, avtopark in skladišče opreme idr.). Opravili so 69 (98) intervencij ob sprožitvah signalno-varnostnih naprav.

Policisti so z delavci uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost in nuklearne elektrarne Krško sodelovali pri varovanju prevoza jedrskega goriva. V sodelovanju z inšpektorji uprave za jedrsko varnost je bil opravljen tudi nadzor nad izvajanjem posodobitve tehničnega sistema varovanja nuklearne elektrarne Krško.

Policisti so tudi v letu 2002 redno spremljali prevoze denarnih vrednosti Nove Ljubljanske banke. Na podlagi sklenjene pogodbe z Banko Slovenije so spremljali tudi prevoze denarnih in drugih vrednosti za to banko. Štirikrat so varovali prenos denarja iz Banke Slovenije v ministrstvo za notranje zadeve, 16-krat pa so spremljali prevoze večjih denarnih vrednosti za Hrvaško čez ozemlje Slovenije.

DRUGE DEJAVNOSTI

1 PREVENTIVNE NALOGE

1.1 SKUPNE ZNAČILNOSTI

V letu 2002 so bile izvedene preventivne dejavnosti za zagotavljanje splošne varnosti ljudi v gorah in na javnih smučiščih, v katere so bili vključeni tudi policisti gorske enote. Preventivne akcije in gradiva so bile prilagojene novostim v cestnoprometni stroki in predpisom o varnosti cestnega prometa. Nadaljeval se je projekt o vključevanju obmejnega prebivalstva v varovanje državne meje in priprava ustreznih usmeritev za dosledno izvajanje v skupnost usmerjenega policijskega dela na vseh ravneh.

V preventivne akcije in projekte so bili vključeni tudi vrhunski športniki, zaposleni v policiji, ki so sodelovali v preventivnih akcijah Pikini dnevi v Velenju in Varnost pešcev v cestnem prometu v Novi Gorici, na dnevih odprtih vrat policijske postaje Radovljica in prometne policijske postaje Ljubljana.

Poleg ustaljenih akcij na področju varnosti cestnega prometa je bila izvedena akcija Varno v prometu, ki je potekala v vseh policijskih upravah. Organiziran je bil tudi preventivni dan v pediatrični kliniki v Ljubljani

Preventivne naloge na področju kriminalitete

Preventivna dejavnost na področju kriminalitete je potekala v obliki svetovanja državljanom preko javnih medijev. Kriminalisti so predavali po šolah in vrtcih in sodelovali pri različnih okroglih mizah na temo preprečevanja premoženjske kriminalitete, nasilja nad otroci in mladoletniki, nasilja v družini, zlorabe prepovedanih drog idr. Obiskovali so tudi oškodovance kaznivih dejanj in jih opozarjali na okoliščine, ki jih storilci izkoriščajo pri izvrševanju kaznivih dejanj.

V letu 2002 sta bili izdani zloženk, namenjeni potencialnim žrtvam trgovine z ljudmi. Prva zloženska je bila za dijake in študente, druga, natisnjena v šestih tujih jezikih, pa za tujke, ki se nameravajo zaposliti v Sloveniji. Izdana je bila tudi zloženska s preventivnimi nasveti za preprečevanje premoženjske kriminalitete, pripravljena pa je bila zloženska o kraji umetnin, ki pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še ni bila izdana.

V okviru projekta Policija za otroke je bila večkrat izvedena predstava lutkovne igrice 113. Na območju policijske uprave Koper se je izvajal preventivni projekt Bodi previden, namenjen učencem razredne stopnje osnovne šole. Policijska uprava Kranj pa je izdelala plakat na temo preprečevanja nasilja med vrstniki.

Preventivne naloge na področju javnega reda

Preventivne dejavnosti so bile usmerjene predvsem v zagotavljanje varnosti na večjih športnih in drugih prireditvah ter protestnih shodih, v zagotavljanje varnosti na vlakih, v gorah in na smučiščih, v izboljšanje varovanja okolja in zmanjšanje posledic uporabe pirotehničnih izdelkov.

Preventivne naloge na področju cestnega prometa

Preventivne dejavnosti so bile namenjene podpori represivnim akcijam in poostrenim nadzorom prometa. Policija je sodelovala v preventivnih dejavnostih sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v okviru akcije Bodi previden, katere namen je bil spreminjanje vedenja in razmišljanja pešcev in voznikov o njihovi udeležbi v prometu v času zmanjšane vidljivosti.

Policisti so tudi v letu 2002 izvajali že znane preventivne akcije (Natakar, taksi, prosim, Stopimo iz teme, Hitrost ubija, Varna zimska vožnja, Varna pot v šolo idr.). Na območju osmih policijskih uprav je bila pred začetkom motoristične sezone izvedena akcija Policijska izkušnja kot nasvet, pri kateri je šlo za izpopolnjevanje v vožnji z motornimi kolesi pod vodstvom policijskih inštruktorjev.

Nekatere policijske uprave so organizirale lastne preventivne dejavnosti, kot so obvladovanje vožnje s kolesi z motorjem, obiske šol in vrtcev, obiske domov za starejše in klubov za upokojence, tekmovanja iz prometne varnosti, posebej pripravljene akcije na temo psihofizičnega stanja voznikov ipd. Izvedeni so bili preventivni nadzori tistih kategorij vozil in voznikov, za katere je potrebno posebno znanje, kot so vozniki avtošol, taksi vozil, avtobusov, tovornih vozil in vozil za prevoz nevarnih snovi.

Preventivne naloge na področju nadzora državne meje in izvajanja predpisov o tujcih

Osnovno preventivno dejavnost na tem področju so izvajali vodje policijskih okolišev ob državni meji, ki so s svojim delovanjem pripomogli k večji odzivnosti tamkajšnjih prebivalcev pri obveščanju policije o sumljivih osebah ob državni meji in k tesnejšemu sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, društvi in združenji, kot so lovske in ribiške družine ob meji. Policisti so vodje gradbišč in delodajalce seznanjali z določili zakonov, ki se nanašajo na tujce. Posameznike in podjetja ter njihove odgovorne delavce, ki sprejemajo tujce na prenočevanje pa so seznanjali z dolžnostmi vodenja evidenc gostov ter prijavljanjem in odjavljanjem tujcev.

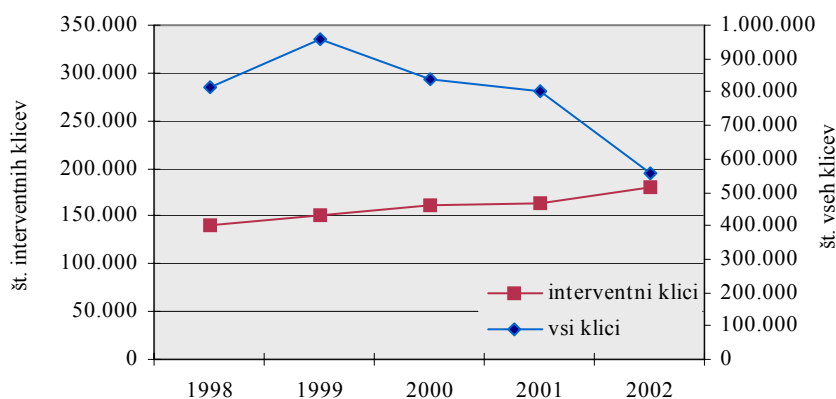
2 OPERATIVNO-KOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

2.1 INTERVENTNA DEJAVNOST

Interventni klici

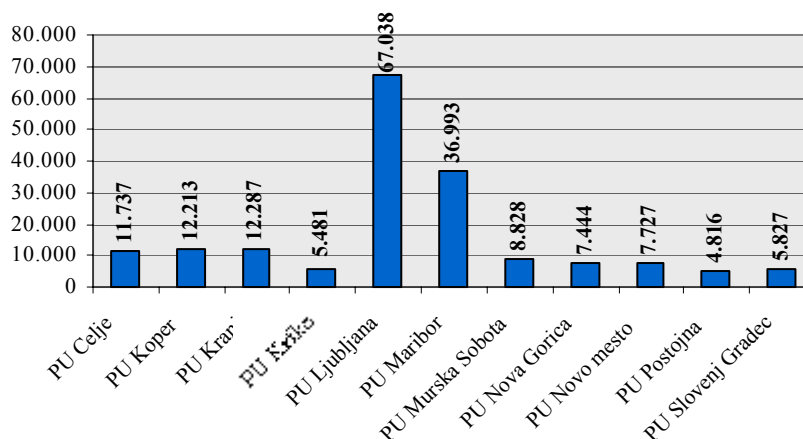
Policija je v letu 2002 sprejela 557.137 (801.020) klicev državljanov na interventno telefonsko številko 113 ali 30,5 % manj kot v prejšnjem letu. Med temi klici je bilo 180.391 (163.657) interventnih klicev, ki zahtevajo prihod policije na kraj dogodka, kar je 10,2 % več kot v letu prej. Interventni klici so predstavljali 32,4 % (20,4 %) vseh klicev na telefonsko številko 113.

Vsi klici in interventni klici na telefonsko številko 113 v letih 1998 – 2002

Večletna primerjava števila klicev na telefonsko številko 113 kaže, da je število interventnih klicev vsa leta rahlo naraščalo, število vseh klicev na to številko pa že tri leta zaporedoma upada. Upad vseh klicev je predvsem posledica uvedbe linije ISDN na številki 113 in vgradnje prednajave »poklicali ste policijo 113, pogovor se snema«, saj se je zelo zmanjšalo število klicev po pomoti in provokacij.

Interventni klici po policijskih upravah so razvidni iz grafikona.

Interventni klici na telefonsko številko 113 po policijskih upravah v letu 2002

Nujnih interventnih klicev, ki zahtevajo takojšnjo policijsko intervencijo, je bilo 10.093 (7.638) ali 32,1 % več kot leto prej. Nujni interventni klici so predstavljali 5,6 % (4,7 %) vseh interventnih klicev.

Interventne napatitve in usmerjanje policistov

Na podlagi interventnih klicev je bilo na kraj dogodka napotenih 175.493 (166.422) policijskih patrolj ali 5,5 % več kot leto prej.

Povprečni reakcijski čas policijskih patrolj (čas od klica na telefonsko številko 113 do prihoda policistov na kraj interventnega dogodka) je bil za vse interventne dogodke 20 minut 54 sekund, za nujne interventne dogodke pa 16 minut 14 sekund. Povprečni reakcijski časi policijskih patrolj posameznih policijskih uprav so razvidni iz tabele.

Povprečni reakcijski časi policijskih patrolj po policijskih upravah v letu 2002

Enota	Vsi interventni klici	Nujni interventni klici
PU Celje	15:50	12:40
PU Koper	17:05	12:29
PU Kranj	19:53	13:25
PU Krško	17:26	13:03
PU Ljubljana	22:10	14:30
PU Maribor	24:26	22:06
PU Murska Sobota	18:33	10:24
PU Nova Gorica	16:33	16:26
PU Novo mesto	20:39	09:30
PU Postojna	16:37	12:04
PU Slovenj Gradec	12:20	10:42
Skupaj	20:54	16:14

Ob storitvi ali neposredno po storitvi je bilo prijetih 634 (595) storilcev kaznivih dejanj ali prekrškov. Večina prijetij je bila posledica 670 (664) blokad ožjega ali širšega območja kraja dogodka, od katerih je bilo 298 (204) uspešnih.

V letu 2002 so zaradi sprožitve signalno-varnostnih naprav policijske patrulje izvedle 1.653 (1.948) blokad objektov. Največkrat je prišlo do sprožitve zaradi napake na signalno-varnostni napravi, napačnega ravnanja zaposlenih v varovanih objektih ali pa vzroka ni bilo mogoče ugotoviti.

2.2 OBVEŠČANJE IN POROČANJE

Operativno obveščanje in poročanje

Na podlagi pravil o obveščanju in poročanju so operativno-komunikacijski centri obveščali policijske enote in njihove predstojnike ter glede na vrsto varnostnega dogodka tudi druge organe in organizacije.

Organi in organizacije, ki so jih obveščali operativno-komunikacijski centri policijskih uprav v letu 2002

Enota	Preisk. sodniki	Državni tožilci	Center za obvešč.	Cestna podjetja	Vlečne službe	Drugo	Skupaj
PU Celje	2.760	2.764	366	492	277	4.822	11.481
PU Koper	747	1.044	38	40	48	315	2.232
PU Kranj	2.081	2.081	1.742	896	499	341	7.640
PU Krško	359	736	189	35	104	910	2.333
PU Ljubljana	5.538	5.829	1.820	1.917	1.670	9.872	26.646
PU Maribor	752	792	256	1.358	920	2.435	6.513
PU Murska Sobota	369	246	106	115	111	926	1.873
PU Nova Gorica	761	485	448	408	244	824	3.170
PU Novo mesto	916	132	288	118	205	426	2.085
PU Postojna	521	507	225	166	78	1.085	2.582
PU Slovenj Gradec	504	654	86	137	121	569	2.071
Skupaj	15.308	15.270	5.564	5.682	4.277	22.525	68.626

Policija je že šesto leto, odkar poteka akcija Skupaj proti kriminalu, sprejemala klice na anonimni telefon 080-1200. V letu 2002 je sprejela 485 (679) klicev državljanov, ki so ji pomagali pri nadaljnjem odkrivanju kaznivih dejanj in njihovih storilcev. Najpogosteje so policijo obveščali o sumih preprodavanja in uživanja prepovedanih drog ter storitve premoženjskih in gospodarskih deliktov.

Tiralična dejavnost, razpisi iskanj in razglasi

Iz tabele je razvidno, da se je dejavnost policije na področju iskanja oseb v letu 2002 nekoliko povečala glede na predhodno leto.

Tiralice, razpisi iskanj in razglasi v letih 2001 – 2002

Vrsta ukrepa	2001	2002
Tiralice	760	944
Iskanje s strani sodišč, zaradi izmikanja	646	826
Pred nastopom kazni	9	0
Pobegi iz zaporov	58	59
Pobegi gojencev iz PD Radeče	29	30
Mednarodne tiralice–razpisi po RS	18	29
Razpisi iskanj	671	622
Iskanje zaradi kaznivih dejanj	357	339
Pobegi mladoletnikov iz VZ	53	29
Pobegi otrok in mladoletnikov od doma	92	113
Pogrešane odrasle osebe	169	141
Razglasi	5	7
Skupaj	1.436	1.573

2.3 OPERATIVNO ŠTABNE AKCIJE IN VAJE

Varovanje srečanja šestnajstih predsednikov srednjeevropskih držav

V Sloveniji je 31. maja in 1. junija 2002 potekalo deveto srečanje predsednikov srednjeevropskih držav, ki se ga je udeležilo šestnajst predsednikov. Celotni program srečanja, ki je pomenilo doslej največje večstransko srečanje pri nas, je potekal na območju policijske uprave Kranj.

Priprave in izvedba varovanja srečanja predsednikov so potekale v okviru akcije, ki se je začela že 11. januarja 2002, ko je bila ustanovljena koordinacijska skupina, v katero so bili imenovani predstavniki notranjih organizacijskih enot generalne policijske uprave in policijske uprave Kranj. Koordinacijska skupina je v skladu s programom dela obravnavala in usklajevala naloge ter ukrepe za celovito zagotavljanje varnosti varovanih oseb, ki so bili nato podrobneje opredeljeni v načrtu varovanja. Ustanovljenih je bilo tudi deset delovnih skupin za izdelavo ocene ogroženosti, operativne naloge, neposredno varovanje v kolonah, neposredno varovanje objektov bivanja in zadrževanja, promet, protibombno zaščito, akreditacije, logistično podporo in finance, zveze in kadrovska pomoč. Policijska uprava Kranj je prav tako ustanovila skupino za načrtovanje in izvedbo nalog ter imenovala štiri skupine za pripravo načrtov za območji letališča Ljubljana in Bleda, za načrtovanje varovanja cestnih relacij ter cestne zapore in preusmeritve.

Koordinacijska skupina generalne policijske uprave je končala z delom 30. maja, ko je vodenje v skladu z načrtom varovanja prevzel operativni štab generalne policijske uprave, ki je deloval do 1. junija 2002. Njegove naloge so bile: spremljanje varnostnih razmer v Sloveniji, ocenjevanje ogroženosti predsednikov držav udeleženk in samega srečanja, skrb za izvedbo načrtov varovanja, usklajevanje vseh dejavnosti policije za zagotovitev varnosti predsednikov držav udeleženk ter varen in nemoten potek samega srečanja, usklajevanje dejavnosti policije z državnim organizacijskim odborom, drugimi državnimi organi in z drugimi, ki so sodelovali pri izvedbi srečanja, pomoč in koordinacija drugih dejavnosti in ukrepov, ki so bili potrebni za zagotovitev varnosti. Za podporo odločanju operativnega štaba generalne policijske uprave sta bili ustanovljeni tudi posebni operativni skupini.

Poleg operativnega štaba generalne policijske uprave je bil ustanovljen tudi operativni štab policijske uprave Kranj, za izvajanje nalog in koordinacijo dela na terenu pa so bile ustanovljene operativne skupine v hotelu Toplice, na gradu Brdo in letališču Ljubljana, v katere so bili imenovani tudi delavci generalne policijske uprave in drugih policijskih uprav. V skladu s pripravljenimi načrti in ukrepi operativnih štabov so bile opravljene vse potrebne naloge za zagotovitev varnega in nemotenega poteka srečanja.

V pripravljalni fazi akcije, ki je trajala do 30. maja je sodelovalo 2.308 delavcev, v izvedbeni fazi od 30. maja do 1. junija 2002 pa 3.277 delavcev policije.

Štabno-taktična vaja policijskih enot

Junija 2002 je bil na celotnem območju Slovenije izveden prvi, dvodnevni štabni del vaje, pri kateri so sodelovali operativni štab generalne policijske uprave in vsi operativni štabi policijskih uprav. Decembra 2002 pa je bil na območju treh policijskih uprav izveden drugi, dvodnevni dvostransko taktični (štabno-terenski) del vaje, pri kateri so poleg operativnega štaba generalne policijske uprave sodelovali še trije operativni štabi policijskih uprav, notranje organizacijske enote generalne policijske uprave in policijskih uprav, nekatere policijske postaje in enote na sklic.

Delovna skupina, ki je pripravila vajo, je za vsak del vaje posebej izdelala elaborat, ki je vseboval načrt priprav za vajo, scenarij, metodološko navodilo za pripravo in izvajanje vaje. Za člane operativnih štabov je bil pripravljen program enodnevnega usposabljanja, ki je bil izveden pred štabnim in pred terenskim delom vaje.

Vaja je bila po oceni opazovalcev, ki so spremljali njen potek, članov vodstva vaje in večine udeležencev uspešno izvedena. Ugotovitve štabnega dela vaje so bile v pomoč pri pripravi terenskega dela, ugotovitve obeh delov vaje pa bodo v pomoč pri načrtovanju nadaljnega usposabljanja članov operativnih štabov in pri pripravi prihodnjih vaj.

3 KRIMINALISTIČNOTEHNIČNA IN FORENZIČNA DEJAVNOST

Kriminalistični tehniki so sodelovali pri 5.002 (4.801) ogledih krajev kaznivih dejanj, kar je 4,2 % več kot leto prej. Podali so 934 (1.171) strokovnih mnenj, na podlagi prstnih sledi pa identificirali 340 (320) storilcev kaznivih dejanj.

Število zaprosil za preiskavo v forenzičnih laboratorijih in strokovno mnenje se je povečalo s 3.294 na 4.174 ali 26,6 %. Več je bilo predvsem zaprosil za preiskave vzorcev DNK in vzorcev prepovedanih drog ter preiskave sledi, ki so jih pustili storilci pri izvrševanju kaznivih dejanj.

Izdelanih je bilo 14 (13) računalniško sestavljenih slik neznanih storilcev ropov in velikih tatvin, spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, in spolnega nasilja, razrešenih pa je bilo 7 primerov. Za uporabo poligrafske metode je bilo 21 (37) predlogov, od katerih jih je bilo izpolnjenih 15 (16).

Opravljenih je bilo 8 (33) preiskav računalniške opreme; pri vsaki preiskavi je bil pregledan tudi en ali več računalniških sistemov. Pregledi računalniške opreme so bili opravljeni pri preiskovanju dveh kaznivih dejanj neupravičenega izkoriščanja avtorskega dela in kaznivih dejanj umora, kršitve temeljnih pravic delavcev, neupravičenega vstopa v zaščiteno računalniško bazo podatkov, davčne zatajitve, oškodovanja upnikov ter izdelovanja in pridobivanja orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje.

4 ANALITSKA DEJAVNOST

Analize varnostnih razmer in policijskega dela

V letu 2002 so bile izdelane analize ukrepanja policije zaradi nezakonite uporabe pirotehničnih izdelkov, analize odvzema prostosti po zakonu o policiji in zakonu o prekrških, analize uspešnosti privedb, analiza policijskih intervencij v zasebnem prostoru (nasilje v družini), analiza represivnih ukrepov policije na javnih zbiranjih, analize dela vodij policijskih okolišev, analize varnosti pešcev in policijskih ukrepov zoper njih, analize prometnih nesreč z udeležbo pešcev, kolesarjev, motoristov in voznikov koles z motorjem, analize učinkovitosti izvedenih ukrepov glede neprilagojene hitrosti in alkoholiziranosti voznikov ter uporabe naprav za merjenje hitrosti, analiza izrekanja opozoril, analiza o dejavnostih policije med turistično sezono v preteklih letih, analize nedovoljenega prehajanja državne meje in drugih kršitev zakonodaje o tujcih, analize odkrivanja ponarejenih in prenarejenih listin na mejnih prehodih, analiza obremenitve mejnih prehodov (promet potnikov in vozil na mejnih prehodih, odkrito orožje, prepovedane droge in drugi prepovedani predmeti), analiza izvajanja sporazumov o ponovnem sprejemu oseb na državni meji, analiza uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste, analiza vadbe praktičnega postopka s samoobrambo, analiza ustavljanja pobeglih voznikov, analiza o evidentiranju preventivnega dela idr.

Izdelane so bile tudi analize anonimnih in psevdonimnih pisemskih pošilk varovanim osebam, analize pisnih groženj in žalitev varovanih oseb in ustanov, analiza vzrokov sprožitve signalno-varnostnih naprav v varovanih objektih, analiza varovanja objektov, v katerih so sedeži državnih organov, analize reakcijskega časa policijskih patrolj, analiza klicev na anonimni telefon, analiza izvajanja prvih nujnih ukrepov pri kaznivih dejanjih ropov in analiza povezanosti med številom policijskih patrolj in gostoto interventnih dogodkov v določenih časovnih obdobjih.

Kriminalitetne analize

Sprejeta je bila strategija analitske dejavnosti na področju kriminalitete, policija pa je bila vključena v mednarodni projekt UNDCP za razvoj kriminalistične analitike. Operativne analize so se nanašale na umore, rope, organizirane tatvine avtomobilov, migracije, trgovanje s prepovedanimi drogami in orožjem, tihotapljenje cigaret, mednarodni terorizem in preiskovanje povojnih pobojev. Zagotovljena je bila tudi analitska podpora pri preiskovanju organiziranih kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete.

Druge analize

Dokončana je bila raziskava o varovanju človekovih pravic v policiji, izvedena je bila interna raziskava o moči in vplivu policije ter pripravljena vsebinska zasnova raziskave javnega mnenja o stališčih javnosti do policije. Narejene so bile tudi analize prispevkov o delu policije v medijih in rezultatih mesečnih politbarometrov, analiza izobrazbene strukture v policiji, analiza bolniške odsotnosti delavcev ministrstva in policije, analiza poškodb pri delu, analiza obremenjenosti policistov na izbranih policijskih postajah, analiza dela pomočnika komandirja idr.

5 NADZORNA DEJAVNOST

V letu 2002 je bila izvedena večina načrtovanih splošnih, strokovnih in ponovnih nadzorov. Čeprav so bile pri nadzorih odkrite napake in pomanjkljivosti, je bilo ugotovljeno, da so policijske enote izvajale naloge zakonito, v skladu z načrtovanimi cilji in usmeritvami, večinoma tudi strokovno in pravočasno, odkrite pomanjkljivosti pa so odpravljale v predpisanih rokih. Zaradi usklajevanja vsebine načrtovanih nadzorov, stalnega spremljanja in usmerjanja nadzorne dejavnosti se je delo na tem področju izboljšalo, povečalo pa se je tudi število strokovnih nadzorov.

Nadzor nad delom delavcev

V skladu s spremembami pravil za izvajanje nadzora, ki veljajo od februarja 2002, lahko nadzor nad delom delavcev, ki je bil prej predvsem v pristojnosti njihovih neposrednih predstojnikov, na podlagi sklepa direktorja policijske uprave ali generalnega direktorja policije izvajajo tudi delavci policijske uprave na policijskih postajah, delavci generalne policijske uprave pa v policijskih upravah in na policijskih postajah.

Za nadzor pooblašteni delavci generalne policijske uprave so aprila 2002 izvedli nadzor nad delom policistov na 75 mednarodnih in meddržavnih mejnih prehodih za cestni promet na območju vseh policijskih uprav in pri tem opravili 62 prehodov čez državno mejo. Nadzirani so bili vodje izmen in policisti kontrolorji, predmet nadzora pa je bilo izvajanje mejne kontrole v skladu s strategijo dela policije na državni ravni in usmeritvami za opravljanje mejne kontrole (izvajanje temeljne mejne kontrole, delo zunaj kabin, urejenost policistov in njihov odnos do potnikov). Nadzor je bil v nekoliko manjšem obsegu ponovljen julija 2002.

Delavci generalne policijske uprave so v 13 policijskih enotah na regionalni in lokalni ravni nadzirali, kako vodje spoštujejo določbe o odrejanju nadurnega dela, prerazporeditvi delovnega časa, pravicah delavcev do odmora in počitka. Na eni od policijskih postaj pa so preverjali, ali razporejanje na delo poteka v skladu s pravili policije: ali pri tem upoštevajo varnostne razmere, časovno in krajevno gostitev varnostno problematičnih dogodkov, delovno obvezo policistov in njihovo odsotnost, enakomerno obremenitev policistov, njihovo strokovnost in izkušnost ter smotrno izkoriščenost delovnega časa.

Delavci policijskih uprav pa so na 130 policijskih postajah nadzirali razporejanje na delo, odrejanje nadurnega dela, prerazporejanje delovnega časa, spoštovanje pravic delavcev do odmora in počitka, izvajanje mejne kontrole, zagotavljanje varnosti državne meje,

preprečevanje nedovoljenih migracij v notranjosti države, varovanje otrok ob začetku šolskega leta in izvajanje nalog iz posameznih akcij, pri tem pa so preverjali tudi urejenost policistov in njihov odnos do strank v postopku.

Nadzor nad delom organizacijskih enot

Notranje organizacijske enote generalne policijske uprave so v letu 2002 izvedle 2 (2) splošna nadzora nad delom policijskih uprav, policijske uprave pa 20 (22) splošnih nadzorov nad delom policijskih postaj na svojem območju.

Obseg strokovnih nadzorov se je v primerjavi s prejšnjim letom precej povečal. Pri 432 (255) strokovnih nadzorih, od katerih so jih 25 (23) izvedle notranje organizacijske enote generalne policijske uprave, 407 (232) pa policijske uprave, je bilo nadziranih 97 policijskih postaj, 8 policijskih uprav in 3 notranje organizacijske enote generalne policijske uprave.

S strokovnimi nadzori so bila najpogosteje nadzirana področja pooblastil (105), organizacijskih zadev (81), finančno-materialnega poslovanja (65), odkrivanja in preiskovanja kriminalitete (54), kadrovske zadeve (31), zagotavljanja varnosti cestnega prometa (23), vzdrževanja javnega reda in zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja (21), zagotavljanja varnosti državne meje (17), nadzora nad izvajanjem predpisov o tujcih in nedovoljenimi migracijami (17) ter operativnega obveščanja in poročanja (15).

Izvedenih je bilo tudi 29 (58) ponovnih nadzorov. Policijske uprave so izvedle ponovne nadzore v eni notranji organizacijski enoti in na 26 policijskih postajah, notranje organizacijske enote generalne policijske uprave pa v dveh policijskih upravah.

Pri ponovnih nadzorih je bilo v policijskih upravah in na policijskih postajah preverjeno odpravljanje napak in pomanjkljivosti, ugotovljenih predvsem pri splošnih nadzorih. Največkrat so bila ponovno nadzirana področja finančno-materialnega poslovanja, izvajanja pooblastil, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete, organizacijskih zadev, vzdrževanja javnega reda in zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja ter zagotavljanja varnosti cestnega prometa. Za nadzor pooblaščen delavci so ugotovili, da so bili ukrepi, odrejeni pri splošnih ali strokovnih nadzorih, izvedeni in napake odpravljene.

V eno od oblik nadzora je bila tako vključena večina policijskih postaj, vse policijske uprave in tri notranje organizacijske enote generalne policijske uprave. Delež nepravilnosti in napak, ugotovljenih pri splošnih in strokovnih nadzorih, je bil v primerjavi z obsegom pravilno opravljenega dela sicer majhen, vendar je bilo največ odkritih napak ali pomanjkljivosti povezanih z vodenjem. Vodstvom policijskih enot je bilo zato naročeno, da bolj dosledno izvajajo delo na področjih, kjer so bile ugotovljene napake, in da obravnavajo ugotovitve nadzorov na delovnih sestankih, strokovnih posvetih ali pri odpravah na delo in jih vključijo v izvajanje nadzorov, zagotavljanje strokovne pomoči ter izpopolnjevanje in usposabljanje policistov, o čemer morajo tudi poročati. Pri nadzorih nad delom delavcev so bile policijske uprave tudi opozorjene, da z delavci, pri katerih so bile ugotovljene napake, opravijo opozorilne pogovore in namenijo več pozornosti ugotavljanju odgovornosti vodstev policijskih postaj za ugotovljene nepravilnosti in ustrežnejšemu kadrovanju na policijskih postajah.

6 SPREMLJANJE IZVAJANJA POOBLASTIL Z VIDIKA VAROVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC IN SVOBOŠČIN

Policija je redno spremljala in nadzirala izvajanje policijskih pooblastil, katerega namen je bilo ugotavljanje zakonitosti in strokovnosti njihove uporabe ter odpravljanje nepravilnosti. Izvajala je tudi priporočila evropskega odbora za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, z ministrstvom za notranje zadeve je sodelovala pri preprečevanju zlorabe azilnega postopka, organizirala je strokovni posvet o pooblastilih in uporabi prisilnih sredstev ter varstvu človekovih pravic idr.

Policisti so v letu 2002 izrekli 20.426 **opozoril**⁸:

- 443 zaradi kršitev javnega reda, od tega 105 zaradi kršitev zakona o prijavi prebivališča, 78 zaradi kršitev uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju, 33 zaradi kršitev zakona o osebni izkaznici, 14 zaradi kršitev zakona o prekrških zoper javni red in mir, 4 zaradi kršitev zakona o orožju in 199 zaradi kršitev drugih predpisov;
- 17.749 opozoril zaradi kršitev v cestnem prometu, od tega 17.604 zaradi kršitev zakona o varnosti cestnega prometa, 117 zaradi kršitev zakona o prevozih v cestnem prometu in 28 zaradi kršitev zakona o prevozu nevarnega blaga;
- 1.588 opozoril zaradi kršitev zakona o tujcih in 646 opozoril zaradi kršitev zakona o nadzoru državne meje.

Pri operativnem delu so **ugotavljali identiteto** 117.467 (131.837) oseb ali 10,9 % manj kot leto prej.

Pridržanih je bilo 10.170 (15.342) oseb ali 33,7 % manj kot leto prej. Zaradi kaznivih dejanj je bilo pridržanih 3.407 (2.478) ali 37,5 % več oseb, za preprečitev nadaljevanja prekrškov ali drugih razlogov pa 6.763 (12.864) ali 47,4 % manj oseb. Zaradi upada nedovoljenih prehodov čez državno mejo se je zmanjšalo število pridržanih do 24 ur po zakonu o prekrških in pridržanih do 48 ur po zakonu o policiji. Povečalo pa se je število pridržanih do 6 ur po zakonu o kazenskem postopku, ko policistom za izvedbo pooblastila pridržanim osebam še ni bilo treba izdati odločbe o pridržanju.

Pridržane osebe v letih 2001 – 2002

Čas pridržanja	2001	2002
do 24 ur (43/1 ZPol)	99	33
do 48 ur (43/2 ZPol)	2.369	1.025
do 12 ur (108/2 ZP)	2.893	2.889
do 24 ur (109/2 ZP)	7.503	2.816
do 6 ur (157/2 ZKP)	1.031	2.011
do 48 ur (157/2 ZKP)	1.447	1.396
Skupaj	15.342	10.170

Za zagotovitev navzočnosti v postopku je bilo k sodniku za prekrške **privedenih** 1.723 (4.242) oseb ali 59,4 % manj kot leto prej.

⁸ Primerjalni podatki za leto 2001 niso navedeni, ker so policisti začeli izrekati opozorila na podlagi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških, ki velja od 12.9.2001.

Policisti so pri delu 7.061-krat (6.747-krat) uporabili različna **prisilna sredstva**.

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev po enotah v letu 2002

Enota	Fizična sila	Sredstva za vklepanje	Palica	Plinski razpršilec	Plinska sredstva	Službeni pes	Konjenica	Prisilno ustavljanje vozil	Strelno orožje	Opozorilni strel	Skupaj
PU Ljubljana	1.005	1.619	32	37	0	12	1	0	1	1	2.708
PU Maribor	604	540	8	6	0	2	0	5	1	0	1.166
PU Celje	290	335	2	5	0	2	0	0	0	0	634
PU Murska Sobota	282	263	4	0	0	1	0	1	0	0	551
PU Kranj	179	230	6	6	0	0	0	1	0	0	422
PU Koper	143	157	0	0	0	4	0	0	0	0	304
PU Slovenj Gradec	94	114	1	4	0	1	0	0	0	0	214
PU Krško	180	186	21	2	0	5	0	2	0	1	397
PU Novo mesto	84	113	1	6	0	0	0	3	0	0	207
PU Nova Gorica	96	131	1	1	0	2	0	0	0	0	231
PU Postojna	50	93	0	4	0	0	0	0	0	0	147
GPU	31	48	0	0	1	0	0	0	0	0	80
Skupaj	3.038	3.829	76	71	1	29	1	12	2	2	7.061

Največkrat je bila uporabljena fizična sila – 3.038-krat (2.778-krat) in sredstva za vklepanje – 3.829-krat (3.792-krat). Od fizične sile so bili največkrat uporabljeni strokovni prijemi – 2.616-krat (2.350-krat), strokovni meti – 243-krat (247-krat) in strokovni udarci – 179-krat (181-krat). Najhujše prisilno sredstvo, strelno orožje, je bilo dejansko uporabljeno 2-krat (0-krat), 2-krat (9-krat) pa kot opozorilni strel.

Policisti so prisilna sredstva najpogosteje uporabili pri vzpostavljanju javnega reda, in sicer 4.078-krat (3.935-krat), pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa 1.078-krat (1.106-krat), pri preiskovanju kaznivih dejanj 1.247-krat (1.108-krat), pri spremljanju oseb 235-krat (343-krat) in pri varovanju državne meje 210-krat (283-krat).

Uporaba prisilnih sredstev je bila v letu 2002 pritožbeni razlog v 124 (171) ali 10,1 % vseh primerih pritožb. Te pritožbe so se v glavnem nanašale na uporabo fizične sile in sredstev za vklepanje in vezanje .

Zaradi uporabe prisilnih sredstev je bilo policistom izrečenih 20 (24) od skupno 92 (97) groženj v letu 2002. Napadenih je bilo 262 (300) policistov, večinoma je bila uporabljena fizična sila, nož je bil uporabljen 8-krat, strelno orožje pa 6-krat. Zaradi napadov na policiste je bilo vloženih 180 (184) kazenskih ovadb ali 2,2 % manj kot v letu prej.

7 REŠEVANJE PRITOŽB

Policija je redno spremljala in nadzirala tudi reševanje pritožb. Ugotovitve iz pritožbenih postopkov so bile uporabljene v izobraževanem procesu na policijski akademiji in pri

usposabljanjih v policijskih enotah, njihov namen pa je bil opozoriti tako na pomanjkljivosti in nepravilnosti pri izvrševanju policijskih nalog kot na pomanjkljivosti pri reševanju pritožb.

S strokovnim in nepristranskim odločanjem v pritožbenih postopkih, pri katerih sta sodelovala predstavnik javnosti in policijskega sindikata, sta bili zagotovljeni pravičnost in pravno varstvo oseb v policijskih postopkih. Pritožniki so lahko uveljavljali svojo pravico do pritožbe, hkrati pa je policija dobila povratne informacije o strokovnosti in kakovosti dela policistov. Pritožniki so bili obveščeni o dokončnih ugotovitvah in sprejetih ukrepih tudi takrat, ko pritožba ni izpolnjevala pogojev za reševanje po 28. členu zakona o policiji in navodilu za reševanje pritožb, pač pa je bila podlaga za ugotavljanje disciplinskih ali moralno-etičnih kršitev kodeksa policijske etike.

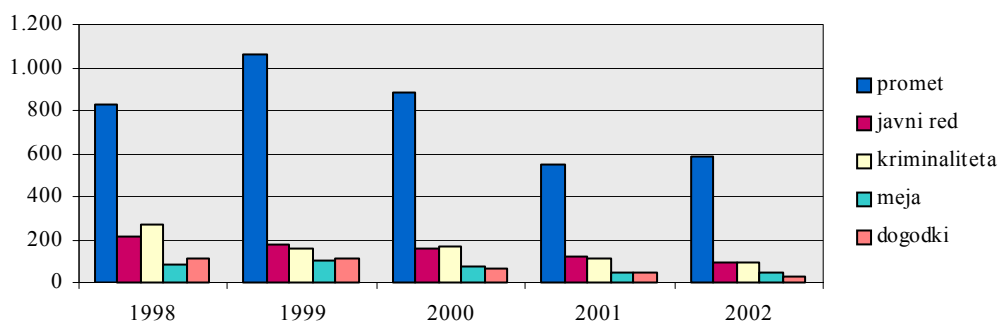
V letu 2002 je bilo zoper policiste vloženi 1.222 (1.240) pritožb oziroma 1,4 % manj kot v letu 2001. Rešenih je bilo 1.133 (1.144) pritožb, v reševanju pa jih je ostalo še 89 (96). Za 277 (273) pritožb je bil postopek predčasno končan (ustavljen), ker niso bili izpolnjeni pogoji, določeni v 28. členu zakona o policiji in navodilu za reševanje pritožb, 5 (6) pritožb pa je bilo odstopljenih v reševanje drugim državnim organom. Na seji senata za pritožbe je bilo obravnavanih 851 (865) pritožb, od tega jih je bilo 132 (117) ali 15,5 % (13,5 %) utemeljenih.

Pritožbe v letih 2001 – 2002

	2001	2002
Sprejete pritožbe	1.240	1.222
Nerešene pritožbe	1.144	1.133
Rešene pritožbe	96	89
Odstopljene drugim organom	6	5
Ustavljen postopek	273	277
Obravnavane na seji senata	865	851
neutemeljene	748	719
utemeljene	117	132
delež utemeljenih	13,5	15,5

Več kot dve tretjini pritožb (69,1 %), obravnavanih na seji senata, se je nanašalo na delo policistov pri zagotavljanju varnosti v cestnem prometu. Od 588 (545) pritožb je bilo 87 (66) ali 14,8 % (12,1 %) utemeljenih.

Pritožbe po področjih dela v letih 1998 – 2002

V pritožbah, obravnavanih na seji senata, je bilo navedenih 2.263 (2.192) pritožbenih razlogov.

Zaradi uporabe pooblastil je bilo 1.080 pritožbenih razlogov, od tega jih je bilo 84 ali 7,8 % utemeljenih. Najpogostejši pritožbeni razlogi so bili izrek denarne kazni na kraju prekrška (306, od tega 28 utemeljenih), odreditev preizkusa alkoholiziranosti v izdihanem zraku (145, od tega 13 utemeljenih) in ugotavljanje identitete (67, od tega 3 utemeljeni). Zaradi uporabe prisilnih sredstev je bilo 124 pritožbenih razlogov, od tega je bilo 7 ali 5,6 % utemeljenih. Najpogostejša pritožbena razloga sta bila uporaba fizične sile (68, od tega 4 utemeljeni) in uporaba sredstev za vezanje in vklepanje (50, od tega 3 utemeljeni). Drugih pritožbenih razlogov je bilo 1.059, od tega 170 ali 16,1 % utemeljenih. Policistom je bila najpogosteje očitana nekorektnost (346 pritožbenih razlogov, od tega 26 utemeljenih), nestrokovnost (253, od tega 60 utemeljenih) in nepravilna ugotovitev dejanskega stanja (98, od tega 16 utemeljenih).

Razlogi pritožb v letih 2001 – 2002

	Utemeljene		Neutemeljene		Skupaj	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Uporaba pooblastil	60	84	924	996	984	1.080
Uporaba prisilnih sredstev	5	7	166	117	171	124
Drugi razlogi	132	170	905	889	1.037	1.059
Skupaj	197	261	1.995	2.002	2.192	2.263

Zaradi utemeljenih pritožb je bilo proti 209 policistom izvedenih 236 različnih ukrepov. Policistom je bilo izrečenih 119 (94) opozoril, opravljenih je bilo 44 (44) preventivnih pogovorov, uvedenih je bilo 14 (12) disciplinskih postopkov, vloženi 2 (7) kazenski ovadbi, okrožnemu državnemu tožilstvu pa je bilo poslanih 56 (69) poročil po 7. odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku.

8 NOTRANJE PREISKAVE

V letu 2002 je bil sprejet protikorupcijski program v policiji. Število obravnavanih kaznivih dejanj policistov se je povečalo v primerjavi z letom prej. Največ je bilo kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila, nato so sledila kazniva dejanja zoper premoženje in kazniva dejanja zoper človekove pravice in svoboščine. Pri preiskovanju kaznivih dejanj policistov so se izvajale tudi določbe strokovnega navodila o sodelovanju policije in državnega tožilstva pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj.

V letu 2002 je bilo obravnavanih 319 (253) kaznivih dejanj, katerih storitve so bili osumljeni policisti ali 26,1 % več kot leto prej.

Število kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila se je zmanjšalo s 164 na 157. Obravnavanih je bilo 86 (96) kaznivih dejanj kršitve človekovega dostojanstva z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic, 34 (29) kaznivih dejanj zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic idr.

Število kaznivih dejanj zoper človekove pravice in svoboščine se je povečalo z 41 na 47. Povečalo se je število kaznivih dejanj protipravnega odvzema prostosti (s 6 na 14), zmanjšalo pa število kaznivih dejanj ogrožanja varnosti (z 12 na 7) in zlorabe osebnih podatkov (z 18 na 16).

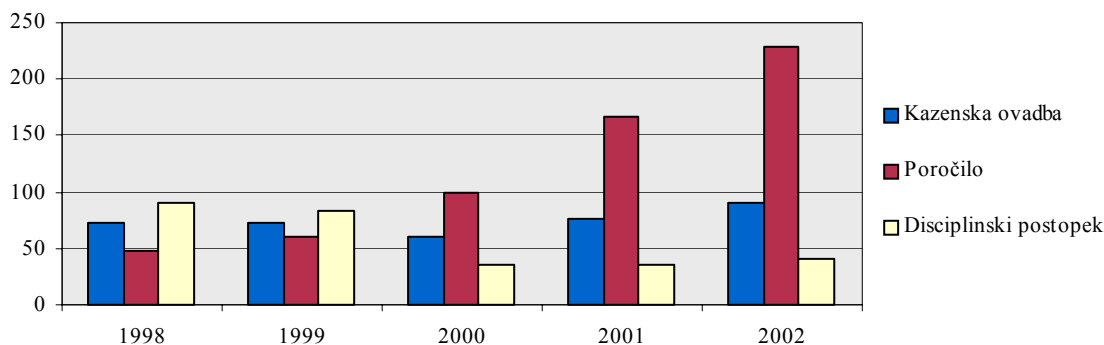
Povečalo se je tudi število kaznivih dejanj zoper premoženje (s 25 na 53), število kaznivih dejanj zoper javni red in mir (s 5 na 23) in število kaznivih dejanj zoper pravosodje (z 0 na 13).

Kazniva dejanja policistov v letih 2001 – 2002

Kazniva dejanja po poglavjih KZ RS	2001	2002
K.d. zoper življenje in telo	10	11
K.d. zoper človekove pravice in svoboščine	41	47
K.d. zoper spolno nedotakljivost	0	2
K.d. zoper človekovo zdravje	0	1
K.d. zoper premoženje	25	53
K.d. zoper gospodarstvo	0	1
K.d. zoper pravni promet	2	2
K.d. zoper uradno dolžnost in javna pooblastila	164	157
K.d. zoper pravosodje	0	13
K.d. zoper javni red in mir	5	23
K.d. zoper varnost javnega prometa	2	1
Druga poglavja	4	8
Skupaj	253	319

V letu 2002 je bilo zoper 98 (72) policistov vloženih 90 (76) kazenskih ovadb, vključno s poročili po 6. odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku. Za 322 (320) policistov je bilo okrožnemu državnemu tožilstvu poslanih 229 (166) poročil po 7. odstavku 148. člena zakona o kazenskem postopku. Uvedenih je bilo 41 (35) disciplinskih postopkov.

Ukrepi v zvezi s kaznivimi dejanji v letih 1998 – 2002

Disciplinski ukrepi v letih 1998 – 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Javni opomin	6	7	1	1	4
Denarna kazen – pogojno	1	0	0	0	0
Denarna kazen	1	1	5	1	0
Prenehanje delovnega razmerja – pogojno	41	27	20	5	15
Prenehanje delovnega razmerja	7	10	3	6	4
Skupaj	56	45	29	13	23

9 INFORMACIJSKA IN TELEKOMUNIKACIJSKA DEJAVNOST

Delo na področju informacijske in telekomunikacijske dejavnosti je temeljilo predvsem na zagotavljanju nemotenega delovanja informacijskih in telekomunikacijskih sistemov in naprav policije, zagotavljanju obstoječih in uvajanju novih storitev informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije (ITSP) ter na dejavnostih, povezanih z izvajanjem schengenskega akcijskega načrta.

Naloge v zvezi z razvojem in vzdrževanjem ITSP so bile opravljene strokovno in kakovostno. Kljub neugodnim materialnim in finančnim razmeram ter pomanjkanju strokovnega kadra je bila zagotovljena ustrezna informacijska in telekomunikacijska podpora policijskemu delu. Izboljšave in posodobitve ITSP so bile skladne s tehnološkim razvojem na tem področju in so uspešno sledile razvojnim težnjam doma in po svetu.

Vseh načrtovanih nalog v letu 2002 pa ni bilo mogoče izvesti zaradi premajhnega obsega proračunskih sredstev za področje informacijske in telekomunikacijske dejavnosti v policiji, pomanjkanja visoko strokovno usposobljenih kadrov ter neprilagajanja organizacije in sistemizacije vse hitrejšemu razvoju na tem področju.

Informatika

Na tem področju je potekalo predvsem prilagajanje in nadgrajevanje obstoječih aplikacij. Vpeljana je bila nova verzija aplikacije MISK, ki je bila nadgrajena z grafičnim uporabniškim vmesnikom za hitro preverjanje podatkov o osebah, listinah in vozilih. Vpeljana je bila informacijska rešitev za podporo pisarniškem poslovanju v vseh policijskih upravah. Pripravljena je bila aplikacija nove elektronske pošte policije z vpeljavo digitalnih certifikatov, ki uporabnikom pošte zagotavljajo verodostojnost sporočil v elektronski obliki. Posodobljene so bile spletne strani intraneta policije in razvite nove aplikacije, ki omogočajo tudi izdelavo tabelaričnih in grafičnih prikazov statističnih podatkov o nekaterih varnostnih dogodkih.

Gradnja t. i. schengenske infrastrukture na meji s Hrvaško je uspešno potekala. Vsi mednarodni mejni prehodi so dobili LAN infrastrukturo, ki vključuje tudi optične čitalce za poenostavljen vnos podatkov. Potekalo je informacijsko opremljanje nacionalne enote Europol in vzpostavitev informacijske in telekomunikacijske povezave s centralo v Haagu. Zgrajeno je bilo tudi okolje Lotus Notes/Domino.

Telekomunikacije

V generalni policijski upravi in policijskih upravah je bilo zagotovljeno večje število vmesnikov GSM, s čimer se je povečala zmogljivost komunikacij z mobilnim omrežjem. Sistem klicnih centrov v operativno-komunikacijskih centrih je bil prilagojen njihovim novim zahtevam. V okviru priprav na prehod na tehnologijo VoIP in ISDN je bila izvedena prva faza opremljanja in povezovanja mejnih prehodov na južni meji z digitalno opremo govornih komunikacij.

Program digitalizacije radijskega omrežja PU Koper, v okviru katerega so bile uvedene nove aplikacije in storitve, je bil zaključen. Še naprej pa je potekalo prilagajanje in izboljševanje obstoječega analognega radijskega sistema. V okviru Phare in projektov twinning je bil izveden javni razpis za ponudnika digitalnega radijskega sistema po standardu TETRA, ki bo bolj funkcionalen in bo zagotavljal višjo stopnjo zaščite pri varovanju južne meje. Zlasti zahtevno je bilo varovanje srečanja predsednikov srednjeevropskih držav, pri katerem je bila uporabljena velika količina opreme (repetitorji, radijske postaje, oprema za nadzor radijskega spektra itd.).

Nadaljevala se je gradnja pristopnega omrežja do lokacij na južni meji. Največji del dejavnosti je bil usmerjen v implementacijo VoIP in 3DES, s katerimi je bil vzpostavljen integriran prenos govornih komunikacij med usmerjevalniki druge in tretje ravni. Upravljavski sistem HP Open View je bil nadgrajen, vzpostavljen je bil sistem za analizo omrežij in zagotovljeno nemoteno delovanje vseh komunikacijskih omrežij.

Videonadzor je bil uporabljen na 15 športnih prireditvah in pri dveh akcijah na državni ravni. Pri varovanju srečanja predsednikov srednjeevropskih držav so bile prvič uporabljene tudi nove tehnologije na video prenosnem področju. Pri preventivnem vzdrževanju so bili uvedeni redni pregledi sistemov videonadzora v skladu s strokovnim navodilom o uporabi videonadzornih sistemov pri varovanju policijskih objektov. Nekaj pomembnih objektov je bilo opremljenih z novim sistemom videonadzora, prostori operativno-komunikacijskih centrov nekaterih večjih policijskih uprav pa so bili na novo opremljeni z avdio-video snemalnimi sistemi.

Zaščita podatkov

Delavci policije so sodelovali pri pripravi petih predlogov uredb na podlagi zakona o tajnih podatkih, od katerih so bile štiri že sprejete, ena pa je bila še v fazi osnutka. Sprejet je bil tudi nov pravilnik o postopku in merilih določanja ter oblikah označevanja tajnosti podatkov in pripravljen osnutek novega pravilnika o varovanju policijskih podatkov.

Povezave strežnikov interneta so bile preurejene tako, da je bila povečana varnost in razpoložljivost celotnega sistema. Za zaščito nove elektronske pošte je bila nadgrajena zaščitna programska oprema za elektronski podpis policije in pripravljena standardna instalacija zaščitne opreme pri uporabniku in na strežniku.

10 KADROVSKE IN ORGANIZACIJSKE ZADEVE

V letu 2002 je bil pripravljen celovit predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z obrazložitvijo organizacijske strukture, kriterijev in dinamike sprememb sistemizacije. V prvi fazi je bilo predlaganih 1.014 novih delovnih mest v skladu s schengenskim akcijskim načrtom, v drugi 1.476, v tretji pa ukinitvev 729 delovnih mest na prihodnji notranji meji Evropske unije. Med najpomembnejšimi spremembami in dopolnitvami pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstva za notranje zadeve in policije pa so bile sistemizacija predlaganih 1.014 novih delovnih mest, ustanovitev nacionalne enote Europolu in specializirane enote za nadzor državne meje.

Na področju kadrovanja je bilo največ pozornosti namenjene zaposlovanju novih policistov za delo na prihodnji zunanji meji Evropske unije. V javnih medijih je bil objavljen razpis za prosta delovna mesta kandidatov za policiste in izveden izbirni postopek. Pripravljen je bil tudi časovni načrt izvedbe postopkov za zaposlitev diplomantov srednje policijske šole, zaposlenih pa jih je bilo 105.

Načrt zaposlovanja v policiji je bil kljub nekaterim zahtevam in omejitvam, ki jih je sprejela vlada, izpeljan skoraj v celoti, saj je bilo v januarju 2003 zaposlenih 293 od predvidenih 300 kandidatov za policiste. Na delovnih mestih neuniformiranih policistov in delavcev, ki nimajo statusa policista, so bile zaradi sklepa vlade izvedene le nadomestne zaposlitve.

Na podlagi ugotovitev delovne skupine za pripravo predloga razporeditve delovnih mest policistov v skladu z določbami predloga zakona o javnih uslužbencih so bila delovna mesta razporejena v karierne razrede, na podlagi 3. odstavka 85. člena zakona o javnih uslužbencih pa je bil pripravljen predlog drugačnih kariernih nazivov, kot jih določa zakon. Pripravljeni so bili tudi predlogi sistemizacije delovnih mest v podporo kariernemu sistemu ter metodologije in izvedbenega načrta za izvajanje kariernega sistema.

Kadrovanje, gibanje in struktura kadrov

V policiji je bilo na dan 31.12.2002 sistemiziranih 9.922 (8.907) delovnih mest, od tega 6.776 (5.838) delovnih mest uniformiranih policistov, 1.636 (1.601) delovnih mest neuniformiranih policistov in 1.510 (1.468) delovnih mest delavcev policije, ki nimajo statusa policista.

Sistemizacija in zasedba delovnih mest po statusu v letu 2002

Organizacijska enota		Št. del. mest uniform. policista	Št. del. mest neuniform. policista	Št. del. mest delavca policije	Skupaj	Delež zasedenih del. mest (v %)
GPU	Št. sistem. del. mest	780	655	526	1.961	86,3
	Št. zasedenih del. mest	590	585	517	1.692	
Policijske uprave	Št. sistem. del. mest	5.996	981	984	7.961	90,9
	Št. zasedenih del. mest	5.265	952	1.022	7.239	
Skupaj	Št. sistem. del. mest	6.776	1.636	1.510	9.922	90,0
	Št. zasedenih del.	5.855	1.537	1.539	8.931	
Delež zasedenih del. mest (v %)		86,4	93,9	101,9	90,0	

Dne 31.12.2002 je bilo zasedenih 8.931 (8.874) vseh delovnih mest ali 90,0 % sistemiziranih. Uniformiranih policistov je bilo 5.855, neuniformiranih policistov 1.537, delavcev, ki nimajo statusa policista, pa je bilo 1.539. Presežek delavcev policije glede na sistemizacijo, ki nimajo statusa policista, je bil posledica nadomeščanja delavcev, ki so bili dalj časa odsotni zaradi bolezni ali porodniškega dopusta, in zaposlovanja štipendistov ministrstva, ki bodo pozneje razporejeni na delovna mesta s statusom policista.

Sistemizacija in zasedba delovnih mest po izobrazbi v letu 2002

Zahtevana izobrazba	Sistemizacija	Dejanska izobrazba					Skupaj zasedba
		Nižja	Srednja	Višja	Visoka, univerz.	Doktorat, magisterij	
Srednja	7.088	312	5.842	40	32	0	6.226
Višja	950	20	299	416	123	0	858
Visoka ali univerzitetna	1.417	3	95	377	883	32	1.390
Drugo	467	437	20	0	0	0	457
Skupaj	9.922	772	6.256	833	1.038	32	8.931

Za 1.417 sistemiziranih delovnih mest je bila predpisana univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba (zasedenih je bilo 1.390 ali 98,1 %), za 950 delovnih mest višja strokovna izobrazba (zasedenih je bilo 858 ali 90,3 %), za 7.088 delovnih mest srednja izobrazba (zasedenih je bilo 6.226 ali 87,8 %), za 467 delovnih mest pa poklicna ali nižja izobrazba (zasedenih je bilo 457 ali 97,9 %).

Od skupno 8.931 zaposlenih je imelo ustrezno stopnjo izobrazbe 7.728 ali 86,5 % delavcev. Na delovnih mestih, za katera se zahteva univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba, je imelo ustrezno izobrazbo 914 ali 65,8 % delavcev, na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba je imelo ustrezno izobrazbo 539 ali 62,8 % delavcev, na delovnih mestih, za katera se zahteva srednja izobrazba, pa 5.914 ali 95,0 % delavcev.

Zasedba delovnih mest po spolu in starosti v letu 2002

	Št. del. mest uniform. policista	Št. del. mest neuniform. policista	Št. del. mest delavca policije	Skupaj
Povprečna starost	27	36	38	33
Moški	5.457	1.317	358	7.132
Ženske	398	220	1.181	1.799
Skupaj	5.855	1.537	1.539	8.931

Med 8.931 delavci je bilo 1.799 ali 20,1 % žensk. Največji delež žensk je bil med delavci policije, ki nimajo statusa policista (76,7 %), med neuniformiranimi policisti jih je bilo 14,3 %, med uniformiranimi policisti pa 6,8 %.

Sklenitev in prenehanje delovnih razmerij

Policija je v letu 2002 obravnavala 5.635 (5.011) vlog za zaposlitev, od tega jih je 1.177 (2.166) prispelo v zvezi z objavo prostih delovnih mest kandidatov za policiste. Delovno razmerje je bilo do konca leta sklenjeno z 252 (699) delavci. Na delovnih mestih uniformiranih policistov se jih je zaposlilo 115, večinoma diplomantov srednje policijske šole. Na delovnih mestih neuniformiranih policistov se jih je zaposlilo 14, na delovnih mestih brez statusa policist pa 123. Med 252 delavci, ki so sklenili delovno razmerje, je bilo 97 ali 38,5 % žensk.

Prosta delovna mesta so bila največkrat zasedena z notranjimi razporeditvami, zato je bilo 21 internih objav (preko elektronske pošte policije in na intranetu), v 31 primerih pa so bila prosta delovna mesta objavljena v javnih medijih preko zavoda za zaposlovanje. Objavljeni so

bili tudi trije javni razpisi, med katerimi je najobsežnejši izbor kandidatov za policiste. Za policiste, ki bodo sodelovali v mednarodnih mirovnihih operacijah, je bil objavljen interni razpis.

Zaradi sklepov vlade o prepovedi novih zaposlitev v državnih organih – z izjemo kandidatov za policiste – so bili novi delavci sprejeti le tedaj, ko je šlo za nadomestitev delavcev, ki jim je prenehalo delovno razmerje, ali začasno nadomeščanje odsotnih delavcev.

Zaposlovanje in prenehanje delovnih razmerij v letu 2002

Organizacijska enota		Št. del. mest uniform. policista	Št. del. mest neuniform. policista	Št. del. mest delavca policije	Skupaj
GPU	Prenehanje	12	18	43	73
	Sklenitev	2	7	68	77
Polijske uprave	Prenehanje	62	14	32	108
	Sklenitev	113	7	55	175
Skupaj	Prenehanje	74	32	75	181
	Sklenitev	115	14	123	252

Delovno razmerje je prenehalo 181 (214) delavcem, od tega 74 uniformiranim policistom (5 z univerzitetno ali visoko izobrazbo, 4 z višjo, 63 s srednjo in 2 z nižjo izobrazbo), 32 neuniformiranim policistom (2 z doktoratom ali magisterijem, 16 z univerzitetno ali visoko izobrazbo, 3 z višjo, 10 s srednjo in 1 z nižjo izobrazbo) ter 75 delavcem brez statusa policista (4 z univerzitetno ali visoko izobrazbo, 6 z višjo, 26 s srednjo in 39 z nižjo izobrazbo).

Največ, 47 (70) delavcem je delovno razmerje prenehalo sporazumno, 45 (52) delavcem je potekla zaposlitev za določen čas, starostno se je upokojilo 31 (32) delavcev, predčasno 14 (11) itd.

Razlogi prenehanja delovnih razmerij v letu 2002

Razlog	Št. del. mest uniform. policista	Št. del. mest neuniform. policista	Št. del. mest delavca policije	Skupaj
Sporazumno	25	12	10	47
Disciplinski ukrep	5	0	3	8
Lastna odpoved	1	0	1	2
Vojaški rok	1	1	0	2
Predčasna upokojitev	6	6	2	14
Starostna upokojitev	3	3	25	31
Invalidska upokojitev	2	0	5	7
Del. razmerje za določen čas	19	3	23	45
Smrt	2	2	2	6
Drugo	10	5	4	19
Skupaj	74	32	75	181

Stopnja fluktuacije⁹ je bila 2,0 % ali 0,4 % nižja kot v letu 2001. Nižja stopnja fluktuacije je bila predvsem posledica zmanjšanja števila delavcev, ki jim je delovno razmerje prenehalo sporazumno. Stopnja fluktuacije je bila najvišja pri delavcih brez statusa policista (4,6 %) pri neuniformiranih policistih je bila 2,2 %, pri uniformiranih policistih pa 1,2 %.

⁹ Razmerje med številom delavcev, ki jim je v določenem obdobju prenehala zaposlitev, in številom zaposlenih na začetku obdobja, ki mu je prišteto število sprejetih v tem obdobju.

Med 5.635 (5.011) vlogami za zaposlitev v policiji je 1.177 (2.166) vlog prispelo v zvezi z objavo prostih delovnih mest kandidatov za policiste, in sicer 612 vlog kandidatov in 565 vlog kandidatk. Največ vlog sta prejeli PU Maribor – 267 in Ljubljana – 253, najmanj pa PU Postojna – 49 in Koper – 58.

Razpisne pogoje je izpolnjevalo 857 kandidatov. Izbirni postopek (predizbirni test, preizkus telesnih zmogljivosti, psihološki pregled, zdravniški pregled in varnostno preverjanje) je opravilo 323 kandidatov, od tega 204 moški in 119 žensk. Kandidatom, ki so bili uspešni v izbirnem postopku, je bila ponujena zaposlitev, delovno razmerje pa je bilo sklenjeno z 293 kandidati.

Tako kot v prejšnjih letih število vlog po posameznih policijskih upravah ni bilo usklajeno s kadrovskimi potrebami policije. Iz primorske in novomeške regije je bilo občutno premalo vlog, število vlog iz severozahodne Slovenije pa je presegalo kadrovske potrebe. Zato je bilo treba v nekaterih policijskih upravah ponuditi zaposlitev kandidatom brez stalnega prebivališča na območju uprave in poskrbeti za njihovo nastanitev, česar policija v prihodnje ne bo več zmogla zagotavljati.

V šolskem letu 2002/2003 se je na razpis za vpis na izredni študij na višji policijski šoli prijavilo 182 (141) kandidatov ali 29,1 % več kot v letu 2001, 2 vlogi pa sta prispeli po poteku razpisnega roka. Pozitivno mnenje svojih enot je dobilo 37 kandidatov. V skladu s kadrovskimi potrebami policije se je v prvi letnik vpisalo 33 študentov, s katerimi so bile sklenjene pogodbe za študij, drugim 151 kandidatom pa so bili poslani negativni odgovori. Sklenjenih je bilo tudi 31 pogodb za študij v drugem letniku, saj so pogoje za vpis razen dveh izpolnili vsi študentje, vpisani v prvi letnik v šolskem letu 2001/2002. Od 33 študentov, vpisanih v prvi letnik v šolskem letu 2000/2001, je diplomiralo 32 študentov, ki so bili nato razporejeni na ustrezna delovna mesta v skladu s kadrovskimi potrebami policije.

V letu 2002 je imelo 659 delavcev policije veljavne pogodbe za izredni študij za pridobitev srednje, višje in visoke strokovne ter univerzitetne izobrazbe na šolah in fakultetah, vključno z višjo policijsko šolo. Za podiplomski študij je imelo pogodbe 38 delavcev, 492 delavcev je imelo pogodbe za pridobitev univerzitetne ali visoke izobrazbe, 110 za pridobitev višje in 19 za pridobitev srednje izobrazbe.

Leta 2002 je bilo sklenjenih 360 pogodb o študiju. Za podiplomski študij je bilo sklenjenih 29 pogodb, 241 za pridobitev univerzitetne ali visoke izobrazbe, 71 za pridobitev višje in 19 za pridobitev srednje izobrazbe. Poteklo pa je 212 pogodb za študij, od tega ena za podiplomski študij, 170 za pridobitev univerzitetne ali visoke izobrazbe, 38 za pridobitev višje in 3 za pridobitev srednje izobrazbe.

Diplomiralo je 93 delavcev policije, ki so imeli pogodbo o študiju, od tega sta dva končala srednjo šolo, 91 pa visoko strokovno šolo ali fakulteto.

Zaradi neizpolnjevanja pogojev za sklenitev pogodbe o študiju je bilo poleg 151 prošenj kandidatov za vpis v prvi letnik višje policijske šole zavrnjenih še 91 prošenj za sklenitev pogodbe za študij na drugih šolah ali fakultetah.

Na razpis ministrstva za šolstvo, znanost in šport za dodelitev državnih sredstev za odpravljanje izobrazbenega primanjkljaja, na katerega so se lahko prijavi zaposleni

državljeni Slovenije, ki so se na svoje stroške izobraževali v šolskem letu 2001/2002 ali se nameravali izobraževati v šolskem letu 2002/2003, se je prijavilo 151 delavcev policije.

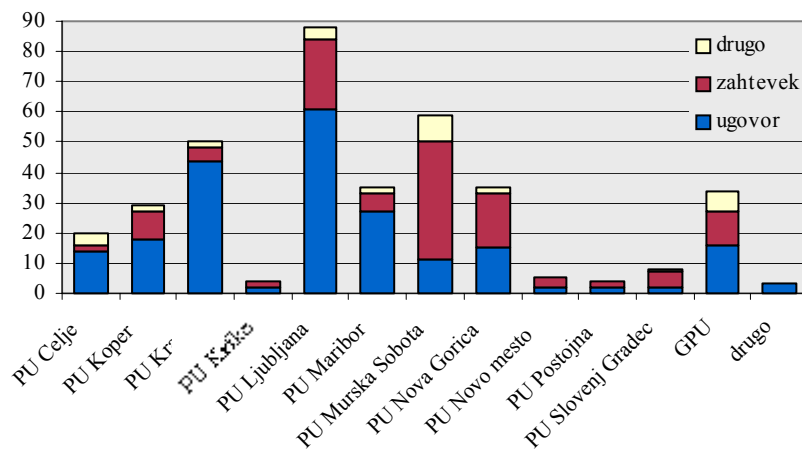
V letu 2002 je bilo za vodilne in druge delavce policije sklenjenih 9 pogodb za intenzivne individualne tečaje tujih jezikov (angleški in nemški). Za potrebe letalske enote so bile sklenjene 3 pogodbe za usposabljanje mehanikov in pogodba za usposabljanje za pridobitev dovoljenja za učenje letenja poklicnih pilotov helikopterja.

V začetku leta 2002 je štipendijo prejelo 59 štipendistov, od tega 54 za šolanje na fakultetah in visokih šolah ter 5 za šolanje na srednjih šolah. Šolanje je končalo 16 štipendistov, in sicer 12 na fakultetah, visokih in višjih šolah, 4 na srednjih šolah. Zaposlilo se je 10 štipendistov, enega ni bilo možno zaposliti, drugi pa so nadaljevali s študijem. Na podlagi razpisa 12 kadrovskih štipendij je bilo s šolskim letom 2002/03 sprejetih v štipendijsko razmerje 8 štipendistov, od tega 4 najboljši dijaki srednje policijske šole.

Pravice delavcev

Kadrovska služba policije je v letu 2002 prejela v reševanje 374 (191) zadev, od tega 214 (105) ugovorov na odločbe, 124 (61) zahtevkov za varstvo pravic iz delovnega razmerja in 36 (25) drugih zadev.

Ugovori in zahtevki po enotah v letu 2002

Od 374 prejetih zadev jih je bilo 85 rešenih ugodno za delavce, 175 jih je bilo zavrženih kot neutemeljenih in 4 kot prepozne, 103 zadeve so bile rešene z dopisom oziroma obvestilom, 7 zadev pa je ostalo nerešenih.

Policija je bila v letu 2002 udeležena v 373 (425) delovnopравниh oziroma socialnih sporih, o katerih policijo pred sodišči zastopa državno pravobranilstvo. V tem letu je bilo vloženi 65 (34) tožb pred delovnim in socialnim sodiščem. Delavci so tožbe največkrat vložili zaradi nezadovoljstva z razporeditvijo ali s plačo, ki je posledica razporeditve.

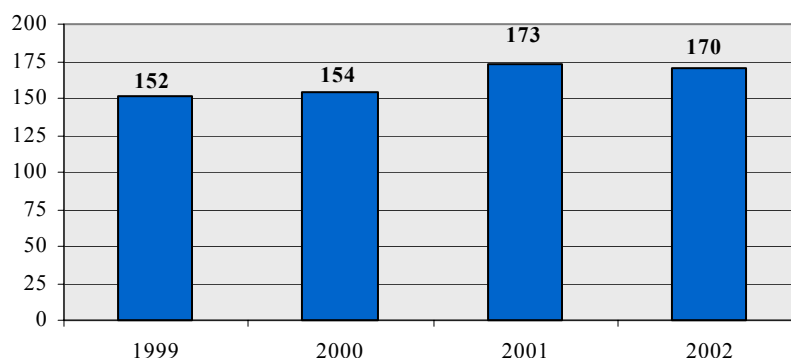
Med odprtimi zadevami jih je bilo 211 (313) v postopku pred prvostopnim sodiščem, 117 (115) pred višjim sodiščem, 29 (18) zadev je čakalo na sporočilo o pravnomočnosti ali pritožbi, 16 (7) pa jih je bilo v postopku izrednih pravnih sredstev pred vrhovnim sodiščem. S

pravnomočno sodbo je bilo zaključenih 94 (83) zadev, in sicer je v 8 (15) primerih sodišče tožbenemu zahtevku ugodilo, v 2 (10) primerih delno ugodilo, v 84 (65) primerih pa je odločilo v korist policije (tožbo je zavrnilo ali zavrglo, ustavilo postopek idr.).

Disciplinski postopki in ukrepi

Od 170 (173) disciplinskih postopkov zoper 186 delavcev policije, ki so bili uvedeni v letu 2002, jih je bilo na prvi stopnji končanih 135 (133). Pooblaščenca za vodenje disciplinskega postopka so na prvi stopnji rešili tudi 40 zadev iz leta 2001.

Disciplinski postopki na prvi stopnji v letih 1999 – 2002

Disciplinski postopki na prvi stopnji po enotah v letu 2002

Območje	Uvedeni postopki	Št. delavcev	Končani	Odperti
PU Celje	5	5	5	0
PU Koper	31	31	26	5
PU Kranj	11	12	10	1
PU Krško	9	9	8	1
PU Ljubljana	50	64	35	15
PU Maribor	13	13	12	1
PU Murska Sobota	10	10	5	5
PU Nova Gorica	7	8	7	0
PU Novo mesto	11	11	9	2
PU Postojna	5	5	4	1
PU Slovenj Gradec	1	1	1	0
GPU	17	17	13	4
Skupaj	170	186	135	35

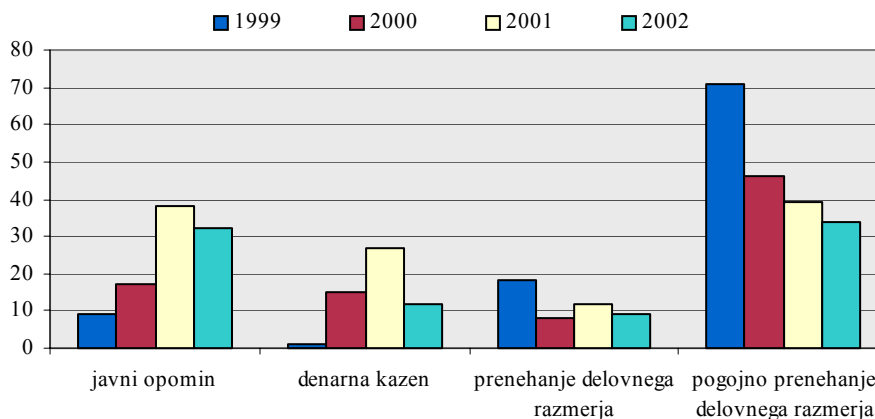
Disciplinska komisija policije je kot drugostopni organ v letu 2002 prejela v reševanje 55 (57) zadev zoper 69 (65) delavcev, od katerih so ostale 4 zadeve nerešene, poleg tega pa je rešila še eno nerešeno zadevo zoper delavca iz leta 2001.

Disciplinska komisija policije je 25 (16) ugovorov zavrnila in potrdila odločitev prvostopnega organa, 12 (12) odločb prve stopnje je spremenila (zaradi kazni ali kvalifikacije), 15 (13) razveljavila in vrnila prvostopnemu organu v novo odločanje, 10 (12) pa razveljavila in disciplinski postopek ustavila, od tega 7 (8) zaradi zastaranja.

Delavcem je bilo z dokončno odločbo disciplinskih organov policije izrečenih 87 (116) disciplinskih ukrepov, in sicer 32 (38) javnih opominov, 12 (27) denarnih kazni in 43 (51)

ukrepov prenehanja delovnega razmerja, od tega 34 (39) pogojno. Ustavljenih pa je bilo 53 (46) disciplinskih postopkov (16 zaradi zastaranja na prvi stopnji, 6 zaradi zastaranja na drugi stopnji, 16 zaradi pomanjkanja dokazov, 10 zaradi ugotovitve, da delavec ni bil odgovoren, 5 pa zaradi smotrnosti postopka). Zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa so delavci vložili 11 tožb.

Disciplinski ukrepi v letih 1999 – 2002

Zdravstveno varstvo in varstvo pri delu

V skladu s predpisi, ki se nanašajo na varnost in zdravje pri delu, in zahtevami inšpektorata RS za delo je bila izdelana Izjava o varnosti z oceno tveganja v MNZ in Policiji, ki ureja izvajanje ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Izjava o varnosti vsebuje med drugim oceno tveganja zaradi nevarnosti in škodljivosti pri delu ter zdravstveno oceno za 146 tipičnih delovnih mest. Opredeljeni so tudi splošni in posebni ukrepi za zmanjšanje ravni tveganja zaradi nevarnosti in škodljivosti pri delu ter prednostni ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, z roki in odgovornimi osebami. Posebej so določene odgovorne osebe za varnost in zdravje pri delu v posameznih organizacijskih enotah ministrstva in policije ter njihove naloge.

V letu 2002 je bilo opravljenih 2.352 preventivnih zdravstvenih pregledov, od tega 1.079 predhodnih in 1.273 obdobjnih. V ambulanti medicine dela ministrstva oziroma policije je bilo opravljenih 1.924 preventivnih zdravstvenih pregledov, in sicer 904 predhodnih zdravstvenih pregledov kandidatov za sprejem v delovno razmerje in štipendiranje ter policistov zaradi profesionalne selekcije in dela v tujini, 175 predhodnih zdravstvenih pregledov kandidatov za voznike motornih vozil ter 845 obdobjnih in drugih zdravstvenih pregledov delavcev. V zunanjih območnih ambulantah oziroma dispanzerjih medicine dela je bilo opravljenih 428 obdobjnih zdravstvenih pregledov za delavce policije, ki stalno delajo pri virih ionizirajočega sevanja in na višini, prometne policiste in voznike, policiste za delo v mirovnih operacijah in delavce, ki delajo v obratih javne prehrane.

Zdravstveno stanje pregledanih delavcev policije je bilo na splošno dobro. Morebitne poklicne bolezni, kot jih določa še veljavni samoupravni sporazum o seznamu poklicnih bolezni iz leta 1983, niso bile ugotovljene. Izjema so le okvare sluha, ki so povezane s strelskimi vajami, vendar te ne izpolnjujejo meril za poklicno bolezen. Pri pregledanih delavcih policije so bile večinoma ugotovljene lažje zdravstvene okvare. Med njimi so

najpogostejše prehranske in presnovne bolezni (motnje v presnovi maščob, čezmerna telesna teža), motnje v ostrini vida in okvare sluha (pri starejših policistih) ter obolenja ali okvare gibal, predvsem zaradi degenerativnih sprememb na hrbtenici. Zdravstvena komisija policije se je v letu 2002 sestala 6-krat in obravnavala delovno zmožnost 44 policistov. Razlogi za oceno delovne zmožnosti policistov so bile duševne bolezni ali motnje, poškodbe pri delu in zunaj dela, sindrom odvisnosti od alkohola, obolenja gibal in internistična obolenja.

V skladu z letnim programom cepljenja delavcev policije in ministrstva, ki so še zlasti izpostavljeni tveganju za okužbo z nalezljivimi boleznimi pri delu, epidemiološko situacijo v zvezi z ilegalnimi prebežniki na območju Republike Slovenije in zahtevami Nata za policiste v mirovnih operacijah, je bilo 2.923 oseb cepljenih proti klopnemu meningoencefalitisu, 2.586 proti hepatitisu B, 12 postekspozicijsko, 55 proti hepatitisu A, 108 proti tetanusu, 18 proti davici, tetanusu, poliomielitisu, hepatitisu A, hepatitisu B, trebušnemu tifusu, steklini, meningokoknemu meningitisu in klopnemu meningoencefalitisu, 2 policista pa sta prejela še 3-mesečno antimalarično zaščito.

V okviru predhodnih zdravstvenih pregledov je bilo opravljenih 817 psiholoških pregledov kandidatov za policiste in za druga dela v policiji, kandidatov za štipendiranje ter zaposlitev v ministrstvu in Sovi, poklicnih voznikov, kandidatov za inštruktorje, vodnike službenih psov in delo v mednarodnih mirovnih operacijah. Pri obdobjih zdravstvenih pregledih je bilo opravljenih tudi 32 psiholoških pregledov delavcev policije, ki delajo na višini, poklicnih voznikov in policistov po vrnitvi iz mirovnih operacij. Opravljenih je bilo še 36 drugih, predvsem kontrolnih psiholoških pregledov. V klinično psihološko obravnavo pa je bilo zajetih 88 delavcev. Skupno je bilo 260 obravnav, večinoma psihoterapevtskih, ki zahtevajo redne obiske, od nekaj mesecev do enega leta.

V okviru vzpostavitve sistema psihosocialne pomoči delavcem policije so bile opredeljene možnosti strokovne pomoči pri njihovih psihičnih težavah v okviru t. i. notranje mreže pomoči, ki jo zagotavljajo psihologi, zdravniki, socialni in kadrovski delavci v policiji, ter t. i. zunanje mreže pomoči, ki jo zagotavljajo osebni zdravniki, psihiatri in psihoterapevti v javnem zdravstvu, nevladne organizacije idr. Opredeljeni so bili tudi kriteriji za izplačilo solidarnostne pomoči delavcem v primeru daljše bolezni, težje invalidnosti, smrti delavca ali ožjega družinskega člana, elementarne nesreče ali požara. Uveden je bil tudi enotni obrazec zahtevka delavca za izplačilo solidarnostne pomoči, v katerega je treba vpisati vse podatke, ki so potrebni za odločitev o upravičenosti do tovrstne pomoči in njeno izplačilo. V skladu s kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji je bila delavcem policije oziroma njihovim družinam 358-krat izplačana solidarnostna pomoč, najpogosteje zaradi daljše bolniške odsotnosti.

Policija je v skladu z letno pogodbo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije do 30.6.2002 opravljala osnovno zdravstveno varstvo dijakov zadnjega letnika srednje policijske šole. Izvedeno je bilo tudi usposabljanje dijakov – bolničarjev in nekaterih kandidatov za policiste za opravljanje nalog iz prve pomoči ter zagotovljena nujna medicinska pomoč kandidatom za policiste. Z zaključkom šolanja zadnje generacije dijakov je prenehalo delovanje šolske splošne ambulante v mreži javne zdravstvene službe.

Na področju varstva pri delu, varstva pred ionizirajočim sevanjem in varstva pred požarom je bila izdelana ocena tveganja na tipičnih delovnih mestih v ministrstvu, generalni policijski upravi in vseh policijskih upravah, izvedena so bila usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred ionizirajočimi sevanji, usposabljanja za uporabo osebne varovalne

opreme za delo na višini in zaščito dihal, za opravljanje preventivnih in protibombnih pregledov prostorov in objektov, za varno delo z nevarnimi kemikalijami in za uporabo izolirnih dihalnih aparatov. Skupaj z republiškim inšpektorjem za delo je bilo opravljenih 10 pregledov objektov policije, 6 pregledov prostorov za pridržanje in 2 pregleda delovnih prostorov policije. Opravljene so bile tudi meritve mikroklimе in osvetljenosti v posameznih prostorih policije.

Pri policistih, ki delajo z odprtimi viri ionizirajočih sevanj, in policistih, ki sodelujejo v mirovnihi operacijah, se je redno izvajala osebna dozimetrija. Pri pretočnih rentgenskih aparatih pa je bila vzpostavljena dozimetrija delovnega mesta. Začasna dozimetrija delovnega mesta, vključno z meritvami ionizirajočega sevanja, je bila izvedena pri najetih pretočnih rentgenskih aparatih za izvedbo varovanja srečanja predsednikov srednjeevropskih držav.

11 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

11.1 IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST POLICIJE

Izvajanje izobraževalnega programa višji policist

V študijskem letu 2001/2002 je študij na višji policijski šoli končala prva generacija študentov. Od 33 vpisanih študentov je študij z zagovorom diplomske naloge uspešno zaključilo 32 študentov. Iz druge generacije študentov, ki je s študijem začela v študijskem letu 2001/2002, je pogoje za vpis v drugi letnik izpolnilo 31 od 33 vpisanih študentov. V študijskem letu 2002/2003 pa se je v prvi letnik vpisalo 33 študentov.

Študenti prvega in drugega letnika višje policijske šole so praktični del izobraževanja opravljali v policijskih enotah po vsej Sloveniji, hkrati pa so pripravljali tudi seminarske naloge. Predvsem za študente drugega letnika je bilo poskrbljeno, da so prakso opravljali na delovnih mestih, ki jih bodo zasedli po končanem študiju. Vsi študenti so v avtošoli srednje policijske šole opravili tečaj varne vožnje. Za študente so bila organizirana tudi predavanja zunanjih strokovnjakov (varuh človekovih pravic, državni tožilec, preiskovalni sodnik, sodni izvedenec, sodnik za prekrške, predstavniki Amnesty International), obiski v policijskih enotah, drugih državnih ustanovah in podjetjih ter sodelovanje pri nekaterih usposabljanjih policistov. Študenti so bili v skladu s programom vključeni tudi v varovanja najzahtevnejših javnih in športnih prireditev.

Izvajanje vzgojno-izobraževalnega programa policist

V letu 2002 je program srednjega strokovnega izobraževanja končala zadnja – 32. generacija dijakov. Vseh 111 dijakov je opravilo obveznosti zadnjega letnika, 107 dijakov pa je opravilo še poklicno maturo. Spremenjen koncept izvedbe poklicne mature je prvič omogočil neposredno primerjavo doseženih rezultatov z istovrstnimi šolami v državi, ki je pokazala, da so dijaki srednje policijske šole dosegli nadpovprečne rezultate. Program vožnje za pridobitev voznškega dovoljenja A kategorije je uspešno končalo 106 dijakov, program vožnje za pridobitev voznškega dovoljenja B kategorije pa vseh 111 dijakov.

V skladu s pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja v srednjem izobraževanju je manjkajoče obveznosti za zaključni letnik opravljalo 6 dijakov iz 30. in 31. generacije.

Izvajanje izobraževalnega programa izpopolnjevanja za poklic policist

V letu 2002 se je 351 kandidat in kandidatov za policiste III. generacije udeležilo drugega praktičnega usposabljanja. Vsi kandidati so usposabljanje uspešno končali. Prav tako so uspešno izvedli 12-dnevno zaključno policijsko vajo v Gotenici in v II. modulu izobraževalnega programa izpolnili pogoje za opravljanje zaključnega izpita. V rednem in popravnem roku je opravilo zaključni izpit 349 kandidatov za policiste, 2 kandidata pa nista bila uspešna.

Z izpopolnjevanjem za poklic policist je začelo 421 kandidatov in kandidatki IV. generacije. Izpite po končanem I. modulu izobraževalnega programa, ki so pogoj za udeležbo na prvem praktičnem usposabljanju, je opravilo 410 kandidatov. Praktično usposabljanje je končalo 409 kandidatov, ki so nadaljevali izpopolnjevanje v II. modulu izobraževalnega programa. V rednih izpitnih rokih je obveznosti do konca leta izpolnilo 261 kandidatov, en kandidat pa je sporazumno prekinil delovno razmerje.

Izvajanje programov izpopolnjevanja in usposabljanja

Letni načrt izpopolnjevanja in usposabljanja z naslovom Katalog 2002 je obsegal 137 programov. Izvedeni so bili 104 programi iz kataloga ter 22 dodatnih, nenačrtovanih usposabljanj. Skupno je bilo 126 usposabljanj, pri čemer so bili posamezni programi večkrat izvedeni. Napisanih je bilo 148 odločb za usposabljanja in izdanih 8.084 potrdil o udeležbi. Usposabljanja je izvajalo 550 delavcev policije in 124 zunanjih izvajalcev, od tega 106 domačih in 18 tujih.

V letu 2002 je bilo izšolanih 7 vodnikov in 20 službenih psov za splošno uporabo, 5 vodnikov in 13 službenih psov za specialistično uporabo, vodnik in pes za odkrivanje oseb, 2 vodnika za učenje sledenja in 9 vodnikov za izvajanje praktične vadbe.

Izvajanje programov usposabljanja za zunanje udeležence

Različnih programov usposabljanja, ki jih je organizirala policija, se je udeležilo 250 zunanjih udeležencev, predvsem predstavnikov tožilstev, sodišč, centrov za socialno delo, nevladnih organizacij in drugih ustanov, s katerimi policija največ sodeluje.

V programe usposabljanja so se na podlagi sporazuma vključevali tudi pripadniki Slovenske vojske. Skupaj s policisti je 20 pripadnikov vojske opravilo osnovni tečaj za policista prometnika. Delavci policije so sodelovali tudi pri izvedbi programa usposabljanja Slovenske vojske za pridobitev pooblastil vojaškega policista. Za Carinsko upravo RS pa je policija izšolala službenega psa za specialistično uporabo.

V okviru glavnega kriminalističnega tečaja in specialističnega tečaja za mejne zadeve Srednjeevropske policijske akademije (SEPA) se je usposabljanja v Sloveniji udeležilo 50 policistov iz osmih srednjeevropskih držav. Na podlagi zakona o ratifikaciji dogovora med

vladama Republike Slovenije in Republike Albanije o sodelovanju v boju proti terorizmu, ilegalnemu prometu z mamili in organiziranemu kriminalu pa se je v Sloveniji šolalo 10 pripadnikov enote R.E.N.E.A.

11.2 IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE DELAVCEV POLICIJE

Udeležba v programih policije

V letu 2002 je bilo na podlagi izdanih odločb izvedenih 13 usposabljanj s področja splošnih policijskih nalog, 29 s področja kriminalističnega preiskovanja, 10 s področja prometa, 5 s področja nadzora državne meje in izvajanja predpisov o tujcih, 9 s področja socialnih veščin, 12 za pripadnike posebnih policijskih enot, 14 za vodnike službenih psov in 11 računalniških usposabljanj. Posamezna usposabljanja so bila izvedena večkrat.

Policijske uprave so izvajale redno vadbo samoobrambe in praktičnega postopka ter usposabljanja za uporabo policijskih pooblastil. Usposabljanja za uporabo policijskih pooblastil so izvajali za to usposobljeni pomočniki komandirjev, pripravljen pa je bil tudi program nadaljevalnega usposabljanja. Na vseh policijskih upravah so potekala usposabljanja za uporabo merilnikov hitrosti v cestnem prometu, varno delo na železnici, uporabo tehnike in prepoznavanje listin na mejnih prehodih ter usposabljanja za mentorje oziroma inštruktorje policistom pripravnikom in kandidatom za policiste. Policijske uprave so izvedle predpisane štiri vaje v streljanju na enoten način, kot je bil določen v začetku leta. Potekala pa so tudi usposabljanja rezervne sestave policije.

Udeležba v programih zunanjih domačih in tujih ustanov

V programih drugih domačih ustanov se je usposabljal 341 delavcev policije, ki so se udeležili 159 različnih oblik usposabljanj, 87 delavcev policije pa je obiskovalo 79 različnih tečajev tujih jezikov.

S finančno pomočjo veleposlaništva Velike Britanije sta bili v Gotenici dve usposabljanji na temo človekovih pravic in v skupnost usmerjenega policijskega dela, ki sta ju izvajala britanska policijska strokovnjaka.

V tujini pa se je 94 delavcev policije udeležilo 54 različnih oblik usposabljanj. Največ usposabljanj v tujini je bilo organiziranih v okviru Srednjeevropske policijske akademije (SEPA), in sicer sta 2 delavca obiskovala glavni kriminalistični tečaj, 3 delavci so se udeležili specialističnega tečaja za mejno policijo, 23 delavcev pa se je udeležilo 9 seminarjev in absolventskega srečanja. V okviru Evropske policijske akademije (CEPOL) se je 8 seminarjev udeležilo 14 udeležencev. Podjetje BMW iz Zvezne republike Nemčije pa je organiziralo usposabljanje za 22 policistov motoristov.

12 FINANČNO-MATERIALNE ZADEVE

12.1 IZVAJANJE FINANČNEGA NAČRTA

S 1. januarjem 2002 se je začel uporabljati zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2002 in 2003. Na podlagi sprejetega proračuna Republike Slovenije je bil pripravljen interni finančni načrt policije. Policiji je bilo odobrenih 51.679.151.000 SIT, od tega 50.999.456.000 SIT proračunskih sredstev in 679.695.000 SIT namenskih sredstev.

Glavni dejavniki, ki so vplivali na izvrševanje finančnega načrta policije, in razlogi za spremembo proračuna policije za leto 2002 so bili naslednji:

- likvidnostne težave proračuna Republike Slovenije za leto 2001, zaradi katerih policiji niso bila nakazana sredstva v višini 315 milijonov SIT; obveznosti so bile prenesene v leto 2002, kar je pomenilo zmanjšanje razpoložljivih sredstev, dodeljenih za leto 2002;
- zagotavljanje sredstev za Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zaradi česar je bilo iz proračuna policije odvzetih 236 milijonov SIT;
- ukrepi za uravnoteženje proračuna, zaradi katerih je bil pripravljen rebalans proračuna Republike Slovenije za leto 2002, s katerim je bilo iz proračuna policije odvzetih 650 milijonov SIT;
- varovanje srečanja predsednikov srednjeevropskih držav, zaradi katerega so bila policiji iz tekoče proračunske rezerve odobrena dodatna sredstva v višini 300 milijonov SIT;
- prerazporeditve sredstev znotraj posameznih proračunskih postavk in med njimi (samo za plače je bilo prerazporejenih 418,7 milijonov SIT);
- zagotavljanje sredstev za potrebe informiranja javnosti o vključevanju v Nato, zaradi česar je bilo policiji iz ekonomskega namena investicij odvzetih 4.283.000 SIT;
- povečanje sredstev iz naslova namenskih sredstev – donacij, lastne dejavnosti in sredstev odškodnin.

Zaradi likvidnostnih težav proračuna Republike Slovenije za leto 2002 niso bila nakazana sredstva v višini 245 milijonov SIT za plačilo že zapadlih obveznosti v letu 2002. Te zapadle obveznosti, vključno z obrestmi zaradi nepravočasnih plačil, so dodatno obremenile proračun policije za leto 2003. Največji delež sredstev, ki niso bila nakazana (167 milijonov SIT), se je nanašal na redne materialne stroške.

Ob upoštevanju vseh navedenih sprememb je veljavni proračun policije za leto 2002 ob koncu leta znašal 51.241.467.000 SIT, od tega 50.559.015.000 SIT proračunskih sredstev in 682.452.000 SIT namenskih sredstev.

Poraba sredstev proračuna policije za leto 2002 je znašala 50.809.058.000 SIT ali 99,2 % veljavnega proračuna, od tega 99,4 % proračunskih sredstev in 81,1 % namenskih sredstev.

Poraba sredstev proračuna policije za leto 2002

Proračun policije	Sprejeti proračun (v 1.000 SIT)	Sprejeti proračun po rebalansu* (v 1.000 SIT)	Veljavni proračun (v 1.000 SIT)	Poraba (v 1.000 SIT)	Struktura porabe (v %)	Delež porabe (v %)
Proračunska sredstva	50.999.456	50.650.947	50.559.015	50.255.592	98,91	99,40
Plače	38.924.811	38.736.360	39.170.816	39.170.738	77,09	100,00
Materialni stroški	8.629.640	8.560.093	8.204.608	7.947.331	15,64	96,86
Investicije	3.445.005	3.354.494	3.183.590	3.137.523	6,18	98,55
Namenska sredstva	679.695	229.695	682.452	553.466	1,09	81,10
Donacije	1.815	1.815	6.991	2.832	0,01	40,50
Lastna dejavnost	220.857	220.857	647.521	548.878	1,08	84,77
Sredstva odškodnin in zavarovanj premoženja	7.023	7.023	27.940	1.756	0,00	6,29
Helikopter	450.000	0	0	0	0,00	0,00
Skupaj	51.679.151	50.880.642	51.241.467	50.809.058	100,00	99,16

* Sprejeti proračun po rebalansu vključuje vse prerazporeditve sredstev v obdobju od 1. januarja do junija 2002, ko je bil sprejet rebalans proračuna za leto 2002.

Pomembnejša odstopanja v izvajanju finančnega načrta so bila predvsem na področju plač, materialnih stroškov in investicij. Za izplačilo novembrskih plač zaposlenim v policiji je primanjkovalo 435,7 milijonov SIT. Manjkajoča sredstva so bila zagotovljena s prerazporeditvijo sredstev znotraj proračunskih postavk policije v višini 418,7 milijonov SIT, razlika pa iz sredstev ministrstva za notranje zadeve. Na področju materialnih stroškov so se sredstva med letom zmanjšala za 425 milijonov SIT, na področju investicij pa za 261,4 milijona SIT. Zmanjšanje sredstev je bilo predvsem posledica rebalansa proračuna v juliju 2002 in zagotavljanja sredstev za plače.

12.2 MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA IN OPREMA

Na področju nabave materialno-tehničnih sredstev in storitev je poslovanje potekalo v skladu z zakonodajo, ki ureja področje javnih financ in postopke oddaje javnih naročil. Nabava blaga, storitev in investicije so potekale na podlagi sklenjenih pogodb in naročilnic v skladu s sprejetim internim finančnim načrtom policije za leto 2002 in načrtom nabav in gradenj policije za leto 2002.

Prevozna sredstva

Na podlagi javnega razpisa je bilo najetih 60 civilnih patroljnih vozil, del razpisa za najem 20 večjih terenskih vozil in 5 kombiniranih vozil brez policijske opreme za prevoz oseb pa ni uspel. Prav tako ni uspel javni razpis za nakup letnih in zimskih pnevmatik. V skladu z 2. členom zakona o javnih naročilih je bil uspešno izveden javni razpis za najem 20 vozil za potrebe posebne policijske enote in 5 terenskih vozil za potrebe urada za varnost in zaščito ter javni razpis za najem nadomestnega plovila za potrebe pomorske policije. Policija je tudi sodelovala pri izvedbi javnih razpisov za obnovo plovila P-111 in obnovo dveh helikopterjev.

V policiji je bilo konec leta 2002 v uporabi 2.061 prevoznih sredstev ali 67,3 % sistemiziranih, od tega jih je bilo v lasti policije 1.713 ali 55,9 % sistemiziranih prevoznih sredstev.

Prevozna sredstva v letu 2002

Vrsta prevoznih sredstev	Število prevoznih sredstev v uporabi	Kriterij izločitve	Število prevoznih sredstev, ki izpolnjujejo kriterij izločitve
Osebno civilno vozilo	812	7 let ali 160.000 km	363
Osebno policijsko vozilo	539	5 let ali 160.000 km	275
Terenska vozila	235	10 let ali 180.000 km	178
Intervencijska vozila	124	8 let ali 180.000 km	34
Kombinirana vozila	74	8 let ali 180.000 km	28
Motorna kolesa	184	8 let ali 80.000 km	88

V letu 2002 je bilo nabavljenih 61 prevoznih sredstev, 326 pa jih je bilo izločenih in prodanih. Najetih je bilo 60 osebnih civilnih patroljnih vozil in 5 terenskih vozil, dobavljenih pa 37 vozil (28 v okviru programa Phare, 4 v okviru sporazuma med ministrstvom za notranje zadeve Republike Slovenije in zveznim notranjim ministrstvom Zvezne republike Nemčije o izvajanju pomoči pri opremljanju v obdobju med 1999 in 2002 in 5 na podlagi sklepa vlade).

Poslovni objekti

Objekti, ki jih zaseda policija, so bili v letu 2002 tekoče vzdrževani, kot so to omogočala razpoložljiva finančna sredstva. Poleg nujnih vzdrževalnih dela ter popravil in servisnih storitev na napravah, ki so v uporabi, so bila opravljena tudi nekatera večja vzdrževalna dela.

Na področju investicij in investicijskega vzdrževanja so bile opravljene naslednje pomembnejše dejavnosti:

- sprejet je bil program novogradenj, adaptacij in nakupov policijskih objektov za nadzor državne meje po schengenskih standardih; opravljena je bila cenitev petih objektov, ki so v planu prednostnega odkupa, cenitev nadaljnjih treh objektov in priprava dokumentacije za obnovo objekta PMP Ilirska Bistrica pa še ni bila zaključena;
- za objekt PP Ljubljana Moste je bil izveden javni razpis in začetek pogajanj s ponudniki, za objekt generalne policijske uprave pa je bil prav tako izveden javni razpis, ki je še v fazi analiziranja ponudb;
- v oktobru se je začela gradnja objekta PP in PPP Murska Sobota;
- gradnja objekta PP Ptuj in gradnja garaž PPP Maribor je bila zaključena;
- začela se je adaptacija objekta na ulici Jožeta Jame v Šentvidu za potrebe urada za varnost in zaščito, objekt pa je bil tudi v celoti odplačan;
- v objektu centra za tujce v Velikem Otoku pri Postojni je bila izvedena prva faza adaptacije poslovnih prostorov in preselitev tujcev iz centra za tujce v Ljubljani;
- z občino Postojna je bila sklenjena menjalna pogodba o brezplačnem prenosu štirinajstih objektov v kompleksu nekdanje vojašnice v Velikem Otoku;
- obnovljeni so bili prostori za pridržanje na PP Maribor I., PP Postojna PP Celje, PP Velenje in PP Sežana;

- obnovljeno je bilo toplovodno omrežje v objektih policijske akademije v Tacnu;
- izgradnja montažnega prizidka centra za tujce v Prosenjakovcih je bila v fazi pridobivanja dokumentacije;
- v skladu z načrtom prodaje državnega premoženja je bil prodan poslovno- stanovanjski objekt v Mokronogu in garaža v Trebnjem.

Tudi v letu 2002 je bila posebna pozornost namenjena nadaljevanju dejavnosti v zvezi s pripravo prostorsko izvedbenih aktov za območje Gotenice in pridobivanju uporabnih dovoljenj za posamezne objekte centra za oskrbo Gotenica. Projekt Ureditveni načrt Gotenica – vadbeni center policije je bil v zaključni fazi programske zasnove.

Osebna in dopolnilna oprema

Zaradi neuspešnih javnih razpisov na področju osebne in dopolnilne opreme niso bila nabavljena oblačila s parapropustno membrano (bunda, anorak, dežne hlače, dežni plašč, odsevna vetrovka, kapa s ščitnikom), moški čevlji in srajce. Redna letna delitev opreme je bila v celoti izvedena samo za V. generacijo kandidatov za policiste, vse obstoječe zaloge pa so bile izčrpane.

Nabavljeno je bilo 1.170 zaščitnih mask, 2.500 dodatnih filtrov za zaščitne maske, 5000 tonf, 450 intervencijskih čelad, 486 parov ščitnikov za goleni in roke, 4 neprebojni jopiči in čelade, 110 neprebojnih telovnikov, 30 neprebojnih srajc, 250 intervencijskih rokavic in 23 taktičnih jopičev. Nabavljena so bila tudi zaščitna sredstva za konje in pse ter obleke za markerje. Nabavljenih je bilo še 110 pištol znamke Glock, 5 kompletov avtomatskih pušk, polavtomatska puška in puška za omamljanje ter potrebna količina streliva in plinskih sredstev.

12.3 DRUGE ZADEVE

Upravičencem v policiji je bilo dodeljenih 23 stanovanj, od tega sta bili 2 stanovanji dodeljeni v skladu s 17. členom stanovanjskega pravilnika. Dvakrat je bil objavljen javni razpis za nakup štirih dvosobnih stanovanj, vendar se ni javil noben ponudnik.

Na območju PU Postojna, Novo mesto, Krško, Murska Sobota in Celje je bilo 13 nezasedenih stanovanj prekategoriziranih v samske sobe. V skladu s sporazumom o dokončni ureditvi medsebojnih razmerij med ministrstvom za notranje zadeve in Sovo so bila Sovi predana v upravljanje štiri nezasedena stanovanja.

Policija je skrbela za pripravo osnovnih obrokov za kadete (do junija 2002), kandidate za policiste, policiste na usposabljanju in za ilegalne prebežnike. Pripravljala je hrano za delavce ministrstva za notranje zadeve in policije ter skrbela za številne pogostitve ob protokolarnih obiskih in različnih slovesnostih.

V letu 2002 je bilo v počitniških objektih policije 29.546 (32.869) nočitev, največ na Debelem rtiču (20.952) in v Bohinju (3.045). V sodelovanju z madžarskim ministrstvom za notranje zadeve je 149 njihovih delavcev letovalo v počitniških objektih slovenske policije, v njihovih objektih pa 86 naših delavcev.

V skladu s sporazumom o dokončni ureditvi medsebojnih razmerij med ministrstvom za notranje zadeve in Sovo so bili Sovi predani v upravljanje planinski koči Ojstrica in Skuta na Veliki planini ter objekt Snežnik v Bohinju.

13 **NORMATIVNA DEJAVNOST**

Delavci policije so sodelovali pri pripravi številnih predlogov zakonov in podzakonskih aktov z delovnega področja policije in drugih državnih organov. Nadaljevala se je tudi obsežna priprava internih aktov policije.

Delavci policije so sodelovali pri pripravi predlogov:

- zakona o izvozu blaga z dvojno rabo (sprejeto),
- zakona o javnih zbiranjih (sprejeto),
- zakona o eksplozivih (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varnosti cestnega prometa (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o obrambi (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojaški dolžnosti (sprejeto),
- zakona o nadzoru državne meje (sprejeto),
- zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (sprejeto),
- zakona o varnosti na smučiščih (sprejeto),
- zakona o omejevanju porabe alkohola (sprejeto),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kemičnem orožju (v obravnavi),
- zakona o dopolnitvah zakona o omejevalnih ukrepih (v obravnavi),
- zakona o preprečevanju korupcije (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kemikalijah (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zasebnem varovanju in obveznem organiziranju službe varovanja (v obravnavi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (v pripravi),
- zakona o varnosti cestnega prometa (v pripravi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o predhodnih sestavinah za proizvodnjo prepovedanih drog (v pripravi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah kazenskega zakonika (v pripravi),
- zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (v pripravi).

Sodelovali so tudi pri pripravi:

- soglasij za zakonske in podzakonske akte, ki so povezani z varnostjo cestnega prometa (nacionalni program varnosti cestnega prometa v Republiki Sloveniji, pravilnik o nivojskih prehodih ceste preko železniške proge, pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike hitrosti v cestnem prometu),
- uredbe o načinu in postopku varnostnega preverjanja ter o postopku izdaje in preklica dovoljenja za dostop do tajnih podatkov (sprejeto),
- uredbe o načinih in oblikah označevanja tajnih podatkov ter o fizičnih, organizacijskih in tehničnih ukrepih ter postopkih za varovanje tajnih podatkov (sprejeto),

- uredbe o notranjem nadzoru nad izvajanjem zakona o tajnih podatkih in predpisov, izdanih na njegovi podlagi (sprejeto),
- uredbe o ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za posredovanje tajnih podatkov drugi organizaciji (sprejeto),
- pravilnika za izvajanje zakona o javnih zbiranjih (sprejeto),
- pravilnika o odobritvi embalaže za prevoz nevarnega blaga (sprejeto),
- pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o vozilih s prednostjo in vozilih za spremstvo (sprejeto),
- predloga sprememb in dopolnitev pravilnika o merilih in postopkih za določanje zaupnosti podatkov (sprejeto),
- pravilnika o postopku in merilih določanja ter oblikah označevanja tajnosti podatkov policije (sprejeto),
- pravilnika o območjih in sedežih policijskih postaj (sprejeto),
- pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ministrstva za notranje zadeve in policije (sprejeto),
- pravilnika o sistemizaciji materialno-tehničnih sredstev in opreme ter poslovanju s sredstvi iz popisa za delo policije ob naravnih in drugih nesrečah, ob ogrožanju notranje varnosti ter v izrednem stanju in vojni (sprejeto),
- pravilnika o nošenju policijske uniforme (sprejeto),
- navodila za vzpostavitev delovanja centra za tujce glede na novo organizacijo in sistemizacijo (delovanje izpostav) (sprejeto),
- uredb za izvajanje zakona o omejevalnih ukrepih (v obravnavi),
- uredbe o dovoljenjih in soglasjih za promet in proizvodnjo vojaškega orožja in opreme (v obravnavi),
- pravilnika o ravnanju z izročnim, najdenim, zaseženim in odvzetim orožjem (v obravnavi)
- spremembe pravilnika o sistemizaciji materialno-tehničnih sredstev za opremo vodnikov in službenih psov, za opremo konjenikov in službenih konj (v obravnavi),
- pravilnika o zagotavljanju pravne pomoči policistom v zvezi z opravljanjem uradnih nalog in posameznikom v zvezi z dano pomočjo policiji (v obravnavi),
- pravilnika o priznanjih policije (v obravnavi),
- uredbe o tujcih, ki ne potrebujejo dovoljenja za prebivanje (v skladu s spremenjenim 34. členom zakona o tujcih) (v pripravi),
- predloga sprememb in dopolnitev pravilnika o varovanju podatkov (v pripravi),
- pravilnika o kompletni uniformi in rokih trajanja (v pripravi),
- sprememb pravilnika o počitniški dejavnosti (v pripravi),
- stanovanjskega pravilnika policije (v pripravi),
- pravilnika o pogojih za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje (v pripravi),
- navodila o hrambi zaseženega orožja (v pripravi).

Interni akti, ki jih je pripravljala policija, so bili naslednji:

- dopolnitve in spremembe pravil za izvajanje nadzora v policiji (sprejeto),
- usmeritve za prisilno ustavljanje voznikov prevoznih sredstev (sprejeto),
- usmeritve za delo policije pri zagotavljanju varnosti v železniškem prometu (sprejeto),
- usmeritve za uporabo tehničnih sredstev za fotografiranje, video in avdio snemanje na prireditvah (sprejeto),

- usmeritve za spremljanje javnih shodov in prireditev kot odraz antiglobalističnega gibanja (sprejeto),
- usmeritve za ravnanje s prijavnicami gostov in vnos podatkov (sprejeto),
- usmeritve za policijske postopke, povezane s prisilnim pristankom zrakoplova (sprejeto),
- usmeritve za ravnanje z zaseženimi predmeti v policijskih enotah (sprejeto),
- usmeritve za izdajanje potrdil o opravljenem preizkusu znanja o ravnanju z orožjem (sprejeto),
- usmeritve za izvajanje zakona o javnih zbiranjih (sprejeto),
- usmeritve za delo policije pri odkritju prikritega orožja v različnih predmetih (sprejeto),
- usmeritve za policiste pri obravnavanju kaznivih dejanj in prekrškov v zvezi z nedovoljenim prometom ali posestjo orožja (sprejeto),
- usmeritve za pridobivanje oziroma nadgradnjo informacij, ki so bile pridobljene s strani tujih varnostnih organov (sprejeto),
- usmeritve gospodarski zbornici Slovenije za preveritev zadržkov za izdajo vstopnih vizumov (sprejeto),
- usmeritve za ukrepanje zoper mednarodni terorizem (sprejeto),
- usmeritve policistom glede zasega eksplozivnega orožja (sprejeto),
- usmeritve za ravnanje s konopljo (sprejeto),
- usmeritve o zasegu vozil, uporabljenih pri izvrševanju kaznivega dejanja prepovedanega prehoda čez državno mejo (sprejeto),
- usmeritve v zvezi z akcijo Corado na področju preprečevanja in preiskovanja tatvin motornih vozil (sprejeto),
- usmeritve za delo na področju nedovoljenega odjemanja mineralnih snovi (sprejeto),
- usmeritve za izvajanje izbirnih postopkov za zaposlitev v policiji (sprejeto),
- usmeritve za komuniciranje policije z javnostmi v kriznih in konfliktnih okoliščinah (sprejeto),
- usmeritve za varovanje kulturne dediščine (sprejeto),
- usmeritve za delo na področju notranje zaščite (sprejeto),
- strokovno navodilo za pripravo ocen ogroženosti določenih oseb, objektov in okolišev objektov, v katerih so sedeži državnih organov (sprejeto),
- spremembe in dopolnitve navodila o sprejemanju, evidentiranju, obravnavanju in vnosu podatkov o kaznivih dejanjih, ovadenih osebah in oškodovancih v računalniško evidenco (sprejeto),
- spremembe in dopolnitve metodološkega navodila za izdelavo letnih in polletnih poročil o delu (sprejeto),
- smernice za delo policije na področju avtomobilske kriminalitete (sprejeto),
- smernice za delo konzularnega sektorja ministrstva za zunanje zadeve ob upoštevanju novih standardov za pridobitev vstopnih vizumov (sprejeto),
- konkretizacija nalog za varovanje kulturne dediščine (sprejeto),
- strategija računalniškega preiskovanja in analitske dejavnosti na področju kriminalitete (sprejeto),
- priročnik o prikritih metodah in ukrepih (sprejeto),
- priročnik za varno delo na železnici (sprejeto),
- protikorupcijski program v policiji (sprejeto),
- opomnik za sodelovanje in ukrepe sil za zaščito, reševanje in pomoč ter policije pri nesrečah in pogrešanju oseb v gorah (sprejeto),
- opomnik za delo policistov pri ugotavljanju varnostnega dogodka z elementi nestrpnosti (sprejeto),

- ukrepi za izvajanje strategije v skupnost usmerjenega preventivnega dela (sprejeto),
- navodilo za rokovanje z anonimnimi pisanji in njihovem pošiljanju v preiskavo (v obravnavi),
- smernice za delo policije na področju nasilja nad otroci (sprejeto),
- priročnik za ravnanje s službeno pištolo (sprejeto),
- normative za gradnjo, adaptacijo in vzdrževanje prostorov za pridržanje (sprejeto),
- katalog postopkov delovanja PPE (v pripravi),
- usmeritve za varovanje državne meje zunaj mejnih prehodov s policisti vodniki službenih psov in policisti konjeniki (v pripravi),
- usmeritve za uporabo fotorobota (v pripravi),
- usmeritve za uporabo strelnega orožja (v pripravi),
- usmeritve za izvajanje zakona o plovbi po celinskih vodah (v pripravi),
- navodilo o izpolnjevanju obrazca o denarnem kaznovanju JV/PROM-1 (v pripravi),
- navodilo za uporabo poligrafske metode pri preiskovanju kaznivih dejanj (v pripravi),
- navodilo o uporabi, oskrbovanju in šolanju službenih psov policije (v pripravi),
- navodilo o skladiščenju, čiščenju in mazanju orožja (v pripravi),
- načrt za operacionalizacijo strategije računalniškega preiskovanja in analitske dejavnosti na področju kriminalitete (v pripravi),
- strokovno navodilo o upravljanju s kriptozaiščitnimi sistemi ITSP (v pripravi).

14 MEDNARODNO SODELOVANJE

Policija je v letu 2002 izvajala načrtovane naloge na podlagi strategije mednarodnega sodelovanja, ki določa naslednje prioritete: izvajanje nalog na področju vključevanja v Evropsko unijo, sklenitev dvostranskih in večstranskih sporazumov o policijskem sodelovanju, sodelovanje v mednarodnih varnostnih pobudah in sodelovanje na drugih področjih (mednarodne ekspertne skupine, mednarodne mirovne operacije, izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje).

Priprave na vključitev v Evropsko unijo

V prvem polletju 2002 je bil uspešno zaključen enoletni projekt twinninga s področja preprečevanja in zatiranja organiziranega kriminala s partnerskima državama Italijo in Španijo. V drugem polletju se je v sodelovanju s španskim notranjim ministrstvom začel nov enoletni projekt twinninga s področja mednarodnega policijskega sodelovanja.

Predstavniki policije so sodelovali v projektu s področja drog, ki ga vodi urad za droge, sodelovali pa so tudi pri pripravah na projekt, ki ga na področju carinskih zadev vodi Eurocustoms. Sodelovali so v nekaterih delovnih telesih Evropske unije (CIREFI, TAIEX idr.), in sicer pri spreminjanju zakonodaje na področju pravosodja in notranjih zadev ter izvajanju državnega programa za vstop Republike Slovenije v Evropsko unijo. Vključili so se tudi v program Evropske unije Hippokrates, ki se nanaša na poenotenje pristopa držav pri preprečevanju kriminala in drugih varnostnih pojavov.

Za sodelovanje z Europolom je bil ustanovljen nov oddelek v upravi kriminalistične policije, na sedež Europa v Haagu pa je bil napoten slovenski uradnik za zvezo.

Dvostransko policijsko sodelovanje

V letu 2002 so se končali, nadaljevali ali začeli postopki za sklenitev sporazumov o vračanju oseb z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Kitajsko in Turčijo, s področja organiziranega kriminala z Bosno in Hercegovino, Ciprom, Estonijo, Iranom, Latvijo, Litvo, Malto, Turčijo, Španijo, Švedsko, Švico in Veliko Britanijo, s področja policijskega sodelovanja pa s Francijo in Grčijo. S posameznimi državami je potekal postopek sklenitve izvedbenih protokolov s področja vračanja oseb s Češko in Poljsko, s področja organiziranega kriminala pa s Poljsko in Rusijo.

Na področju čezmejnega policijskega sodelovanja so se začela strokovna usklajevanja osnutkov sporazumov z Avstrijo in Madžarsko, s Hrvaško pa je bil tovrstni sporazum podpisan.

Na delu slovensko-italijanske meje so z delom nadaljevale mešane patrulje za preprečevanje nedovoljenih prehodov čez državno mejo, na podoben način pa je potekalo tudi policijsko sodelovanje na delu slovensko-hrvaške meje.

Na državni in regionalni ravni je bilo organiziranih več delovnih srečanj s predstavniki vseh sosednjih držav, ki so se nanašala predvsem na preprečevanje nedovoljenih migracij ter odkrivanje, preprečevanje in preiskovanje kriminala, zlasti čezmejnega.

Različne oblike sodelovanja so potekale tudi z drugimi državami. V okviru stalne mešane slovensko-bavarske komisije je bilo znova okrepljeno sodelovanje, zlasti na področju dela uniformirane policije. Predstavniki policije so sodelovali tudi v drugih stalnih mešanih komisijah (na podlagi sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju med Slovenijo in Hrvaško in drugih sporazumov) ter vodili slovenski del meddržavnih komisij za vzdrževanje in obnovo državne meje.

Operativno sodelovanje je potekalo z uradniki za zvezo Avstrije, Italije in Nemčije, ki so akreditirani v naši državi, ter uradniki za zvezo, ki so akreditirani v bližnjih državah, obenem pa pristojni tudi za sodelovanje s slovensko policijo.

Večstransko sodelovanje

V letu 2002 je potekalo že ustaljeno sodelovanje v okviru organizacije kriminalističnih policij Interpol oziroma njegovih delovnih teles, podobno tudi v okviru evropske mreže forenzičnih laboratorijev (ENFSI) ter mednarodne konference mejnih policij in mednarodne zveze prometne policije (TISPOL). Predstavnika slovenske policije sta kot člana sodelovala v evropskem komiteju Interpola in upravnem odboru ENFSI.

Predstavniki policije so bili vključeni v različne dejavnosti regionalnih varnostnih pobud, in sicer Jadransko-jonske pobude (JJP), Srednjevropske pobude (SEP), Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo (PS JVE), Južnoevropske iniciative za sodelovanje (SECI), Varnostnega partnerstva (Avstrija in njene sosednje države – kandidatke za vstop v Evropsko unijo), od spomladi pa tudi Alpskega varnostnega partnerstva (AVP). Vključevali so se tudi v delo OVSE, Nata in OZN. V okviru CARDS twinning projekta Integrirano upravljanje meje za Republiko Hrvaško, ki poteka pod okriljem Evropske komisije, je bila Slovenija poleg Nemčije izbrana za partnersko državo v izvedbi tega projekta.

V času nastopa slovenske reprezentance na svetovnem prvenstvu v nogometu je bil predstavnik policije kot oficir za varnost napoten v Južno Korejo.

Na podlagi sklepa vlade RS in zakona o ratifikaciji sporazuma o sodelovanju za preprečevanje čezmejnega kriminala in boj proti njemu je bil v center SECI v Bukarešto napoten uradnik za zvezo.

Srečanja na visoki ravni

Generalni direktor policije se je v Španiji udeležil rednega srečanja direktorjev policij držav članic Evropske unije in kandidatka za članstvo v okviru mednarodne delovne skupine šefov policij Evropske unije (TFCP). Med španskim predsedovanjem Evropski uniji je sprejel visokega predstavnika notranjega ministrstva Španije, ki je predstavil prednostne naloge španskega predsedovanja na področju policijskega delovanja in sodelovanja. Ob madžarskem in slovaškem prazniku policije se je srečal z najvišjimi predstavniki policije teh dveh držav. V okviru vsakoletnega srečanja pred turistično sezono se je sestal s hrvaško delegacijo. V Sloveniji in na Švedskem se je sestal s šefom švedske policije. Generalni direktor policije je v Sloveniji poleg predstavnikov tujih policij, mednarodnih policijskih organizacij (Europol, Interpol), gostil tudi nekatere diplomatsko-konzularne predstavnike tujih držav, predstavnike različnih mednarodnih organizacij in združenj, namestnik generalnega direktorja policije pa je vodil delegacijo policije na obisku v ZR Jugoslaviji. Predstavniki policije so sodelovali tudi na ministrski konferenci držav članic Evropske unije in kandidatka za članstvo v Rimu na temo evropske mejne policije.

Druga področja mednarodnega sodelovanja

Velik del mednarodnega policijskega sodelovanja je predstavljalo izpopolnjevanje in usposabljanje pod okriljem različnih mednarodnih organizacij ter dvostranskih in večstranskih pobud, ki je potekalo v obliki seminarjev, tečajev, konferenc in podobno. Delavci policije so obiskali več tujih policij z namenom, da se seznanijo z njihovimi organizacijskimi, kadrovske, pravnimi in drugimi rešitvami, ki bi jih bilo mogoče uporabiti pri razvoju slovenske policije. Podobni obiski predstavnikov tujih policij so potekali tudi pri slovenski policiji. Poleg ustaljenega sodelovanja s Srednjeevropsko policijsko akademijo (SEPA) je bilo vzpostavljeno sodelovanje z Evropsko policijsko akademijo (CEPOL). Policisti so se udeležili tudi nekaterih mednarodnih prireditev na kulturnem in športnem področju ter posameznih dejavnosti mednarodnih policijskih združenj, katerih članica je slovenska policija (TISPOL, PWGT idr.).

15 SODELOVANJE Z DOMAČIMI USTANOVAMI

Sodelovanje z drugimi državnimi organi

Policija je bila v letu 2002 skupaj s predstavniki ministrstva za okolje in prostor in ministrstva za finance vključena v medresorsko delovno skupino za preprečevanje nedovoljene trgovine z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami. V sodelovanju z agencijo Republike Slovenije za okolje je o navedeni tematiki organizirala seminar za kriminaliste.

V okviru krepitve institucionalnega sistema proti zlorabi prepovedanih drog je policija sodelovala pri pripravi nacionalnega programa s tega področja, ki ga koordinira urad za droge. Sodelovala je tudi v vladni komisiji za droge, medresorski komisiji za pripravo predloga za spremembo zakona o predhodnih sestavinah in medresorski komisiji za uvedbo indikatorjev o smrtnosti uporabnikov mamil, ki jo vodi nacionalno informacijsko središče o prepovedanih drogah.

Policija je predlagala ministrstvu za zunanje zadeve dogovor o medsebojnem sodelovanju pri varnostnem preverjanju prosilcev za vstopne vizume, ki naj bi bil skladen s schengenskimi standardi. Izdelane so bile usmeritve za delo gospodarske zbornice pri predhodnem varnostnem preverjanju zadržkov za izdajo vstopnih vizumov in oblikovane smernice za delo konzularnega sektorja ministrstva za zunanje zadeve na tem področju.

Predstavniki policije so sodelovali v medresorskih skupinah za koordinacijo ukrepov zoper mednarodni terorizem, za preprečevanje in nadzor nad izvozom blaga za dvojno (vojaško in civilno) rabo ter za pripravo ustrezne zakonodaje in nadzor nad izvozom vojaškega orožja.

Sodelovanje je potekalo tudi z uradom za preprečevanje korupcije pri usklajevanju vsebine novega protikorupcijskega zakona in v medresorski delovni skupini za pripravo slovenskega besedila konvencije o kriminalu v kibernetnem prostoru.

Na področju vzdrževanja javnega reda je policija sodelovala s predstavniki senata za prekrške, s katerimi so potekali pogovori o delovnem času sodnikov za prekrške in odrejanju pridržanih kršiteljev oziroma privedbe kršiteljev v takojšnji postopek k sodniku za prekrške. S predstavniki senata za prekrške in ministrstva za notranje zadeve je potekal dogovor o izvrševanju pravnomočnih odločb sodnikov za prekrške ob izrekanju varstvenih ukrepov in stranskih kazni, s predstavniki ministrstva za pravosodje pa so potekali pogovori glede uveljavitve stvarnopravnega zakonika in postopka za ravnanje z najdenimi premočninami. Policija je s predstavniki uprave za jedrsko varnost sodelovala pri nadzoru posodabljanja tehničnega sistema varovanja nuklearne elektrarne Krško in izbiri opreme za odkrivanje ter določanje virov radioaktivnega sevanja. S predstavniki urada za kemikalije so potekali pogovori o kemičnem orožju in varnosti, s predstavniki carinske uprave o preprečevanju tihotapljenja orožja za množično uničevanje in uporabi opreme za odkrivanje radioaktivnega sevanja, z ministrstvom za šolstvo, znanost in šport ter inštitutom za varovanje zdravja RS pa je policija sodelovala pri operacionalizaciji načrta preventivnega ukrepanja ob uporabi pirotehničnih izdelkov.

Pri poostrenih nadzorih kombiniranih vozil, tovornih vozil in avtobusov je policija med drugim sodelovala s prometnim inšpektoratom, inšpektoratom za delo, carinsko upravo in tržnim inšpektoratom.

Na področju varovanja državne meje in nedovoljenih migracij je sodelovanje potekalo s carinskimi delavci pri poostrenih nadzorih in odkrivanju skritih oseb v tovornih vozilih na mejnih prehodih ter pripravi sporazuma med policijo in carino. S predstavniki servisa skupnih služb vlade Republike Slovenije je policija sodelovala pri pripravi dokumentacije o izgradnji mejnih prehodov na prihodnji zunanji meji Evropske unije. Sodelovanje je potekalo tudi s predstavniki ministrstva za zunanje zadeve in diplomatsko-konzularnimi predstavništvi Republike Slovenije v tujini zaradi pridobivanja potovalnih dokumentov za tuje državljane, ki v Sloveniji niso imeli svojega konzularnega predstavnika.

Z ministrstvom za pravosodje je sodelovanje potekalo o metodologiji za ugotavljanje zakonitosti in strokovnosti uporab prisilnih sredstev, z uradom za enake možnosti o preprečevanju nasilja nad ženskami, z upravo za izvrševanje kazenskih sankcij in inštitutom za varovanje zdravja pa o zagotavljanju prehrane pridržanim osebam in prostorov za pridržanje.

Na področju varovanja določenih oseb in objektov je policija sodelovala s Sovo in obveščevalno varnostno službo ministrstva za obrambo. Sodelovanje je potekalo na podlagi pisnih zahtevkov za odstop varnostno pomembnih podatkov in informacij, ki jih policija potrebuje za ocenjevanje ogroženosti oseb, objektov in okolišev. Sodelovanje z ministrstvom za obrambo je potekalo tudi v okviru varovanj, pri katerih so sodelovali njihovi delavci. S predstavniki varovanih ustanov pa se je policija dogovarjala o vzpostavitvi in ustreznem vzdrževanju naprav za tehnično varovanje objektov.

Policija je dobro sodelovala z varuhom človekovih pravic, od katerega je v reševanje prejela 53 (51) pobud. V nekaterih primerih je varuh upravičeno opozoril na pomanjkljivosti pri vodenju policijskih postopkov in na nekatere nejasnosti v zakonskih in podzakonskih aktih. Zaradi postopkov policistov zoper tuje državljanke je policija od ministrstva za zunanje zadeve prejela v reševanje 65 (69) pritožb, protestnih not oziroma zaprosil za pojasnila. Iz službe za pomilostitve in vloge urada predsednika Republike Slovenije in oddelka za peticije državnega zbora pa je prejela v reševanje 34 (12) vlog, ki jih je ustrezno rešila.

Policijska enota za mednarodne mirovne misije je sodelovala s Slovensko vojsko pri vaji Perun 2002, s Sovo pa pri usposabljanju in varnostni pripravi napotenih policistov v mirovne operacije.

Na področju kinologije je sodelovanje potekalo s predstavniki Slovenske vojske, Carinske uprave Republike Slovenije in uprave za izvrševanje kazenskih sankcij.

Sodelovanje z nevladnimi organizacijami

Na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in prostitucije je sodelovanje potekalo z nevladno organizacijo za boj proti trgovini z belim blagom (Ključ) in drugimi nevladnimi organizacijami za zaščito žrtev trgovine z ljudmi.

Na področju vzdrževanja javnega reda je potekalo sodelovanje s predstavniki Smučarske zveze Slovenije pri pripravi novega zakona o varnosti na smučiščih.

Nadaljevalo se je tudi sodelovanje z nevladnimi humanitarnimi organizacijami, ki so policiji pomagale pri delu s tujci: slovenska filantropija, jezuitska služba za begunce, društvo za delo z otroki Mozaik, društvo katoliških pedagogov, Karitas in Rdeči križ. Te nevladne organizacije so skupaj s študenti visoke šole za socialno delo in drugimi prostovoljci skrbele za izboljšanje materialnega položaja (hrana, obleka idr.) in počutja nastanjenih tujcev (organiziranje kulturnih in zabavnih prireditev). Njihova pomoč je bila zlasti dobrodošla pri delu z otroki in mladoletniki.

Sodelovanje z drugimi ustanovami

Na področju varnosti cestnega prometa je sodelovanje potekalo z Družbo za državne ceste, Družbo za avtoceste RS, Inštitutom za varovanje zdravja, Zavodom za varstvo pri delu, Inštitutom za sodno medicino, Inštitutom za promet na Fakulteti za gradbeništvo v Mariboru, s cestnimi podjetji in organizacijami, ki se ukvarjajo s prevozi nevarnih snovi idr.

Na področju varovanja določenih oseb, objektov in okolišev je policija sodelovala s Pošto Slovenije, s Fakulteto za družbene vede v Ljubljani pa je potekalo sodelovanje pri izvedbi javnomnenjskih in drugih anket. Na področju odnosov z javnostjo je policija sodelovala z uredništvu skoraj vseh javnih medijev v Sloveniji.

16 ODNOSI Z JAVNOSTJO

Opravljenih je bilo več nalog, katerih namen je bil natančneje opredeliti komuniciranje policije z mediji in normativno urediti delo na tem področju ter z novimi oblikami komuniciranja (internet, elektronska pošta) izboljšati kakovost sodelovanja policije predvsem z mediji. Zaradi težav pri usklajevanju z zunanjimi sodelavci pa ni bila organizirana okrogla miza na temo obveščanja javnosti.

V letu 2002 so bili sprejeti predpisi, ki usmerjajo delo policije na področju odnosov z javnostjo, in sicer usmeritve za komuniciranje policije z javnostjo v kriznih in konfliktnih okoliščinah ter pravilnik o obveščanju javnosti z objavo informacij javnega značaja v medijih, ki ga je pripravilo ministrstvo za notranje zadeve.

V policijskih upravah so dobili pooblastilo za nastopanje v javnosti in naziv tiskovnega predstavnika policijske uprave vsi, ki so se ukvarjali s tem delovnim področjem. Vendar pa za kakovostno delo na tem področju še niso bile zagotovljene ustrezne razmere, saj so bili samo v generalni policijski upravi ter policijskih upravah Ljubljana in Celje posamezniki zadolženi le za odnose z javnostjo, v drugih policijskih upravah pa so to delo poleg svojega opravljali načelniki operativno-komunikacijskih centrov in uradov direktorja policijske uprave ali drugi zaposleni.

Policija je javnost (medije) obveščala o vseh varnostno pomembnih dogodkih. Posebna pozornost je bila namenjena tudi preventivnim vsebinam v medijih, zato so bili pripravljene številni nasveti in priporočila za samozaščitno ravnanje državljanov. V skrbi za varovanje človekovih pravic in svoboščin je javnost seznanjala tudi s pravicami državljanov v policijskih postopkih. Javnosti je skušala približati svoje delo s tematskimi prispevki v medijih, z dnevi odprtih vrat, pogovori z državljani ipd.

Odnosi z javnostjo so potekali v obliki tiskovnih konferenc, sporočil za javnost, posredovanja slikovnih in preventivnih gradiv, pogovorov, intervjujev, okroglih miz, neposrednega pogovora z državljani, objav na spletnih straneh in odgovorov, posredovanih po elektronski pošti, telefonu idr. Policija na državni ravni je pri komuniciranju z mediji, še zlasti s posamezniki, vse pogosteje uporabljala internet oziroma elektronsko pošto, na regionalni in lokalni ravni pa je še dajala prednost tiskovnim konferencam ali rednim pogovorom z novinarji. Na splošno je bilo sodelovanje z nacionalnimi mediji korektno in profesionalno, še posebej dobro je bilo sodelovanje med policijskimi upravami in lokalnimi mediji.

V letu 2002 je bilo organiziranih 369 tiskovnih konferenc, poročanj in fototerminov, napisanih 3.782 sporočil, obvestil in informacij za javnost ter dnevni pregledov dogodkov, pripravljenih 4.228 odgovorov na vprašanja novinarjev (v obliki organiziranja intervjujev, posredovanja podatkov, pojasnil in komentarjev), pripravljenih 1.220 odgovorov na prošnje in vprašanja državljanov, napisanih 79 demantijev na prispevke v medijih, pripravljenih 422 tematskih in drugih prispevkov v elektronskih medijih in izdanih 29 publikacij (zloženske, plakati, revije, knjiga ipd.).

V primerjavi z lanskim letom se je povečalo število pisem slovenskih in tujih državljanov, kot posledica vse bolj množične uporabe interneta in uvedbe elektronskega naslova policija@policija.si, preko katerega se lahko ljudje neposredno obračajo na policijo in tudi dobijo želene odgovore.

Policija je sodelovala pri številnih tematskih in drugih oddajah v elektronskih medijih. Še posebej tesno je sodelovala z uredništvu regionalnih in lokalnih medijev (Radio Glas Ljubljane, Antena 1, TV Pika, Primorske novice, Radio Koper, Radio Robin, Radio Nova, TV Kranj, Radio Univox, Radio Kranj, Maxi Ljutomer, Murski val, Radio Brežice, Krka, Sraka in Vaš kanal), z uredništvu TV Slovenija (oddaji Naš kraj in TV Tednik), servisnega programa Radia Slovenija 1 in Vala 202 ter POPTv (oddaja Preverjeno). Vsakodnevno je sodelovala tudi z uredništvom 24ur.com – radijske novice, ki pokrivajo 18 lokalnih radijskih postaj po vsej Sloveniji. Operativno-komunikacijski centri so se vsak dan vključevali v radijske programe nacionalnih, regionalnih in lokalnih radijskih postaj z informacijami o varnostnih razmerah in drugih dogodkih. Policija je poskrbela tudi za medijsko podporo preventivnim in represivnim akcijam.

Zaradi vključevanja Slovenije v Evropsko unijo so se za policijo zanimali tudi tuji novinarji in medijske hiše (francoski, finski, avstrijski, hrvaški, italijanski in drugi novinarji). V ospredju zanimanja so bile mejne zadeve in usposobljenost slovenske policije za uveljavitev strogih schengenskih standardov. Tuji novinarji so se o tem pogovarjali s predstavniki policije, delo policistov pa so si ogledali na terenu.

Notranjo javnost je o dejavnosti policije mesečno seznanjal časopis Varnost. V letu 2002 je izšlo 9 številk tega časopisa na 428 straneh. K izboljšanju informiranosti notranje javnosti sta prispevala tudi intranet in internet policije.

17 KULTURNE IN ŠPORTNE DEJAVNOSTI

Dejavnosti policijskega orkestra

V letu 2002 je imel policijski orkester koncertne, protokolarne in druge nastope po vsej Sloveniji. Ob dnevu slovenske policije je imel koncert v Slovenski filharmoniji v Ljubljani, v okviru projekta Glasbena mladina ljubljanska pa 1 (5) koncert za učence osnovnih šol. Po različnih krajih v Sloveniji je imel 27 (22) koncertov, v tujini pa 2 (1) koncerta. Imel je tudi 80 (81) nastopov na proslavah in kulturnih prireditvah, 23 (28) nastopov na protokolarnih sprejemih tujih državljanov, večkrat je igral himne na mednarodnih nogometnih tekmah, sodeloval je na 55 (61) pogrebnih delavcev policije in na 4 (10) komemoracijah. Opravil je tudi 2 (4) snemanji, in sicer videosnemanje in avdiosnemanje v studiu.

Mednarodna športna tekmovanja

Junija 2002 se je reprezentanca slovenske policije udeležila mednarodnega policijskega tekmovanja v judu v Perugii v Italiji, na katerem je sodelovalo 17 držav članic Evropske policijske športne zveze (USPE). Novembra 2002 sta se dva policista udeležila kongresa članic Evropske policijske športne zveze (USPE) in evropskega policijskega tekmovanja v teku na 42 kilometrov, ki je bilo v Atenah. Na kongresu je bil sprejet sklep, da naj bi slovenska policija v letu 2003 ali 2004 organizirala evropsko policijsko prvenstvo v judu ali maratonu.

Državna in druga športna tekmovanja

Oktober 2002 so bile v Tacnu in Gotenici organizirane prve policijske igre, katerih namen ni bilo le športno udejstvovanje, temveč tudi druženje in krepitev stanovske pripadnosti. Na igrah je sodelovalo 732 tekmovalcev iz 19 ekip, ki so se pomerile v različnih športnih disciplinah (judo in samoobramba, streljanje z zračno puško in pištolo, policijski mnogoboj, odbojka za ženske, nogomet, šah).

Policisti so tekmovali tudi v smučarskih tekih (patruljni tek na Pokljuki), v spretnostni vožnji z motornimi kolesi in več športnih disciplinah v okviru Brajnikovega memoriala. Posamezne policijske enote in sindikalna organizacija so organizirale tekmovanja v streljanju z zračno, malokalibrsko in vojaško puško, v velikem in malem nogometu, košarki, rokometu, odbojki, smučanju, plavanju, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu, šahu, trim ligah, jadrnanju na deski, padalstvu in kolesarjenju.

18 DEJAVNOST SPECIALIZIRANIH ENOT

Specialna enota

Specialna enota je v letu 2002 v sodelovanju z drugimi policijskimi enotami izvedla 39 (36) operativnih akcij in bila 9-krat (9-krat) aktivirana za urgentno posredovanje. Najpogosteje je sodelovala pri prijemu pobeglih zapornikov in oseb, osumljenih nedovoljene proizvodnje in prodaje prepovedanih drog in orožja, vlomov in nedovoljene preprodaje cigaret ter pri varovanju ogroženih oseb. Z upravo za izvrševanje kazenskih sankcij ministrstva za pravosodje je sodelovala pri varovanju oseb, izvajala pa je tudi varovanja varovanih oseb, iskala sledi kaznivih dejanj v jamah in vodi ter opravljala različne preglede v vodi.

Poleg tega je sodelovala pri pripravi varovanja napovedanega javnega shoda hrvaških ribičev na morski mejni črti, vzdrževanju javnega reda na nogometni tekmi, zavarovanju veslaške regate na Ljubljani in regate Barcolana. Varovala je sodnika okrožnega sodišča v Kopru in vodjo posebne skupine tožilcev državnega tožilstva v Ljubljani, pripornike in zapornico, delavca policije, družinske člane podjetnika, prevoz večje denarne pošiljke, izvajala preglede različnih ladij pri obiskih v naših vodah in pri drugih podobnih nalogah.

Pri izvajanju operativnega dela so policisti v 7 (5) primerih proti 12 osebam uporabili prisilna sredstva, in sicer v 10 (7) primerih fizično silo in v 12 (15) primerih sredstva za vezanje in

vklepanje. Ugotovljeno je bilo, da je bila uporaba prisilnih sredstev zakonita in da ni bil nihče poškodovan.

Pripadniki specialne enote so večji del delovnega časa porabili za različna usposabljanja doma in tudi v tujini, potrebna za strokovno izvajanje nalog in stalno psihofizično pripravljenost, večkrat pa so sami usposabljali druge policiste, dijake srednje policijske šole in druge. Specialna enota je tudi uspešno sodelovala na mednarodnih in državnih športnih tekmovanjih.

Center za protibombno zaščito

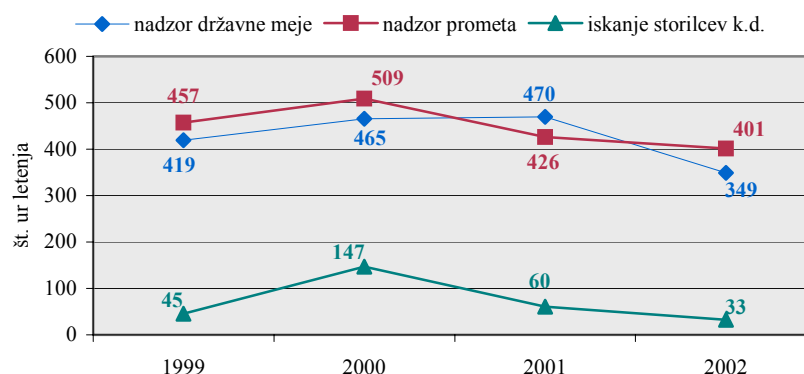
Delavci centra za protibombno zaščito so v letu 2002 izvedli: 34 pregledov sumljivih predmetov, 16 ogledov krajev eksplozije, 323 protibombnih varovanj, 102 prevzema eksplozivnih naprav v hrambo, 57 strokovnih in izvedeniških mnenj, 50 asistenc pri hišnih preiskavah in 19 drugih asistenc (pomoč policistom pri nadzoru preprodajalcev eksplozivnih naprav, sodišču pri identifikaciji eksplozivnih sredstev idr.).

Center za protibombno zaščito je tudi 27-krat sodeloval pri preverjanju anonimnih prijav o nastavitvi eksplozivnega sredstva. V primerjavi z lanskim letom se je povečalo predvsem število pregledov sumljivih predmetov, kar je posledica večje previdnosti policistov in drugih ljudi zaradi nevarnosti napadov z eksplozivnimi sredstvi.

Letalska policijska enota

Letalska policijska enota je poleg že omenjenih humanitarnih nalog s helikopterji sodelovala pri urejanju in nadzoru cestnega prometa, nadzoru državne meje in mejnega območja, iskanju storilcev kaznivih dejanj ter pri različnih varovanjih in usposabljanjih policistov.

Ure letenja pri izvajanju operativnih nalog v letih 1999 – 2002

Letalska policijska enota je po ekonomski ceni izvajala tudi polete za zunanje naročnike. V ta namen je bilo opravljenih 78 (93) ur letenja.

Letalska policijska enota je namenjala veliko pozornosti varnosti z vzdrževanjem helikopterjev in strokovnim usposabljanjem pilotov in drugih delavcev. Za šolanje, trenažno letenje in prelete je bilo opravljenih 241 ur letenja. V letu 2002 ni bilo nesreče ali poškodbe, ki bi bila povezana izključno s helikopterjem. Obnovljena in usklajena so bila tudi navodila,

pravilniki in priročniki, ki urejajo to področje. Začel se je postopek sprememb in dopolnitev letalskega operativnega priročnika, priročnika vzdrževalne organizacije ter standardnih operativnih postopkov pri zasledovanju storilcev kaznivih dejanj, iskanju pogrešanih oseb ipd.

Enote na sklic

Posebna policijska enota je sodelovala v 76 akcijah, in sicer pri varovanju športnih in drugih javnih prireditev, varovanju srečanja predsednikov srednjeevropskih držav, iskanju pogrešanih oseb in predmetov ter storilcev kaznivih dejanj, izvajanju asistenc, pregledov, blokad in kontrole določenih območij ter pri izvedbi vaje policijskih enot 2002. Vpoklicanih je bilo 3.433 policistov, ki so opravili 28.597 ur rednega dela in 11.151 ur dela preko polnega delovnega časa.

Gorska enota je bila aktivirana za opravljanje policijskih nalog v 92 akcijah. Vpoklicanih je bilo 159 policistov, ki so opravili 2.016 ur rednega dela in 1.290 ur dela preko polnega delovnega časa.

Enota za mirovne misije

V letu 2002 so slovenski policisti sodelovali v misiji OVSE (na Kosovu in v Makedoniji), misiji OZN (UNMIK na Kosovu in UNMISET na Vzhodnem Timorju) in misiji MAPE (EUPM v Bosni in Hercegovini). Vlada je sprejela tudi sklep o napotitvi dveh policistov v misijo OVSE v ZR Jugoslaviji, vendar pristojni organ OVSE kandidatov še ni potrdil.

Slovenski policisti v mirovnih operacijah v letih 2000 – 2002

Misija	2000	2001	2002	Skupaj
EUPM – Bosna in Hercegovina	2	2	3	7
UNMISET – Vzhodni Timor	2	2	2	6
OVSE – Kosovo	1	4	5	10
UNMIK – Kosovo	15	15	15	45
OVSE – Makedonija	0	4	4	8
Skupaj	20	27	29	76

Druge specializirane enote

Specializirana enota za nadzor prometa je izvajala kontrolo hitrosti z videonadzornim sistemom Provida 2000, kontrolo tehnične brezhibnosti vozil, predvsem tovornih in avtobusov, kontrolo avtošol, kontrolo prevozov nevarnega blaga in kontrolo izrednih prevozov, ugotavljala kršitve cestnoprometnih predpisov in zagotavljala asistenco državnim organom. Sodelovala je pri vseh načrtovanih akcijah v zvezi s prometno varnostjo (Cestni križ, Veriga, Morska deklica), pomagala pri urejanju in umirjanju prometa, preverjanju vozno-tehničnih razmer, kontroli v bližini šol ob začetku šolskega leta, kontroli šolskih avtobusov in zimske opreme vozil ter pomagala delavcem carinske uprave pri kontroli nenamenske uporabe kurilnega olja in carinski kontroli ipd.

Specializirana enota za nadzor državne meje je z delom začela julija 2002. Njene najpomembnejše naloge so bile odkrivanje in prijemanje ilegalnih prebežnikov in vodičev

neposredno po nedovoljenem prehodu čez državno mejo, odkrivanje prevozov prepovedanih drog, orožja in ukradenih vozil, izvajanje mejne kontrole na mejnih prehodih ter odkrivanje uporabe ponarejenih in predrugačenih dokumentov. Policisti te enote so med drugim opravili 72 prijetij ilegalnih prebežnikov.

Ob koncu leta 2002 je bilo v policiji 83 (81) **vodnikov službenih psov** za splošno uporabo, 9 (11) vodnikov službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje prepovedanih drog, 3 (3) vodniki službenih psov za specialistično uporabo – odkrivanje eksplozivov. Poleg tega je 5 vodnikov službenih psov imelo dva službena psa, 1 (3) vodnik pa je bil brez njega. Službenih psov je bilo 105 (99), od tega 83 (83) za splošno uporabo, 14 (13) za odkrivanje prepovedanih drog in 8 (3) za odkrivanje eksplozivov. Povprečna starost službenih psov je bila 5 let. Službeni psi za splošno uporabo so bili najpogosteje uporabljeni pri opazovanju in patroljiranju v naseljih, vzdrževanju in vzpostavljanju javnega reda, varovanju državne meje, zavarovanju javnih prireditev, asistencah in iskalnih akcijah. Zlasti učinkoviti so bili pri postopkih s skupinami ilegalnih prebežnikov, ki so nezakonito prestopili državno mejo. Službeni psi so bili 24-krat (45-krat) uporabljeni tudi kot prisilno sredstvo, v 4 primerih pa so osebe, proti katerim so bili uporabljeni, dobile lahke telesne poškodbe.

Ob koncu leta 2002 je bilo v policiji 18 (21) službenih konj, od tega 14 (16) na postaji konjeniške policije v Ljubljani, kjer je bilo 15 (16) **policistov konjenikov**, in 4 (5) na policijski postaji vodnikov službenih psov in konjenikov Maribor, kjer so bili 4 (4) policisti konjeniki. Vsi konji so bili zelo kakovostni, njihova povprečna starost pa je bila 8 let. Policisti konjeniki so bili vključeni predvsem v opazovanje in varovanje javnih prireditev v naseljih, varovanje državne meje, protestnih shodov in demonstracij ipd. Pri enem takšnih varovanj je bila policijska konjenica uporabljena tudi kot prisilno sredstvo.